صكنا من الاجل

הצפה

היום	פר' ויגש
הפרק	מלכים ב, יט־כ
המשנה	ראש השנה ב, ה־ו
הדף - בבלי	בבא בתרא נא
ירושלמי	סוכה כה
ההלכה	שו"ע צדה, ד־ב
רמב"ם	שמיטה ויובל ט־יא
זריחה	6.22
שקיעה	4.39
סוף זמן ק"ש	8.09

היום ייערך הדיון בבג"ץ על הסדרי התפילה במערת המכפלה

בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, אמור לקיים היום דיון וליתן החלטתו בעניין עתירתו של הרב שאול יהלום נגד הסדרי התפילה שנקבעו במערת המכפלה.

לאחר פתיחת המערה לתפילות, ביקש ח"כ ש. יהלום לתקן ולהשלים את עתירתו שהוגשה זה מכבר לפני פתיחתה, על־מנת שתוצג בפני בית המשפט תמונה עדכנית של המציאות ותוכרע על כל היבטיה.

לטענתו, לא מקויימת ההפרדה הפיזית, בכל שזו מבוצעת הנדרשת על פי המלצות ועדת שמגר, באופן שיוויוני כלפי שתי הדתות, היינו: אי־הימצאות מוסלמים בשעה שנקבעו לתפילות יהודים, כשם שהדבר מקויים בקפדנות בשעה שנקבעו לתפילות מוסלמים.

ח"כ יהלום מציין, כי בתוך התחום שנקבע לתפילות יהודים נמצאים ופועלים משרדי הוואקף המוסלמי, בידיהם בלבד המפתחות והגישה לשטחי המצבות, וכן נעים המוסלמים בחופשיות, ולעתים אף באופן מופגן, בין היהודים הנמצאים בתחום שנקבע להם, אף בשעות תפילותיהם.

(סוף בעמוד 2)

תחזית מזג האוויר

בהיר עד מעונן חלקית עם עליה קלה בטמפרטורות

הטמפרטורות: ירושלים 4–12, רמת־הגולן 0–9, הרי הגליל 1–11, חיפה 7–18, דגניה א' 6–18, עפולה 3–17, תל־אביב 8–19, שכם 3–13, אריאל 5–14, נתב"ג 5–19, עזה 8–18, באר־שבע 5–17, מעלה אדומים 4–14, סדום 10–20, אילת 9–23 מעלות.

ב"ה, יום רביעי ד' בטבת תשנ"ה (7.12.1994) • שנה נ"ז • גליון 16696 • המחיר: 2.40 ש"ח, כולל מע"מ ★ מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל ★ עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי

דיפלומטים אמריקנים המתלווים למסעו של מזכיר המדינה האמריקני במזה"ת:

כריסטופר הביא עימו מדמשק רעיונות חדשים להמשך המו"מ עם סוריה

בהגיעו לישראל אמר: לא נייעץ לישראל לעשות שלום מבלי להבטיח את בטחונה ★ יתכן ומזכיר המדינה מביא עימו תזוזה סורית בקשר לדרג המשא ומתן ★ עד עתה מסרבת סוריה להעלות את הדרג ולקיים מפגש של שרים ★ נשיא ארה"ב הביע עמדה פסימית לגבי סיכויי ההתקדמות במשא ומתן הישראלי עם סוריה

מאת סופרנו המדיני בירושלים ועת"ים

שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר, שבא אתמול מדמשק לירושלים, הביא עימו קצה חוט להמשך המשא והמתן עם סוריה – כך רמזו אתמול דיפלומטים אמריקנים שמתלווים למסעו של כריסטופר. היום יפגש עם ראש הממשלה רבין.

בדבריו בשדה התעופה בלוד, אמר כי אין דרך חזרה מן המשא ומתן לשלום, ואת ההזדמנות שלא תחזור. עוד אמר בתגובה לדברי אסאד על הקפאת המצב כי הסטטוס קוו אינו פתרון, ואי אפשר להקפיא את המצב הקודם.

סגן שר החוץ ד"ר יוסי ביילין, אמר אתמול בנאום מטעם מרכז ההסברה בירושלים, כי המשא ומתן עם סוריה מתמקד בנושא אחד: אם ישראל תוכל לקבל הסדרים בטחוניים ברמת הגולן שיענו על הצרכים שלה, וכי זהו לב המשא ומתן.

בתגובה על דבריו של שגריר סוריה בוושינגטון ואליד מועלם, שאמר בראיון עיתונאי כי "הזמן שנותר להשגת ההסכם נמדד בחודשים ולא בשנים", אמר ביילין, כי זו הפעם הראשונה שנציג סורי בכיר מודה כי הזמן ההולך אינו לטובת סוריה, זה בניגוד לעמדה הסורית עד עכשיו שאמרה כי יש לסוריה כל הזמן שבעולם לניהול המשא ומתן.

זו הפעם הראשונה שאיש רשמי סורי אומר את האמת, וזה עומד בסתירה להצהרות, אמר – אמר ביילין.

עוד אמר כי בלי סוריה אין שלום מלא, והמצב בלבנון לא יגליד. יש איום סורי למלחמה, אך אם סוריה תשאר בעמדתה, לפיה על ישראל להודיע מראש לארה"ב כי היא מוכנה לסגת מרמת הגולן, "זה לא ילך", היות והתביעה הסורית אינה קבילה.

יותכן וכריסטופר מביא עימו תזוזה סורית בקשר לדרג המשא ומתן. עד עתה מסרבת סוריה להעלות את הדרג ולקיים מפגש של שרים.

סוריה הציעה להמשיך את המשא ומתן במתכונת של פגישת שגרירים בוושינגטון. אך ישראל לא הסכימה לכך.

פקידים אמריקנים שליוו את מזכיר המדינה אמרו מראש כי אין צפיות גדולות שבסיבוב שיחות זה יצליח כריסטופר לגשר על פני הפערים בין ישראל לסוריה. עם זאת, הם אמרו כי כריסטופר יעשה מאמצים להשיג את הסכמת סוריה להסרת המכשולים הבירוקרטיים שהעמידה בפני משלחת של הקונגרס האמריקני המבקשת להוקיר את גורל השבויים והנעדרים.

כריסטופר יפגש היום גם עם שר החוץ פרס. הוא עומד לפגוש גם את יאסר ערפאת.

נודע כי נשיא ארה"ב ביל קלינטון הביע עמדה פסימית באוזני פרס לגבי סיכויי ההתקדמות במשא ומתן הישראלי עם סוריה. קלינטון התקשר עם אסד בדמשק וביקש ממנו לסייע לשליחות כריסטופר. אסד

(סוף בעמוד 2)

מה המסר שיצא מדמשק?

מזכיר המדינה של ארה"ב, וורן כריסטופר, ערך אתמול ביקור קצר בדמשק לפני שיצא לישראל. בתמונה: מזכיר המדינה עם שר החוץ הסורי פארוק א־שרע בנמל האויר של דמשק. (צילום: איי.אף.פי)

החייל שנהרג

סמ"ר אבי אבוקסיס

חייל צה"ל, אבי אבוקסיס, בן 20 מדימונה, נהרג אתמול בדרום לבנון.

אבי אבוקסיס היה הבן הבכור של יצחק אבוקסיס, עובד מפעל "דוחם רשגיט" ותמיבה, עובדת עיריית דימונה. לבני הזוג עוד שני בנים צעירים יותר.

אבי אבוקסיס סיים לפני שנתיים את לימודיו במגמה הביולוגית של בית הספר התיכון על שם להמן בדימונה והתגייס בחודש נובמבר 1992. הוא הצטרף לגרעין נח"ל שיצא להשלים את קיבוץ יוטבתה שבערבה.

הלווייתו תיערך בחלקה הצבאית בבית העלמין בדימונה.

מועד ההלוויה טרם נקבע.

סמ"ר אבי אבוקסיס נהרג וחייל אחר נפצע ממטען בדרום לבנון

מאת בני שוקרון, סופרנו הצבאי ועת"ים

חייל צה"ל סמ"ר אבי אבוקסיס נהרג, וחייל נוסף נפצע באורח בינוני אתמול אחר הצהריים באזור הבטחון בדרום לבנון כתוצאה מהתפוצצות מטען חומר נפץ.

הודעה נמסרה למשפחת ההרוג. החייל הפצוע פונה לאשפוז בבית חולים.

סופרנו מציין, שכוח של צה"ל שעשה לפעילות מבצעית בגזרה המערבית של אזור הבטחון בדרום לבנון, נתקל במטען חומר נפץ שהופעל כנגדו. כתוצאה מהפיצוץ נהרג, כאמור סמ"ר אבי אבוקסיס, וחייל נוסף נפצע באורח בינוני.

כוחות צה"ל הגיבו באש לעבר נקודות. שלושת של המחבלים מצפון לאזור הבטחון.

כתב עת"ים מוסיף, כי שגיא שף, חייל צה"ל (18), שנפצע בתקרית בדרום לבנון, הועבר במסוק לטיפול במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

המסוק נחת בשעות הערב בבית החולים כשבפניו החייל החש לחדר המיון כשהוא סובל מפציעות בעין, באזניו ובלסת.

הפצוע הועבר לבדיקה בסורק האלקטרוני ומשם לחדר הניתוח.

מבית החולים נמסר, שמצבו בינוני עד קשה.

נודע, שהפצוע חולץ ממקום התקרית תחת אש לאחר שקיבל טיפול רפואי ראשוני באיזור התקרית.

ראש ממשלת לבנון ביטל את התפטרותו

הנשיא אסאד "לא אישר" את התפטרות ראפיק האריירי

אמר כי התזמון עלול לפגוע בביקור כריסטופר

ביירות, (עתים־רויטר־אי.פי. רויטר) – ראש ממשלת לבנון ראפיק האריירי חזר אתמול ללשכתו לאחר שביטל את התפטרותו, וזאת בעקבות לחץ של נשיא סוריה, חאפז אסאד.

מקורות מוסמכים מסרו לסוכנות יונייטד פרס, כי אסאד אמר בפגישתו בדמשק עם האריירי שעיתוי ההתפטרות הוא "שגיאה גדולה", שכן ההתפטרות פוגעת ב"ביטחון הלאומי" של סוריה, היא הגשה בשעה שלבנון וסוריה שרויות במצב קריטי ערב ביקורו של שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר.

המקור מסר כי אסאד הביע מורת רוח מהתנהגותם של מנהיגים לבנוניים, וציין כי הוא חושש במיוחד שמא "חוגים בינלאומיים מסויימים ינסו לנצל משבר זה בלבנון כדי להחליש את עמדת סוריה בשיחות השלום".

נשיא סוריה קרא להאריירי לחזור לתפקידו, והבטיח לו לעשות מאמצים כדי למנוע נסיונות לשתק את ממשלתו, הוסיף המקור.

השיחות בדמשק הביאו להתפייסות בין האריירי לבין יו"ר הפרלמנט נביה ברי, שמתח ביקורת על ביצועיו של ראש הממשלה וביקר את תוכניתו לשיקום הריסות המלחמה במדינה.

מושב הפתיחה של ועידת המפד"ל ייערך ביום ראשון בשבוע הבא

טקס פתיחה חגיגי של ועידת המפד"ל, במעמד נשיא המדינה והרבנים הראשיים לישראל, ייערך אי"ה ביום ראשון, ח' בטבת (11.12.94) בבנייני האומה בירושלים.

דיוני הוועידה יחלו באותו יום בשעה 11:00, ועניינם: אישור פרקי החוקה בעניין הרכב המוסדות המרכזיים של התנועה, ודרך בחירתם, כהכנה לקראת המושב הבא (שיתקיים בחודש הבא) – בו ייבחרו המוסדות הנ"ל ובעלי התפקידים.

מחר יתכנסו בבית התנועה בת"א הנשיאות הנבחרת של הוועידה, וכן הוועדה המתמדת, כדי לדון ולאשר להחלטות זמנים, סדרי־יום, המתינויות ביום לפרקי החוקה ועוד.

נמשך גל מעצרי אנשי החמאס בצפון השומרון

בעשרה תושבים מצפון השומרון נעצרו ע"י כוחות הבטחון אור ליום אתמול בחשדים בהשתייכות לחמאס, מסרו מקורות פלשתיניים.

נטען, כי כוחות צה"ל והשב"כ הגיעו באישון לילה לכפרים – ג'לבון, רמה, וכפר ראעי, שבצפון השומרון, וביצעו מעצרים של כעשרה חשודים בהשתייכות לארגון החמאס.

מעצרים אלה הם חלק מגל מעצרים נרחב, בנסיון לחשוף את הפעילות של עזאדין אלקסם, בצפון השומרון, ובנסיון לעלות על עקבותיו של האחראי לפיגועי התופת בישראל, יחיא עיאש, המכונה "המהנדס".

נפטר הרב יעקב קפלן – לשעבר הרב הראשי לצרפת

פריס, (עתים־דיוטר־אי אף פי) – הרב יעקב קפלן, שכיהן בין השנים 1955 ל־1980 כרב הראשי של יהודי צרפת, מת בלילה שבין יום שני לשלישי בביתו שבפריס. בן 99 היה במותו.

הרב קפלן נולד ב־1895 בפריס, כשירת כחייל פשוט בצבא צרפת במלחמת העולם הראשונה. ב־1919 סיים את לימודי הפילוסופיה, וכיהן כרבה של העיר מילוז שבמזרח צרפת בין השנים 1922 ל־1927. ב־1939 כיהן כעוזר של הרב הראשי לצרפת.

ב־1944 כיהן זמנית כרב הראשי לצרפת, וב־1950 מונה לרב הראשי של פריס, עד לשנת 1955, אז מונה לרב הראשי של צרפת.

הקהילה היהודית בצרפת מונה כיום כ־700.000 איש, והיא נחשבת לקהילה השנייה בגודלה באירופה, אחרי הקהילה היהודית במדינות ברית המועצות לשעבר.

הרב קפלן היה בעל אות לגיון הכבוד, חבר באקדמיה למדעי המדינה והיה כיורש מושבו של לורד דוהאמל ב־1967, ודוקטור כבוד של הסמינר התיאולוגי בניו יורק.

בין יצירותיו של הרב קפלן נמנים ספרים ומאמרים כ"נופעת יהדות", "היהדות הבדק החברתי", "דיוקן היהדות", "עדויות על ישראל" ו"אל תשכח", קובץ נאומים.

ב־1967 זכה בפרסום כאשר מתח ביקורת על דברי הגנרל שארל דה גול, שאמר, לאחר מלחמת ששת הימים, ש"העם היהודי שתלטן ואנוכי".

יו"ר המטות המשולבים של ארה"ב סייר בצפון

יו"ר המטות המשולבים של ארה"ב הגנרל ג'ון שליקשווילי ערך אתמול ביקור בגזרת פיקוד הצפון.

האורח מלווה ברמטכ"ל, וסגנו, באלוף פיקוד הצפון, בקצינים בכירים משני הצבאות, הגיע לתצפית ברכס רמים שבגליל העליון הצופה על גזרת לבנון עמק העולה, אצבע הגליל ורכס החרמון.

אלוף פיקוד הצפון, אלוף עמירם לוין סקר בפני הגנרל שליקשווילי את מאפייני הפעילות של ארגוני המחבלים בדרום לבנון נגד כוחות צה"ל וצד"ל ונגד ישובי הצפון, ואת הפעילות שמנהל צה"ל לאורך גבול הצפון והאזור הבטחון בדרום לבנון.

כמו כן סקר האלוף לוין את מאפייני ההתעצמות הצבאית הסורית.

לאחר מכן במשך כ־20 דקות טס יו"ר המטות המשולבים במסוק חיל האויר מעל קו הירדן, ערך תצפית לעבר רמת הגולן וקיבל הסברים על הרמה מפי הרמטכ"ל אהוד ברק.

קודם לביקורו בפצ"ן, ביקר יו"ר המטות המשולבים בבפמ"ם, צפה בתרגיל אש וסקר תערוכת אמצעי לחימה חימוש הנבנאים בשורות מבצעי בחילות היבשה בצה"ל.

בתמונה: יו"ר המטות של צבא ארה"ב עם הרמטכ"ל ומפקד חיל האויר, בעת ביקור שערך בחיל. (צילום: דובר צה"ל)

הממשלה תדון היום בשלב השני של השיחות עם אש"ף

מאת סופרנו המדיני בירושלים

היום תמשיך הממשלה לדון במשא ומתן עם אש"ף לביצוע השלב השני של הסכם אוסלו, לאחר שבישיבה קודמת ביום ראשון, שמעה הממשלה דיווחים מפי גורמים בטחוניים על התוצאות של הממשל הפלשתיני בעזה ויריחו.

היום אמורים השרים להתבטא בעניין זה.

שרי השמאל, ביחוד מרצ, יציעו בצוע הסכם אוסלו ללא סטיות גם אם יש צורך להיות התגוללויות.

השר שמעון שטרית עומד להציע להשעות את המשא ומתן עם אש"ף עד לבחינה מחודשת של הסכם אוסלו זאת נוכח הקשיים שנוצרו במבחן הבצוע של ההסכם בעזה ויריחו והסכנות לפסילת הערים הגדולות ביו"ש לאש"ף בלי נוכחות חיילי צה"ל.

אתמול נפגשו רבין ופרס עם חברי המשלחת הישראלית למשא ומתן והתוו דרכים להמשך המשא ומתן מניחים כי המשא ומתן ימשך הרבה זמן בשל הסיבוכים שנוצרו בבצוע השלב השני ביחוד הסכנים הבטחוניים בו.

אש"ף עומד על בחירות תסיגת צה"ל מערכי הערים הגדולות.

ראש אמ"ן, אלוף אורי שגיא:

ערפאת מנהיג חזק – אך המנגנון של אש"ף נפגע

מאת שאול שיף, כתבר "הצפה"

ראש אמ"ן, האלוף אורי שגיא אמר אתמול בועדת חוץ ובטחון של הכנסת כי ערפאת הוא מנהיג חזק ולפי שעה אין בילתו בקרב הפלשתינאים.

אולם, המנגנון של אש"ף בעקבות האירועים עם החמאס – נפגע. ראש אמ"ן הוסיף כי גם הרכב ועדת הפשרה לבירור היחסים בין אש"ף לחמאס מצביע על היחלשותו של אש"ף. שכן, הועדה מורכבת מ־3 נציגי אש"ף ו־3 נציגי החמאס (בנציגות זהה 3־3) ושניים מערביי ישראל. להלן אמר כי אינו חוזר בו מאמירתו כי אסד החליט הלכה אסטרטגית לפנות לכוון השלום, אלא שיחד עם זאת הוא רוצה את רמת הגולן עד הסנטימטר האחרון.

האלוף שגיא הוסיף כי בדבריו על לבנוניזציה של האוטונומיה התכוון לסוגי הפיגועים ולא לשום דבר אחר. לאמור, שהתוכחות שלהם העזה שלהם (של החמאס) מזכירים את לבנון. לא מעט מחברי ועדת החוץ והביטחון הודיעו כי ההסבר הזה למונח לבנוניזציה בא בכל הבראה בעקבות נזיפה שקיבל או מהרמטכ"ל או משר הביטחון.

מנכ"ל משרד התיירות הצרפתי לביקור

מנכ"ל משרד התיירות הצרפתי, יהו מארמט הגיע לביקור בן שלושה ימים בישראל, באורח משרד התיירות.

עם המנכ"ל מגיעה משלחת בת שלושה אנשים ממשרדו ויהיה אורחו של מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן.

מורי דרך ירדנים – לראשונה בישראל

אמש הגיעה לירושלים משלחת ראשונה מסוגה של מורי דרך ירדנים.

המשלחת הגיעה באמצעות וכיעוצת חברת נס ממזרח ירושלים דרך גשר אלנבי, שם נתקבלה ע"י נציגי משרד התיירות.

במסגרת הביקור שלהם בארץ יערך לכבודם המשנה למנכ"ל משרד התיירות פי שבי שי ארוחת ערב, ונציגי המשרד בנצרת יארחו אותם בעת ביקורם בעיר.

נתפסו 5 ירדנים החשודים בעבודה לא חוקית בישראל

5 אזרחים ירדנים, העובדים בבנייה לא חוקית בבניין, נתפסו אתמול בבוקר ע"י יחידת האכיפה במשרד העבודה והרווחה.

ארבעה פועלי בניין נתפסו בשכונת מלחה בירושלים וחמישי נבלד במושב שעלבים שבשפלה.

במשרד העבודה והרווחה מציינים, כי מאז הסכם השלום עם ירדן נתפסו 10 אזרחים ירדנים, 9 מהם בבניין ואחד בבית אריזה.

במשרד מוסיפים, כי הירדנים מגיעים ארצה באשרת תייר ונשארים אחר כך לעבוד.

העובדים נמסרו אתמול בצהריים למשטרה, זו מטפלת בהחזרתם לירדן.

למכובדנו, סגן ראש העיר בת־ים
מר נסים ארזי
ברכות לנישואי בנו
יובל עב"ג יפית שתחי'
בורא עולם בקנין שלים זה הקנין
בברכה
הרב דוד חי הכהן
ומוסדות אורות התורה

ברכות לבביות ומזל טוב
למשפחות מיכאל ושרה יונגר – בני ברק
לאירוסי בנם
ישראל נ"י עם רבקה תחי'
בתם של שלמה ומלכה מליק – פתח תקווה
איבון ויוסי שומר

הסתדרות הפועל המזרחי בישראל — בתי אבות תפארת בנים
המחלקה לקרנות גמל
למר רפאל בן נתן
מזכ"ל לענייני כלכלה ורווחה
יו"ר מוסדות תפארת בנים
ולהורים דנה ויונתן מאיר
מזל טוב ואיחולים לבביים
לרגל אירוסי הנכד הבן
נתנאל עב"ג מיכל
הנהלת תפארת בנים

מבצע מנויים תשנ"ה
הנחות והשתתפות בהגרלת
כרטיס טיסה לאירופה
למשלמים מראש על מנוי ל"הצפה"
750 ש"ח לשנה
★ המחיר המלא לשנה יהיה 1000 ש"ח.
★ תינתן הנחה לפנסיונרים.
בדבר פרטים נא לפנות למחלקת המנויים באחד הסניפים:

סניף תל אביב	רח' המסגר 66	טל' 03-5622951.
סניף ירושלים	רח' בן יהודה 3	טל' 02-234910.
סניף חיפה	רח' ארלוזורוב 1	טל' 04-663628.

האגודה להתנדבות בעם — עמינדב — שלהבת — אמונה
המרכז המשותף לרישום בנות ל"שרות לאומי" בהתנדבות
תלמידות י"ב המעוניינות להצטרף לשרות הלאומי בשנת תשנ"ו, מוזמנות לבקר במרכזי השרות במסגרת מבצע "הימים הפתוחים".
בימים אלו יעמדו המרכזים והרכזים לרשות בנות שתהיינה מעוניינות לבקר, להתרשם ולבחור לעצמן יעד לשרות בשנת תשנ"ו.
מועדי הביקורים הם כדלהלן:

1.	יום ב'	ט' טבת	תשנ"ה	– 12.12.94
2.	יום ד'	י"א טבת	תשנ"ה	– 14.12.94
3.	יום ב'	כ"ג טבת	תשנ"ה	– 26.12.94
4.	יום ד'	כ"ה טבת	תשנ"ה	– 28.12.94
5.	יום ד'	ג' שבט	תשנ"ה	– 4.1.95

פירוט מקומות המפגש ושעות המפגש יופצו בין האולפנות ובתיה"ס.

"מקורות" נערכת להספקת בלואר למי השתיה

הסתדרות רופאי שיניים במבצע בדיקות חינם לילדים

2500 יחידות דיור "בנו"

פרס להצלת חיי אדם יוענק לקיבוץ עין־גדי

על המצפה

נשיא גרמניה בישראל

נשיא גרמניה, רומן הרצוג, הגיע אתמול לביקור ממלכתי בישראל. זהו ביקורו הראשון בזירה הבינלאומית מאז כניסתו לתפקידו הרם. ערב צאתו לישראל אמר כי מטרת ביקורו להביא להידוק הקשרים בין בון לירושלים. הוא לא הסתיר את כוונתו להתנצל בפני העם היהודי על העוול הנוראי שנגרם לו על־ידי השלטון הנאצי.

נשיא גרמניה מודע לרגישויות המיוחדות בכל הקשור ביחסי ישראל הרפובליקה הגרמנית. הוא אף אינו מתעלם מהעובדה שלאחרונה מורגשת עלייה בפגיעות בבתי־עלמין יהודיים בגרמניה ובהסתה אנטישמית. לדבריו, ממשלת גרמניה לא תחסוך מאמצים כדי להתמודד עם בעיות אלה. תקוותו כי יעלה בידיה לעקור מגוף החיים הגרמני את האנטישמיות והגזענות כאחד.

חשיבותו של הביקור בעיקר בשל ראשוניותו – בעובדה שנשיא גרמניה מצא לנכון לקיים את ביקורו הממלכתי הראשון במדינת ישראל. בהזדמנות זו גם הקפיד להדגיש את יחסו המיוחד למדינת היהודים ולעם היהודי.

ביקורים מסוג זה הם בדרך כלל טקסיים, אך חסרים משמעות מעשית. לא כן ביקור זה הואיל ושר החוץ של גרמניה מתלווה לביקור הנשיא יש איפוא לצפות לא רק לבירורים מעשיים, אלא גם להסכמים בתחומים שונים.

בהזדמנות זו חשוב להדגיש שנשיא גרמניה בבואו לישראל הבהיר כי אין בדעתו לבקר ב"אוריינט האוז" בירושלים, גם לא מתוכננות לו פגישות עם נציגים פלשתיניים ברצועת עזה. "הביקור כולו – הדגיש נשיא גרמניה – מוקדש לישראל".

לא נותר אלא לברך את נשיא גרמניה עם בואו לישראל בתוספת תקווה שגרמניה אכן לא תחסוך מאמצים כדי לבער את הנגע האנטישמי הנושא בחובו סכנות חמורות, לא רק ליהודים, אלא גם לעולם החופשי כולו.

החמאס מתחזק ברצועה

נצחונו של החמאס בבחירות לוועד הסטודנטים של האוניברסיטה האיסלמית בעזה היה צפוי מראש. בכל זאת לא העלו על הדעת כי החמאס יחד עם הג'יהאד האיסלמי יזכו בכל המושבים בוועד החדש.

אמנם ראשי הפת"ח טוענים כי הם לא השתתפו בבחירות אין איפוא לייחס חשיבות רבה לנצחונו של החמאס. אולם אין להתעלם מהעובדה שפרישת הפת"ח מהבחירות נבעה מהחשש כי יתגלה במערומיו עם פתיחת הקלפיות. לפיכך, ניתן לראות בתוצאות הבחירות אינדיקציה ברורה שהחמאס שולט ברצועה.

נצחונו של החמאס בבחירות באוניברסיטה האיסלמית בעזה מהווה עדות נוספת על התחזקותו של ארגון זה ועל התמיכה הרחבה שהוא נהנה ממנה בשבועות ובחודשים האחרונים.

ראשי החמאס ברצועת עזה אינם מסתירים את המגמות הרצחניות שלהם. הם גם חוזרים ומצהירים כי בדעתם לבצע פיגועים חמורים ביותר.

בהודעה שנתפרסמה בימים אלה בעזה נאמר כי החל מהיום (יום ד') יבוצעו פיגועים חמורים ביותר על־ידי אנשי החמאס. ההודעה אינה מפרטת נגד מי יכוונו הפיגועים, אך יש להניח כי הם לא יפסחו על היהודים.

הודעה זו התפרסמה ביום בו קם ד"ר אחמד טיבי לבשר לנו כי השיח' יאסין – האב הרוחני של החמאס הביע את דעתו נגד פגיעות באוכלוסיה האזרחית. נראה איפוא שאין קשר בין מה שאומר השיח' יאסין לבין מה שמתכננים לעשות אנשי החמאס.

הפעילות הרצחנית של החמאס מחייבת היערכות מיוחדת. מצד שירותי הביטחון הישראליים וצה"ל כדי למנוע מארגון זה לבצע את זממו.

החמאס הוא כיום האוייב הגדול ביותר של מדינת ישראל. חובה להכות בארגון זה והעומדים בראשו עד חורמה. גם אין לשחרר את אש"ף מאחריות למעשה הרצח המתוכננים תחת אפו והמבוצעים מתוך שטח שהוא שולט בו.

ביבי וחוסיין נועדו ברבת–עמון

המלך חוסיין קיבל אתמול לשיחה את ראש האופוזיציה ויו"ר הליכוד ביבי נתניהו, בארמונו ברבת־עמון. בתמונה: ביבי נתניהו עם המלך בבירה ירדן.

ח"כ שאקי לנגיד בנק ישראל בועדת הכספים:

קיצוץ ההוצאה הציבורית לשם הורדת הריבית במשק – יפגע באוכלוסיה החלשה במדינה

נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל הציג בועדת הכספים את עמדותיו ואת נימוקיו להעלאת הריבית באחרונה ולפני ימים מספר. לדבריו הנימוק העיקרי הוא הרצון להלחם באינפלציה הדוהרת ולבלום אותה.

לשם כך, ובכדי להוריד בעתיד את שערי הריבית, הכרחי לדעת הנגיד לרסן את הוצאות הממשלה לצמצם את הגרעון ולהפסיק את מה שהוא כינה "חימום" המשק והצמיחה המואצת שקשה יהיה להתמיד בה באותו קצב.

ח"כ שאקי הפנה את תשומת לב הנגיד לכך כי צמצום ההוצאה הציבורית, עלול לפגוע בראש ובראשונה בשכבות החלשות, בבעלי ההכנסה הנמוכה, בציבור החי מתחת לקו העוני. והאינדיקציה שהמדיניות הכלכלית של הממשלה בגיבוי רצון הציבור, היא מלחמה בעוני, צמצום פערים כלכליים וחברתיים, והוצאת ציבור גדול ממעגל העוני.

על נשכה הוסיף ח"כ שאקי, כי המאבק בהצעת התקציב לשנה הקרובה, לשנת 1995, הוא להעלות את רמת החינוך בקרב האוכלוסיות החלשות, לשפר את מצב הבריאות בקירבן, להוזיל את הדיור הציבורי ע"י סיבסוד ממשלתי ניכר ולהתמיד במדיניות רווחה שממשלה זו וכל ממשלות ישראל מחוייבות לה.

האם זה לא יהיה מחיר כבד מדי, שאל ח"כ שאקי שפרושו בין היתר הקפאת שכר, פיטורי עובדים, וצמצום ההכנסה הפרטית של שכבות חלשות שתעמיק את מצוקתם הכלכלית והחברתית?

ברור הוסיף ח"כ שאקי שהמלחמה באינפלציה מוצדקת. אך מה יהא מחירה?

הנגיד השיב כי אין לו ספק שהורדת האינפלציה כשלעצמה תיטיב עם החלשים, תעמוד לאוכלוסיות הנזקקות כאשר כוח הקנייה שלהם יגדל, אם תבלם האינפלציה בלא להעלות את שכרם.

לבסוף סיכם הנגיד את דבריו בקביעה כי יש להעמיק את המודעות בקרב הציבור הרחב שהאוייב האמיתי של העניים ושל העוני הוא האינפלציה, העומדת להגיע לכ־15% השנה, בעוד ציפיית הממשלה היתה למקסימום של 8% אינפלציה בשנה.

הקואליציה תכניס תיקון לחוק שיאפשר הכנסת ייעוד לממשלה

מאת יונה כהן כתבנו בכנסת

במליאת הכנסת הוחל אתמול אחה"צ בדיון על "חוק יעוד" הממשלתי, שבעקבות החלטת הרוב בבג"צ תובעת הקואליציה להכניס לחוק "תיקון" שיאפשר לפורשי צומת (אנשי "ייעוד") להצטרף לממשלה.

לחוק קצר זה, בן חמשת הסעיפים, הוגשו עשרות הסתייגויות, וקצב הדיון נגרר ב"מכסחי" דיון ממושך עד "השעות הקטנות" של הלילה.

יו"ר ועדת החוקה, צוקר ממר"צ, הגן על החוק והדגיש שהוא תואם דעת המיעוט דווקא בבג"צ, כי עמדת המיעוט מסייעת להרחבת הקואליציה. לדברי צוקר, הרוב בבג"צ הוא שטעה בהחלטתו ואין להתחשב בה.

לח"כ הרב יצחק לוי, מחברי הוועדה, ניתנה אפשרות להסביר את הגירסות השונות לסעיפים מסויימים וגם לנמק את הסתייגויותיו.

הרב לוי הסביר שהכנסת בעבר, נמנעה מקבלת חוקים "פרסונליים" הקשורים במקרים אישיים מסויימים (כמו בנושא הצבעה גלויה על חסינות הרב פנחסי ועוד). הרב לוי הסביר את ההתנגדות לכך שהחוק יהיה בר תוקף רטרואקטיבי. הצעה אחרת היא שהפרישה וההצטרפות לממשלה תאושר ע"י שליש, לפחות, מחברי מוסד המפלגה. הצעה אחרת שהעלה הרב לוי, לאפשר לכל פורש לחזור לסיעתו תוך שנה אחת.

פנייה לפורשים: רימיתם

אחרי כן פנה הרב לוי לח"כ גונן שגב ולחברו גולדפרב: פרשתם על רקע "טהרת המידות", כביכול, ועשיתם "תפנית מדינית" בכך שאתם מתכחשים להבטחותיכם הלאומיות לבוחריכם. זאת ועוד: רימיתם את חברתכם (גב' סלומינסקי) בשל "פגיעה בטוהר המידות", אך נותרה נאמנה לארץ ישראל. משפניתם עורף לנושא ארץ ישראל, מבקשת היא לחזור לצומת, ואתם מונעים זאת ממנה.

בתשובה אמר גונן שגב שבכל תקופת הפרישה התנהל מו"מ עם הקואליציה, ולא הצליח רוב חברי מוסד "צומת", אמר, עברו לייעוד. (גב' במקום התקבלה תגובה טלפונית, המכחישה אמירה זאת בתוקף).

כאן החלו האשמות הדדיות (בקריאות ביניים) בין אנשי "צומת" לבין הפורשים, מי אשם בהקמת צומת (ופרשן מ"התחיה"), מי נשאר נאמן לסיעתו ומי בגד בה.

הצעות המסתייגים

בין ההצעות שהמסתייגים (מהאופוזיציה) העלו בדיון זה:

ח"כ שהתפלג והתמנה שר, או סגן שר, לא יהיה רשאי להשתמש ברכב ממשלתי, או לשירותי משרד: מינויו של שר, או סגן שר מבין הפורשים, יהיה טעון אישור של שני שלישים מחברי הכנסת; החוק יחול ויופעל רק בספטמבר 1996; הח"כים חנן פורת, יגאל ביבי ושאול יהלום הציעו תוספת לסעיף שהתפלגות תאושר במלים: "אלא אם כן בית משפט יקבע שיש במעשה קבלת טובת הנאה", או: "אם היועץ המשפטי יקבע שבמעשה יש משום קבלת טובת הנאה"; יש שהציעו שתאושר רק פרישה או התפלגות שנעשו אחרי מארס 1994: שינוי בחוק זה יהיה טעון תמיכה של שני שלישים.

הצעות אחרות היו: החלטה לשינוי גמור של שיטת הבחירות, כדי להימנע מבעיות כאלה (רענן כהן). ביניהם, קראו ח"כים מהעבודה לנציגי צומת שיצטרפו "ללא בעיות" לממשלה, כדי שתוכל למלא משימותיה.

ח"כ חנן פורת סיפר שבהסתייגויות שהגיש הציע שהחוק יקרא: "חוק קורת גג" גונן גולדפרב, או חוק "למיסוד הפריצות הפוליטית".

צוקר ממרצ ניצל תפקידו כיו"ר הועדה וניסה לבטל את הצעותיו, בטענה כי אלה מבזות את החוק. פורת פנה ליו"ר הכנסת והסביר כי מהות החוק הוא בזיון. היו"ר אישר את ההסתייגויות.

במעשה הפרישה מגולמת, אמר פורת, יש הנאה, קבלת שוחד, גניבת דעת, כפיית עמדה על גב' סלומינסקי המונעים ממנה לפעול כרצונה, עוול ועיוות משפטי כתועבת סדום.

פורת הציע גם להעביר לבית המשפט את ההכרעה אם הפרישה מצומת יש בה משום מגמה של קבלת טובת הנאה או לאו.

מ. גפני מיהדות התורה, האשים את סיעת העבודה ומרצ בהשחתת סיעות אחרות, ובהזיתן מקור שחיתות בהצעות פתוי בתפקידים ומשרות ממשלתיות פעם לשם ופעם לצומת ולכבד שיעברו לצידם.

גב' נעמי בלומנטל אמרה כי השם קלנטר שהיה סמל בגידה תנועתית סטנית נמחק במקומו נקבע מעתה ויזכר שגב גולדפרב שבגדו בהבטחותיהם, מכרו את הגולן וא"י כולה לשמאל ולערבים תמורת כסאות בממשלה כדרך שעשו אנשי שם.

בזה אחר זה עלו ח"כים מן האופוזיציה והוקיעו את השחיתות במעשה צמד חמד ששגב וגולדפרב שמם.

תוך כדי הדיון הודיעו מספר נאמנים מן האופוזיציה את מספרי הטלפון שלהם בכנסת ופרצו בקשה לפנות אליהם טלפונית ולחוות דעתם.

יו"ר הכנסת העיר כי לא יתכן להפך את הכנסת למוקד טלפוני.

נגיד בנק ישראל, פרופ' פרנקל:

אין סימנים לכך שהמשק על סף מיתון

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

נגיד בנק ישראל פרופ' יעקב פרנקל אמר אתמול כי אין סימנים לכך שהמשק עומד על סף מיתון כלכלי.

לדברי הנגיד ניכרת השנה התעוררות בפעילות הכלכלית ובמיוחד צריכה הפרטית זו מתבטאת בעלייה גבוהה בתוצר וכן באינפלציה ובגירעון גדול במאזן התשלומים.

הנגיד אמר אתמול כי ישנם סימנים ראשונים להשפעת המדיניות המוניטרית המרסנת שננקטה והמכוונת להביא לבלימת האינפלציה. למרות סימנים מעודדים אלה, הדגיש כי דרושה מדיניות נחושה ועקבית להשגת יעד האינפלציה לשנת 1995.

כמו"כ הדגיש הנגיד את תפקידו של משטר שער החליפין הנוכחי להקטנת אי הוודאות במשק.

נשיא גרמניה רומן הרצוג ביד ושם:

כל עוד אני חי – אלחם במחוללי השואה

כל עוד אני חי – אעשה הכל שמאורע כמו השואה לא יקרה שוב– כך אמר אתמול בערב נשיא גרמניה, רומן הרצוג, בטקס ביקורו במוזיאון יד ושם בירושלים.

את נשיא גרמניה ליוו בביקורו, נשיא המדינה עזר וייצמן ושר החוץ הגרמני, הנס קינקל.

הרצוג הוסיף, כי בביקורו ביד ושם הוא חש הזדהות עמוקה עם הקורבנות, ושנאה רבה לרוצחים. לדבריו, הקדיש פרקים נבחרים מזמנו ועוד יקדיש למאבק בתופעות שגרמו לשואה. בביקורו, ביקר הנשיא הגרמני גם בעמק הקהילות ובתערוכת גטו לודז'. בטקס המרכזי, באוהל יזכור, הניח הרצוג זר לזכר הניספים בשואה, חזן נשא תפילת "אל מלא רחמים".

בספר האורחים של יד ושם, כתב הרצוג בגרמנית: "השם יברך את עמו בשלום".

בתמונה: נשיא גרמניה מתקבל על ידי נשיא מדינת ישראל, עזר ויצמן

קיום הבחירות ופריסתם מחדש של כוחות ישראל במרכז הדיונים בקהיר

קהיר, (עתים־איי.אף.פי.) – המשא ומתן בין ישראל לפלשתינים נתחדש אתמול בקהיר, ויוקדש לראשונה להתפרסות מחדש של כוחות צה"ל בגדה המערבית.

ראש המשלחת הפלשתינית נאביל שעת' אמר לפני התחלת השיחות, "ננסה לקבוע תאריך, מוקדם ככל האפשר, לקיום הבחירות ולפריסתם מחדש של כוחות ישראל מחוץ לערים ולכפרים הפלשתיניים בגדה המערבית".

המשלחת הישראלית סירבה למסור הצהרה כלשהי.

המשא ומתן מתנהל בשתי ועדות.

הראשונה, שתעסוק בבחירות, תתנהל בראשות מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר וסאיב עריקאת, הממונה על הרשויות המקומיות.

הוועדה השניה, שתעסוק בפריסה מחדש של צה"ל, תנוהל על־ידי תת־אלוף גדי זוהר, ראש המינהל האזרחי בגדה המערבית, ונאביל שעת', הממונה על תיק שיתוף הפעולה הבינלאומי ברשות הפלשתינית.

השקל יוסף – 1 דולר = 3.018 ש"ח

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

נמשך ייסוף השקל. אתמול תוסף השקל לעומת הדולר ב־0.17%.

השער היציג של הדולר ירד ל־3.018 ש"ח לעומת סל המטבעות היה ייסוף של 0.06% ושער הסל ירד ל־3.3494 ש"ח.

היום הדיון

(המשך מעמוד ראשון)

באופן כזה, מדגיש העותר, מסוכלת להלוטין המלצת "ועדת שמגר" למנוע מגע בין שתי הדתות ולהבטיח חיץ ביניהם. יתירה מכך, באופן כזה בא לביטוי בוטה היחס הבלתי שיוויוני, המפלה והפוגע – בו נוהגים המשיבים (ראש הממשלה ומפקדת צה"ל באזור) כלפי היהודים בכל הנוגע למערת המכפלה.

בעתירתו המקורית תובע ח"כ שאול יהלום להימנע משינוי הסטטוס־קוו על סידורי התפילה שהיו נהוגים וקבועים במערה, בתואם להמלצות "ועדת שמגר", הנבך למנוע את האיסור המוחלט על תפילת יהודים באולם יצחק ושלילת הכניסה למערה – 10 ימים בשנה.

אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, הגיש לבג"ץ תצהיר מפורט מטעם המשיבים. טענתו המרכזית היא שהסדרי התפילה שנקבעו מושתתים בראש ובראשונה על שיקולי ביטחון.

לוטו

להלן המספרים שהועלו בגורל: 3, 7, 11, 41, 47, 48. המספר הנוסף 22.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 6.12.94

♠	♥	♦	♣
J	J	Q	9

אסד מעדיף סטטוס־קוו

מאת יעקב אדלשטיין

מסעו של שר החוץ האמריקני, וורן כריסטופר, בין ירושלים לדמשק, עומד בסימן קפאון המו"מ בין ישראל לסוריה. נשיא סוריה, חאפז אסד, הבהיר שהוא מעדיף את המצב של סטטוס־קוו על פני שלום לפי הצעות ישראל. ייתכן שדברים אלה כוונו לארה"ב במטרה להמריץ אותה ללחוץ על ישראל, וייתכן שאכן זו המדיניות של שליט סוריה.

אסד שכח שבניגוד לעבר, אין היום ארה"ב, לוחצת על ישראל, כפי שהיה בימי המלחמה הקרה. ארה"ב מבקשת לשמש מתווך הוגן בלבד. שגריר סוריה בוואשינגטון, ואליד מועלם, המנהל שיחות עם שגריר ישראל שם, פרופ' איתמר רבינוביץ, מזהיר כי: "הזמן שנותר להשגת הסכם נמדד בחודשים ולא בשנים", משום שהמו"מ מאבד את התמיכה הציבורית בכל מקום ואף בישראל. הוא הזהיר שעמידתה של סוריה נחלשת מיום ליום, והיא לא תוכל להמתין עוד זמן רב. הוא קרא להגביר את המעורבות האמריקנית בשיחות ולא להסתפק עוד בתפקיד של מתווך.

במוקד

עד עתה דחתה סוריה את כל ההצעות לשיחות ישירות, בדרג בכיר, או לעשות מחוות, כמו הזמנת משפחות הנעדרים או עתונאים מישראל. בעוד כל מהלך כזה דורשת סוריה תשלום ישראלי, בצורת ויתורים. היא אינה מוכנה למחוות לשם יצירת אווירה של אמון ושכנוע דעת הקהל בישראל ברצינות כוונותיה של סוריה. ייתכן שאסד חש שיש לו זמן של שנים שבהן הוא יכול לעשות שלום עם ישראל ואין לו רצון לעשות זאת בתקופה הקרובה, כדי לא להיראות כמי שנגרר אחרי אש"ף או אחרי ירדן.

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, שוחח בטלפון עם נשיא סוריה, חאפז אסד, במטרה לרכך את עמדתו, לקראת מסע הדילוגים של שר החוץ, וורן כריסטופר. אך לא איש כאסד הסורי יתרשם משיחת טלפון מנשיא אמריקני. הוא איש גאה, ששם את כל כובד משקלו על הכבוד הערבי, החשוב בעיני בני עמו, והוא רואה את עצמו כמייצג את הלאומנות הערבית הקלסית, בשעה שכל האחרים סביבו הם בוגדים, שהסכימו לשלום עם ישראל, בלי סוריה, שהיא המובילה את הלאומנות הערבית.

סוריה דוגלת עד עתה בעקרון הנסיגה המלאה של ישראל מרמת הגולן, בלי שסוריה תתבקש לשלם תשלום מלא, אלא במעין שביתת נשק. הוא מסרב להצהיר מראש על מהות השלום שסוריה מציעה. במקום זה הוא משתמש בביטויים כגון "הצרכים האובייקטיביים של השלום", ביטוי שניתן לפרשו כשלום מלא או שלום למחצה, לשליש ולרביע. מומחים לעניני סוריה מגדירים את השלום שהיא מציעה, כשלום ללא נירמול היחסים. לכן נשאר פער גדול בין העמדות של שני הצדדים. הגאווה נוטה אסד, אינה מאפשרת לו להציע שלום ברור ונורמליזציה לישראל, לאחר שהתעמולה הסורית הציגה את ישראל כל השנים לא רק כאויב אלא כמפלצת.

החשש הוא שקפאון שייווצר בשיחות עם סוריה ובמקביל קפאון במו"מ עם אש"ף, יקשר שוב את שני הערוצים, שישראל הצליחה להפריד ביניהם ולשבור את החזית הערבית המאוחדת. אם כי אין להניח שאסד שוב ייצור קשר עם ערפאת, שאותו הוא רואה כבוגד.

מהומה בועדת הפנים בדיון על הגרעון ברשויות המקומיות:

רבין: אם ראשי הרשויות רוצים עצמאות שלא יבקשו מהממשלה לכסות את הגרעונות

מאת סופרי "הצופה"

"הרשויות המקומיות חייבות לעמוד במסגרות התקציב כמו כל משרדי הממשלה. לא נוכל להמשיך ולשאת בגרעונות של הרשויות המקומיות שלא עומדות בתקציב. אם אתם רוצים עצמאות של השלטון המקומי תממנו את ההוצאות בעצמכם ואל תבואו אל הממשלה בדרישה לכסות את הגרעונות".

זאת אמר אתמול ראש הממשלה ושר הפנים, יצחק רבין, למאה ועשרים ראשי רשויות מקומיות, שהוזמנו לדיון על הגרעונות ברשויות.

בהופעתו, באחת הפעמים הנדירות, בועדת הפנים, סיפר ראש הממשלה כי נאלץ, בתוקף תפקידו כשר הבטחון, לסגור את שדה התעופה בדרום הארץ ולקרקע טייסת מטוסים מאחר שתקציב הבטחון לא הרשה את המשך הפעילות.

לקראת סיום הישיבה, שבה נשא דברים שר האוצר, אברהם שוחט, החלו אורחים מהמיגזר הדרוזי לקרוא קריאות ביניים רמות – ועד מהרה התעוררה מהומה. יו"ר הועדה, ח"כ יהושע מצא, התקשה להשתלט עליה. לא הועילו תחנוניו להפסיק את הצעקות ולא עזרו מכות הפטיש בידו. אורחים דרוזים, בראשות ח"כ מהליכוד אסעד אסעד, זעקו שוב ושוב, במשך 20 דקות, נגד קיפוחם המתמשך והאפליה מנת חלקם במשך 46 שנה, חרף השתתפותם בנטל הבטחוני ובנטל האזרחי בישראל.

"אנחנו טובים לקברים, אנחנו טובים לצבא" – זעקו בישיבה הדרוזים והוסיפו – "אתה רבין לא מעוניין לשמוע אותנו". אז פנה רבין לשר האוצר, שיבהיר כי הישיבה אינה עוסקת בדרוזים בלבד. כמו"כ התבקש השר שוחט להבהיר, כי הדרישה של הדרוזים מגיעה לשיעור של רבע מיליארד שקל.

במסגרת דבריו אמר רבין, כי אמנם ישנם מיגזרים, כמו הדרוזים, או הערבים, וגם אצל היהודים, שפיגרו מתחת לממוצע אצל כל הממשלות – ולפיכך יש לעשות עכשיו אפלייה מתקנת למיגזרים אלה. אבל מי שחושב שניתן לגמור את הפיגורים של 46 שנה בשנה אחת – שיידע כי זה בלתי אפשרי.

בהתייחסו להפגנות שערכו בראשית השבוע ליד משרד ראש הממשלה בירושלים הדרוזים, אמר רבין, כי "יכולים ראשי רשויות לעשות הפגנות ואני אצטער על כך, כי הם נבחרים בבחירה אישית, אבל צריך לזכור שישנן מיגבלות בתקציב שאי אפשר להתעלם מהן".

לפיכך, סיכם דבריו ראש הממשלה, כי על ראשי הרשויות לדעת, שיחד עם הדרישות להגדלת התקציב, ימצאו דרך לשבת עם האוצר, כדי לקדם עניינית את מציאת התשובות לדרישותיהם.

השר שוחט: תוך 10 ימים בדיקה מחודשת – להסדר מחוייבות

שר האוצר, שוחט, הודיע בישיבה, כי הוא מוכן לעשות בדיקה מחודשת של סעיפי התקציב לרשויות המקומיות במגמה להגיע להסדר של מחוייבות, כולל חקיקה בכנסת לעונשים על מי שיחרוג מתקציב הרשות המקומית.

לדבריו, זה הזמן לעשות סדר בענין ולי כשר אוצר יש רצון לעשות מהלך גדול. השר שוחט טען, כי הדיבורים על משבר אינם מקובלים עליו שהממשלה סייעה בסכום של מיליארד וחצי שקל ומעלה לרשויות המקומיות. עוד טען, כי נעשו שינויים דרמטיים בסיוע לרשויות, אולם, יחד עם זאת, לנוכח קריאות ביניים ששוגרו לעברו, הוסיף וציין, כי הוא שקל "האם שווה להורים כל כך הרבה כסף כאשר רמת הדיבורים ורמת הטענות נגדו אינה יורדת".

עוד אמר השר שוחט, כי הממשלה והשלטון המקומי יגיעו במשותף להסדרים מחייבים אשר אמורים להביא לשיפורים אמיתיים בניהול התקציבי של הרשויות המקומיות, זאת בנוסף לשינוי עדיפויות שהתבטאו, בהגדלת התקציבים בנושא חינוך, תיגבור שעות לימוד, הקמת איזורי תעשייה, תקציבים גדולים למיבני ציבור – שכולם מתרגמים בסופו לרמת הרשות המקומית. השר שוחט ציין, כי ההסדרים הקיימים הם על דעת ראשי הרשויות ולכן אין הוא יכול להבין מדוע ראשי הרשויות ממשיכים לתבוע תקציבים נוספים.

בהתייחסו לחקיקה העומדת לפני קריאה ראשונה בכנסת בנושא זכויות וחובות ראשי הרשויות והממשלה לעניין תיפעול וניהול הרשויות, הודיע השר, כי ימשוך את החוק לעשרה ימים כדי לתאם את החוק עם השלטון המקומי ומשרד הפנים.

בהתייחסו לטענות נציגי המיגזר הדרוזי, אמר שר האוצר, כי הבעיות העיקריות אשר מונעות גיבוש פתרון – הינן חוסר אימון של הדרוזים בהבטחות הממשלות בעבר ובהווה. השר הביא כדוגמא את החלטת הממשלה משנת 1991, ואמר כי בהשוואה לפתרונות שבדעתו לגבש – אין בהחלטה הזו אלא הצהרות. השר ביקש מהדרוזים לתת אימון ברצונות הטובים של ראש הממשלה ושל שר האוצר, להגיע לשיוויון המיגזר הדרוזי בתכנית שתתפרס על פני שנים אחדות.

מתנה לתמיד

לא צריך לשבור את הראש מה לקנות,

זה הזמן לתת מתנה למשפחתך או לחבריך

מנוי שנתי על עתון הצפה.

בדבר פרטים נא לפנות למחלקת המנויים באחד הסניפים.

סניף תל אביב רח' המסגר 66 טל' 03-5622951

סניף ירושלים רח' בן יהודה 3 טל' 02-234910

סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1 טל' 04-663628

נקבעו מזוזות בפתח האולם החדש בבניין הכנסת

במעמד קביעת מזוזות שנעשה ע"י יו"ר הכנסת שבח וייס, ראש הממשלה יצחק רבין וסגן שר השיכון ח"כ אלי בן־מנחם, נחנך אמש האודיטוריום החדש של הכנסת.

האודיטוריום החדש, וכן מיתקנים העונים לצרכים ולשימוש בסמינרים בינלאומיים, ישמש לקיום המפגשים השנתיים עם הפרלמנט האירופי, וכבר בשבוע הבא יתקיים בו המפגש הקבוע עם מועצת אירופה.

האודיטוריום נועד לשמש את מאות ואלפי התלמידים, המגיעים לכנסת מדי יום למפגשים עם חברי כנסת, וללימוד שיעורי אזרחות במשכן, מטעם היחידה לדמוקרטיה.

בטקס הנרגש שהתקיים במעמד ראש הממשלה, יו"ר הכנסת ורעייתו ד"ר אסתר וייס, שרי ממשלה רבים, חברי כנסת, כתבים פרלמנטריים, עובדי כנסת ועשרות פרלמנטריים.

נציב מס הכנסה עו"ד דורון לוי

מיסוי חסכון ארוך טווח ייבחן במסגרת המלצות ועדת פוגל

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

קופות הגמל ואפיקי חסכון אחרים לטווח ארוך פטורים ממס גם לאחר הפעלת מסוי הבורסה ב־1.1.1995. אולם הנושא של מסוי חסכון ארוך טווח יעלה במסגרת הדיון בהמלצות ועדת פוגל בעניין הפנסיה. כך אמר אתמול נציב מס הכנסה עו"ד דורון לוי לקראת כניסתו לתוקף של החוק החדש.

הנציב אמר שטרם קבע עמדה בעניין מסוי חסכון ארוך טווח, אך משיקולי מס טהורים יש למסות את כל אפיקי ההכנסה אלא שיש לראות את נושא המסוי במסגרת המדיניות התקציבית והכלכלית הכוללת.

למשרד האוצר אין כיום הערכה מהו הסכום שמסוי הבורסה יכניס בשנה הבאה. הערכות קודמות היו שההכנסה תגיע ל־500 מליון ש"ח לשנה, אך נוכח המפולת בבורסה אין כיום הערכה בדבר ההכנסה הצפויה. עם זה בהנהגת המס השיקולים הם לטווח ארוך.

המס יחול על משקיעים פרטיים, לרבות משקיעי חוץ ומוסדות ללא כוונת רווח. יתחייבו בו כל ניירות ערך הנסחרים בבורסה, למעט ניירות ערך המונפקים ע"י חברות זרות ופקדונות שאינם צמודים למדד הנסחרים בבורסה, כגון מק"מ וכן אגרות חוב שהונפקו עד 31.12.94. אגרות חוב שיונפקו החל מ־1.1.95 ואשר ירידתן ריאלית יחוייבו במס בעת המכירה.

החוק החדש מאפשר למשקיע לבחור בין שני מסלולי מסוי:

● מס על רווחים. במסלול זה שיעור המס הוא 10% על הרווחים הריאליים ממכירת ניירות ערך. במסלול זה לא ניתן לקזז הפסדים. המס מנוכה אוטומטית ואינו חייב בהגשת דו"ח מיוחד למס הכנסה. הניכוי יתבצע ע"י הבנקים.

● מס על רווחים תוך קיזוז הפסדים. מסלול זה מאפשר קיזוז הפסדים ריאליים כנגד רווחים ריאליים ממכירת ניירות ערך. במסלול זה שיעור המס הוא 20% מהרווחים הריאליים לאחר קיזוז ההפסדים הריאליים. הבוחר במסלול זה יגיש למס הכנסה דו"ח שנתי קצר ומיוחד על רווחים והפסדים ממכירת ניירות ערך. החישוב הסופי של המס ייעשה עם הגשת הדו"ח ואז המגיש יחוייב או יזוכה בהתאם.

על רווחים ממכירת יחידות של קרנות נאמנות ינוכה מס במקור בשיעור 15%. מס זה גבוה יותר מהמס המוטל במסלול הראשון מאחר והקרן רוכשת ומוכרת ני"ע מדי יום ועורכת קיזוזים פנימיים.

הואיל ותחולת החוק היא מ־1.1.95, שער הבסיס שלצורך חישוב רווחי ההון יהיה שער פתיחת המסחר באותו יום וגם ניירות ערך שנרכשו לפני מועד זה ייחשבו כאילו נרכשו במועד זה.

התכנית של מערכת המס שייגבה ע"י הבנקים נעשה על חשבון האוצר. כיוון שעד למועד ההפעלה לא תושלם כל ההיערכות הוחלט כי בחודשים הראשונים עד להערכות מלאה בבנקים הנתונים לחישוב ייצטברו בבנקים ואילו ניכוי המס במקור יעשה במועד מאוחר יותר.

כריסטופר הביא

(המשך מעמוד ראשון)

דורש מעורבות אמריקנית חזקה יותר במשא ומתן ולא רק תוך הגן כוונתו ללחוץ אמריקני על ישראל להתגמש לקראת הדרישות הסוריות.

הסיור במזרח החל בדמשק

שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר החל אתמול את הסבב השביעי במסעות הדילוגים שלו בין ירושלים לדמשק בנסיון להביא להפשרת המו"מ לשלום בין שתי המדינות. מיד עם הגיעו יצא כריסטופר לארמון הנשיאות שם יפגוש בנשיא אסאד.

כריסטופר הגיע אתמול, כאמור, לישראל, וביום חמישי ישוב לדמשק. כריסטופר בהגיעו מדמשק: "אין שלום בלי ביטחון"

שר החוץ של ארה"ב, וורן כריסטופר, אמר אתמול בנמל בן־גוריון: כי "לא יתכן שיהיה כאן שלום ללא ביטחון".

בהודעתו לעיתונאים הרבים שקיבלו את פניו ברדתו מהמטוס המיוחד, שהביאו מדמשק אמר: "להשיג שלום אין פירושו להשיג שלום בקלות דעת. אבל לא נייעץ לישראל לעשות שלום מבלי להבטיח את בטחונה. זו הסיבה שממדי הביטחון בכל אחד ממסלולי המשא ומתן בה חיוניים. זו גם הסיבה שיקצבו לפלשתינים לפעול למילוי התחייבויותיהם, לשים קץ לטרור ולמעשי האלימות נגד הישראלים, מאותם האיזורים שבהם הם שולטים כעת".

כריסטופר הדגיש את מחוייבותו של ממשל קלינטון לסייע לישראל במאמציה להגיע לשלום. הוא אמר: "אין ספק שזוהי מטרה נעלה ואין כל ספק בהתחייבותה הבלתי מעורערת של ממשלת ארה"ב לבטחונה של ישראל ולרווחתה. עמדנו לצידה של ישראל בימי מלחמה ובעת החיפוש לשלום, ונמשיך לסייע לישראל ולעמה עד שיגיעו לשלום ולביטחון, שנמנע מהם זמן כה רב".

בתשובה לשאלות אמר שר החוץ האמריקני, כי שאלת הביטחון היא שאלת מפתח בסיסית להתקדמות התהליך כולו. הוא הדגיש, כי ללא ביטחון לא יהיה ניתן לקיים את ההתחייבויות האחרות. "הביטחון מהווה את המסד של ההסכמים שהושגו, וללא ביטחון ברור לי שאי אפשר להתקדם בהגשמת ההסכמים", אמר.

כריסטופר אמר עוד, כי ארה"ב רואה את תפקידה בעידוד ישראל וסוריה להמשיך בהחלפת דעות, כדי להשיג התקדמות ולתת לצדדים כל סיכוי להגיע לשלום כולל במזרח התיכון שאיזור זה כל כך זקוק לו.

בפתח דבריו אמר כריסטופר, כי שיחתו שנמשכה 4 וחצי שעות עם הנשיא אסאד, היתה "מאוד רצינית וירדה לפרטים".

כריסטופר אמר, כי נמשך המאמץ לסגור את הפער הקיים עדיין בין הצדדים, אך שני הצדדים הבהירו, כי הם נחושים בדעתם לעבוד ברצינות להשגת המטרה ולהבאת השלום. "ואנו נמשיך לסייע להם לסגור את הפערים ולהגיע למטרה של שלום כולל".

השלמה עם מצב של לוחמה תאפשר לקיצונים לנצח ותגרום לכך שהזדמנות היסטורית זו, להגיע לשלום כולל במזרח התיכון, תוחמץ. זוהי הזדמנות שלא תחזור במהרה.

משלחת מבריטניה תגיע לישראל בדרישה לשחרר את ואנונו

מאת סופרנו המדיני בירושלים

משלחת מבריטניה, הכוללת אישי ציבור ובינהם ראש המועצה הבריטית לתרבות ואמנות, והכומר האנגליקני, פול אופנהיימר, תגיע לארץ במטרה לעורר את דעת הקהל למען שחרורו של אסיר הגרעין מרדכי ואנונו שהעביר לעתונות הבריטית את סודות האטום של ישראל.

המשלחת תדרוש משלטונות ישראל להרשות לה לבקר בכלא שבו נמצא ואנונו.

הכומר ידרוש להרשות לו להתפלל עם ואנונו, שעבר לנצרות בתקופת שהותו באוסטרליה ובאנגליה.

במשלחת עם שני משפטנים ידועים אלכסנדר מילן ודומונד הזרוד סמארס, וכן פעיל השמאל סבי סאבל. המארגנים הם אנשי הוועד לשחרור ואנונו שהוקם בלונדון. כן תשתתף במשלחת בוכנת קולנוע מזאנה יורק שלקחה בעבר חלק בהפגנות לפני שגרירות ישראל בלונדון, למען שחרורו של ואנונו. האישיות המרכזית במשלחת הוא עתונאי, סגן המזכיר הכללי של איגוד העיתונאים בבריטניה ובאירלנד ג'ייקוב אקולסטון. העתונאים באים במשלחת על יסוד הטענה שואנונו העביר לעתונות הבריטית מידע עתונאי ולכן יש להם עניין לפעול לשחרורו, משום שנידון בגלל הפצת המידע לעתונות על עניני הגרעין של ישראל.

هكذا من الأصل

על דא והא בכלכלה

לא רק המס על הבורסה יחל ב־1 בינואר. הרפורמה בתשלומים לביטוח הלאומי תיכנס, אף היא, לתוקף באותו יום, והיא כידוע, נוגעת לכיסו של כל אחד (כמעט) ואחד מאיתנו, הרבה יותר ממספר "השחקנים" בבורסה. עפ"י חישובים שנערכו במשרד האוצר, כ־87% מהעובדים במשק ייהנו מתוספת שכר לנטו החל מינואר כתוצאה משינויי המיסוי, לעומת כ־13% שיפסידו מרפורמה זו. הנהנים העיקריים יהיו שכבות הביניים, אלה שמרוויחים בין 5,000 ל־11,000 שקל בחודש, בעוד שכרם של המשתכרים יותר מכך – אמור ליקטון. ולשם תזכורת: החל בינואר '95 ישלמו העובדים במשק עד כ־67 שקל בממוצע עבור שירותי בריאות בחודש (בהתאם לסכום שמרוויחים) זאת עם הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. מן הצד השני, נקבל תוספת של 100 ש"ח "בממוצע" בעקבות הפעלת השלב השני ברפורמה של מס הכנסה. אז אם "בשורה התחתונה" נרוויח מכל הסיפור הזה – מה רע?

– היכן שכן רע, זה בבורסה לניירות-ערך בת"א. המשבר-עמוק, בזאת כולם מודים היום.

ההבדל בין האופטימיסטים מזה לפסימיסטים מזה הוא בשאלת העיתוי: מתי הוא הזמן הנכון להיכנס לבורסה, רגע לפני המהפך האמיתי במגמה. אלא, שלו ידע מקדהוא בוודאות מוחלטת מראש כי יצרק – ודאי היה מתוף עימו גם אחרים. נכון לעכשיו, חרף העליות הקלות שהיו אתמול בשוק המניות – הבורסה – חולה. וככזו, היא רואה מעליה מבקרים (משקיעים) אקראיים. כסיבות למצב הגרוע מונים רבות: העלאת הריבית, ההרעה בדוחות כספיים, האטה הברורה בפעילות במשק, העובדה שמשקיעים רבים מחו"ל אינם מוודדים להשקיע כספם בבורסה של ת"א וכיוצ"ב. מי שמחפש סיבות לבורסה טובה – ג"ב יכול למצוא בקלות: השחיקה הגדולה בשערי מניות ובכלל זה במניות המייצגות חברות ריווחיות ותיקות וצעירות, התהליך המדיני – שאם יצליח – סביר שיקטוף גם פירות כלכליים, העובדה שנוכח ההטבות במיסוי שניתנו לקופות-הגמל, הן אמורות (עפ"י הציפיות) להגדיל פעילותן בשוק, ועוד.

נכון לעכשיו, 1994 היא לא השנה של הבורסאים.

על מצפה המשק

עוזי וכסלר מנהל מינהל מקרקעי ישראל:

המינהל מתאים את עצמו לשחרור הפקק שנוצר בשיווק קרקע לבניה

עוזי וכסלר, מנהל מינהל מקרקעי ישראל, אמר בדיון בוועדת השרים להאצת הבניה, כי מינהל מקרקעי ישראל עומד היום בפני אתגר גדול לשחרר הפקק שנוצר בשנים האחרונות בשיווק קרקעות לבניה.

בישיבה, בה הוצגו קווי המדיניות לתוכנית העבודה לתקופה הקרובה, ציין מר וכסלר כי העקרונות המנחים את עבודת המינהל הם עבודת היות הקרקע גורם יצור הנמצא במחסור ולפיכך ניהול המקרקעין חייב להיעשות ביעילות ותוך גישה כוללת של השימוש בהם. המינהל ישתדל לתת תשובות לבעיות שוטפות בצד פיתוח וחשיבה אסטרטגית לטווח ארוך.

וכסלר ציין, כי על מנת להתמודד עם המצב הוא מתכוון לפעול על פי עקרונות שונים מאלו בהם פעל המינהל עד כה.

המינהל מתכוון להפוך מגוף מגיב ליוזם ולהפוך לגוף מרכזי בהולכה ובריכוז של התכנון, ההתייחסות אל הקרקע תהיה כאל גורם יצור במחסור ולכן תועדף הגישה השיווקית על פני אמצעים- אדמיניסטרטיביים. לחזק את יחידות המטה ולגבש מדיניות תכנונית לטווח ארוך.

בתחום השירות לפרטי מתכוון המינהל לפעול להקטנת הזיכוך עם האזרח. בימים אלה כבר ננקטים צעדים ראשוניים בתחום הן על ידי ביטול חלקי של דמי היתר והן ע"י מבצע גדול להיוון דח"ש בבניה רוויה.

לדבריו, לאורך השנים לא השתרשה בתודעת הציבור העובדה כי קרקע הינה משאב במחסור. המינהל רואה לעצמו תפקיד חשוב בחיזוקה של מודעות זאת. לשם כך יש בכוונת המינהל לפעול בהכתבת שימושי קרקע רציונלים, קביעת קריטריונים ברורים להקצאת קרקע ביעילות השפעה באמצעות מוסדות תיכנון. חלק עיקרי בתהליך הרציונליזציה בשימושי קרקע הינו בחינה מחודשת של שימושי הקרקע בערים במגמה להגדיל ניצול וליעל את השימושים.

מנהל המינהל הודיע כי בטווח הקצר והמידי יופעלו ע"י המינהל כמאה פרוייקטים בתחומי המגורים, המסחר, תיירות ותעשיה. לשם כך שוקד המינהל על הכנתם של שני כלי עבודה מרכזיים: חברות מנהלות פרוייקטים ושיווק קרקע בלתי מתוכננת.

לאחרונה הסתיים מכרז בו נבחרו 8 חברות מנהלות, שינהלו עבודה פרוייקטים החל משלב התיכנון, אישור התוכניות במוסדות התכנון, סיוע בשווק הכנת תכנית הפיתוח וניהול תוכנית הפיתוח, לרבות הפעולות הפיננסיות הכרוכות בכך.

בשווק קרקע בלתי מתוכננת מקווה מינהל להגדיל בדרך מהירה את היצע הקרקעות וליצור זהות אינטרסים בין המתכנן לבעל העניין בקרקע, ליצור התייחסות לקרקע כאל מלאי ולהגדיל את ההוראות במניות הקרקע לבניה.

בג"ץ הוציא צו על תנאי בנושא מתן מעמד של איזור עדיפות לאומית א'

בג"ץ הוציא שלשום צו על תנאי נגד ועדת שבס, לבקשת עיריית מעלה אדומים, והורה לוועדה לנמק, מדוע לא ניתן מעמד של איזור עדיפות לאומית א' למעלה אדומים.

עד החלטת ועדת שבס בנושא אזורי פיתוח, נהנתה מעלה אדומים ממעמד של איזור פיתוח א' ומכלול ההטבות הכלכליות הנובעות מכך. בעקבות המלצות ועדת שבס, החליטה הממשלה, בינואר 1993, לבטל את מעמדה של מעלה אדומים כאיזור פיתוח א'.

בעקבות החלטת הממשלה, ולאחר שמגעים עם משרדי הממשלה, בנסיון לשנות את ההחלטה, לא נשאו פרי, עתרה עיריית מעלה אדומים באוגוסט 1994 לבג"ץ. העירייה העלתה טענות של חוסר סבירות ואפליה, לעומת ישובים אחרים הדומים לה בנתוניהם, אשר זכו במעמד של איזור פיתוח א'.

במהלך הדיון, קבע השופט דב לוין, כי בתצהיר התשובה שהוגש לבג"ץ ונחתם ע"י ראש ועדת שבס, מנכ"ל משרד ראש הממשלה שמעון שבס, לא ניתן הסבר מדוע זכתה בית שמש במעמד של איזור פיתוח א' ומעלה אדומים לא זכתה במעמד זה. זאת, חרף העובדה שהחלטת הממשלה מדברת על חיזוק "ירושלים רבתי".

שופטי בג"ץ, דב לוין, מישאל חשין ויצחק זמיר, הוציאו צו על תנאי, המורה לממשלה לנמק בתצהיר מפורט, תוך 30 יום, מדוע לא תתקבל העתירות.

בתגובה להחלטת בג"ץ, ציינו העותרים, כי זו הפעם הראשונה בה מדיניות אזורי העדיפות הלאומית של הממשלה עומדת בפני מבחן שיפוטי. לדבריהם, אם יתקבלו העתירות, תאלץ הממשלה לבצע תיקונים מרחיקי לכת בנושא זה.

(ע)

על מטבעות ומדליות

אישים בישראל על שטרות כסף

מאת חיים לנגלבן

מטבעות ושטרות הם אמצעי טכני לביצוע תשלומים. בכל אחד מהם הושקעה עבודה רבה, בתחום בחירת הנושא, האישים, המאורעות ושמירת הזיקה והקשר לעבר הרחוק. השקעה זו הופכת את העיצובים שלפנינו לאסופה של יצירות אמנות בצבע ובמתכת, פסיפס אמנותי צבעוני, שבו כאמור שאורים דיוקני אישים דגולים המפארים את תולדותינו. כדי שהכסף יהיה אמצעי יעיל, על אמצעי התשלום להיות יעיל ובר-חלוקה, מקובל על הכלל וקשה לזיוף. ערכו חייב להיות יציב, כי ירידת ערך הכסף (אינפלציה) היא בעיה כלכלית המטרידה כיום את מדינתנו. לכל מדינה מטבע משלה, שאינו שמיש במדינות אחרות, אולם אפשר להמירו במטבע של מדינה אחרת, על פי שערי חליפין. ויסותו של הכסף בידי הממשלה מכונה "מדיניות מוניטרית" ובאמצעות מדיניות זו ממשלות מפקחות על הכלכלה הלאומית.

שטרות כסף עם דיוקנאות של אישים בישראל שקנו להם שם בתולדות עמנו הוכנסו לראשונה למחזור ב־1969. לפני כן השטרות היו ללא דיוקנאות, ובחלקם דמויות של חלוצים. מאז ועד היום, מוצגים בדרך מכובדת זו מנהיגים ואנשי הגות שתרומתם להקמת מדינת ישראל לא תסולא בפז. בסידרה מעניינת ויוצאת דופן זו, עליה אנו דנים, כונסו שבעה שטרות כסף שהונפקו בין השנים 1980–1986, עם הדיוקנאות והערכים הבאים: 5 שקלים – דיוקנו של חיים וייצמן; 10 שקלים – בנימין זאב הרצל; 50 שקלים – דוד בן גוריון; 100 שקלים – זאב ז'בוטינסקי; 500 שקלים – הברון דה רוטשילד; 1 שקל חדש – הרמב"ם. והשטר האחרון בסידרה זו בערך של 5 שקלים חדשים, הנושא את דיוקנו של לוי אשכול.

השטרות ארוזים באלבום צבעוני מפואר ומפוסקר, עם תיאור קצר על פעלה של כל אישיות, ופרטי השטרות: תאריך ההנפקה, הערך, צבע, שם המעצב ושמות החותמים על השטרות מטעם בנק ישראל. דרכם ניתן ללמוד על תולדות עם ישראל ומדינת ישראל. האלבום עצמו עוצב בידי נתן קרפ.

מטבעות יום העצמאות תשנ"ה

מטבעות הזכרון ליום העצמאות התשנ"ד – 1994 הוקדשו כולם לנושא "איכות הסביבה". עיצוב המטבע מתאר את כדור הארץ כמרכז של פרח וסביבו עלי כותרת – סמל לפגיעותו של עולמנו ולצורך לשמור עליו. הסדרה כוללת ארבעה מטבעות, שניים מזהב ושניים מכסף. מטבע הזהב הראשון בערך של 10 ש"ח, קוטר 30 מ"מ, משקלו 17.28 גרם זהב בטוהר 900, בכמות מירבית של 1,750 יחידות בלבד. מטבע הזהב השני בערך של 5 ש"ח, קוטרו 22 מ"מ, משקלו 8.63 גרם זהב בטוהר 900, בכמות של 2,000 יחידות; מטבע כסף בערך של 2 ש"ח, קוטרו 38.7 מ"מ במשקל 28.8 גרם כסף 925 בגימור קשוטה בכמות של 6,600 יחידות והמטבע הנוסף בגימור רגילה, קוטרו 30 מ"מ משקלו 14.4 גרם כסף בטוהר 925 בכמות זהה של 6,600 יחידות. את המטבעות ניתן להשיג בסט של ארבעה מטבעות כסף וזהב; סט של שני מטבעות זהב; סט של שני מטבעות כסף. כן ניתן להשיג "אוגד מטבע בולי" עם מטבע כסף קשוט ומעטפת יום ראשון של השירות הבולאי עם בול "איכות הסביבה".

מנהיגי מלחמת העולם השנייה

במלאת 50 שנה ל"צאנ"ם – יום הנחיתה בנורמנדיה – ובהתקרב יובל ה־50 לסיום מלחמת העולם השנייה, שיחוג ב־1995, אישר הבנק הלאומי של ליבריה – מדינה שהפגינה תמיכה ניכרת בבעלות הברית במהלך מלחמת העולם השנייה – הוצאת מספר מטבעות במסגרת סידרת מנהיגי מלחמת העולם השנייה, המציגות את המשתתפים החשובים במלחמה נגד הנאצים. הראשון מבין מטבעות אלה מציג את גנרל דווייט אייזנהאואר, שמונה למפקד העליון של בעלות הברית באירופה, מתכנן מבצע "אוברלורד" ולאחר מכן נשיא ארה"ב. ב־1994 גם ימלאו 25 שנים למותו של "אייק". מספר 2 בשורת הפיקוד של בעלות הברית היה גנרל סר ברנארד לו מונטגומרי, לאחר מכן פילדמרשאל ויקאונט מונטגומרי אוף עלמיין, מצביא נמרץ ורב-השראה, שכל מי שפגש בו, או שכיבד אותו, או שהגה לו שיטנה. המטבע מראה את מונטגומרי בכובע השריונאי שלו. והוא היה יריבו של רומל בקרבות הטנקים בצפון-אפריקה. רשמית היה רומל מפקד הכוחות הגרמניים שהגנו על איזור נורמנדיה. זמן קצר לאחר הנחיתה של בנות הברית רומל הוחזר לברלין, שם איפשר לו המנהיג הנאצי בחירה בין עמידה לדין או התאבדות. כדי להגן על משפחתו בחר רומל ברעל ונקבר בהלוויה ממלכתית.

הצד הקידמי של מטבעות קשוטים אלה, העשויים מכסף בטוהר אבסולוטי 999, נושא את השלט הרשמי של הרפובליקה של ליבריה. כל מטבע בערך של 10 $ קוטרו 38.60 מ"מ, משקלו 31.1 גרם כסף טוהר במהדורה מירבית של 25,000 יחידות לכל מטבע. מטבעות אלה, המהווים הילך חוקי, נמכרים בסדרות שלמות ובבודדים בתוך קופסאות הצגה מלאכותיות לזן מצורפים אישורי אותנטיות. המטבעות הוטבעו במיטבעת [illegible].

ירדן מעוניינת בסיוע שנתי של 2.5 מיליארד דולר

רבת-עמון (ע"ם מורח) – העתון "ג'ורדן טיימס" מוסר, כי ירדן מעוניינת ב־25 מיליארד דולר, בסיוע אמריקני במהלך 10 השנים הבאות, כדי לחדש את צבאה ולקוח את עלויות שיקום כלכלתה, כאמצעי לשמירה ופיתוח השלום עם ישראל.

לדברי מקורות ירדנים ואחרים, מוקדם מכדי לדעת עד היכן ילכו ארה"ב ומדינות אחרות במילוי דרישות המלוכה לעידן השלום.

כמחצי מהסיוע השנתי המבוקש, של 2.5 מיליארד דולר, ינוצל למטרות מודרניזציה בצבא ובנגנון הבטחון הירדניים, כך שיוכלו להגן על גבולות הממלכה ולמלא את ה"אחריות האיזורית" שלהם.

לדברי מקורות רשמיים, הממלכה חישבה את הדרישות הכלכליות שלה, בהתבססה על תוכניות לשיפור תנאי המחיה של העם, אשר כ־30 אחוזים ממנו חיים מתחת לקו העוני.

הבקשה הירדנית מבוססת, כמו כן, על הצורך לקזז הפסדים לאוצר משחרור המסחר המתוכנן ורפורמה כלכלית, וכן מימון פרוייקטים איזוריים ומילוי אחר מחוייבות התשלום של חוב החוץ בסך 6.8 מיליארד דולר.

בכירים מסרו, כי המלך המפקד העליון של הצבא, סומך על ארה"ב שתספק לירדן חלק מהותי מצרכיה הצבאיים על מנת לתמוך בהחלטת הממלכה לכונן שלום עם ישראל.

שר ההסברה, ג'ואד אלענאני, אמר בראיון ל"ג'ורדן טיימס": "ירדן לבדה אינה יכולה למלא את התחייבות השלום. עליהם (הקהילה הבינלאומית) לדעת כי המחוייבות הזו כבדה מאד".

הוא אמר: "אנו מצפים ליותר ממה שהנשיא קלינטון רמז לו בנאומו (בפרלמנט). מגיעה לנו התחייבות של סיוע כמו שניתן למצרים ולישראל, לאחר שחתמו על הסכם קמפ-דיוויד. מגיע לנו לבקש סיוע זה לא רק מארה"ב, אלא מתורמים אחרים, הכוללים את הקהילה האירופאית ויפן."

פקיד בכיר אמר: "אנו זקוקים לצבא מאומן היטב ומצוייד היטב, כדי להבטיח בטחון ולהגן על גבולותינו מאיומים חיצוניים. איננו יכולים להוריד את כוננות הצבא רק משום שחתמנו על שלום עם ישראל".

מלבד חסימת הסתננויות של קיצונים, המתנגדים להסכם השלום, על הצבא להיות מוכן להתפרעויות אפשריות ואיומים בגזרה המערבית וממנה, סוריה, עיראק וישראל עצמה.

וושינגטון טיימס: רוב הבנקים הגדולים ברוסיה קשורים לפשע המאורגן

וושינגטון (עתי"ם־אי.אף.פי.) יותר ממחצית מ־25 הבנקים הגדולים ברוסיה מקיימים קשרים עם הפשע המאורגן שם, או מעורבים בפעולות פיננסיות בלתי חוקיות אחרות, דיווח העתון "וושינגטון טיימס", שציטט דו"ח סודי של סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, הסי.איי.אי.

על פי הדו"ח, אחד הבנקים – "מנאטפ" (MENATEP), הקים מרכז לפעולות בנקאיות בלתי חוקי בוושינגטון, שהרזרבה הפדראלית מנסה לסגור.

דובר של הרזרבה הפדראלית אישר לכתב העתון, כי אכן קיימת לשכה של מנאטפ בוושינגטון, שאינה פועלת עדיין. מקור בכיר באגף הכלכלי של שגרירות רוסיה בארה"ב אמר, כי לא ידוע לו דבר על קיומה של לשכה רשמית של מנאטפ בבירה האמריקנית.

עוד נאמר בדו"ח הסי.איי.אי., כי 10 בנקים גדולים ברוסיה, הקשורים לפשע המאורגן, פתחו במסע תחרותי מאד להדירה למיגזר הבנקאי הרוסי.

מקורות בכירים בממשלת רוסיה סבורים, כי המנאטפ נשלט ע"י אחת ה"משפחות" החזקות ביותר במוסקווה, נכתב עוד בדו"ח.

נשיא בנק מנאטפ במוסקווה, פלאטון לבידייב, הכחיש בשיחה עם כתב וושינגטון טיימס את הנאמר בדו"ח הסי.איי.אי. וציין, כי הבנק לא קיים מעולם פעילות בנקאית בארה"ב.

דו"ח הסי.איי.אי. אינו מספק שום פרטים על מהות פעילותו הבלתי חוקית של הבנק.

בחודש נובמבר 1994

נשמרה רמת הביקוש הגבוהה לעובדים שהושגה באוקטובר

בחודש נובמבר 1994 נשמרה רמת הביקוש הגבוהה לעובדים שהושגה בחודש אוקטובר 1994. בחודש אוקטובר 1994 חלה עליה של כ־*57% בביקוש לעובדים במשק בהשוואה לספטמבר.*

סה"ה נדרשו במהלך החודשים אוקטובר, נובמבר 1994 כ־25,000 עובדים בכל חודש לעומת כ־16,000 עובדים בחודש ספטמבר.

השוואת הנתונים לחודש המקביל אשתקד מצביעה על עליה של כ־10% בביקוש בחודש נובמבר 1994 לעומת חודש נובמבר 1993.

נתונים אלה עולים מסקר חודשי אותו מבצעת חברת מנפאואר (ישראל) בע"מ והמתבסס על מודעות דרושים המתפרסמות בלוחות העתונים הגדולים.

יואב מיכאלי, מנכ"ל מנפאואר (ישראל) בע"מ, מסר כי העליה בביקוש בחודשים האחרונים היתה צפוייה עקב ההתנהגות העונתית הדדית גיוס עובדים מחודש החגים (ספטמבר) לחודשים שלאחר מכן. עוד מסר מר מיכאלי כי לאחר הירידות הרצופות בביקוש בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר 1994 חזר הביקוש לעובדים לרמה שהשרדה ברבעון השני של השנה.

עיון בטבלה ההשוואתית מראה כי בביקוש למקצועות המתכת חלה עליה של כ־10% לעומת החודש הקודם, אולם הרמה עדיין נמוכה ביותר מ־20% לעומת החודש המקביל אשתקד. בשאר ענפי הסקר חלו שינויים בטווח שבין 2% ל־6%.

במסגרת מקצועות ההנדסים – ראויות לציון העליות בביקוש למהנדסים (ייצור, תעשיה וניהול, בניין, מכונות, מחשבים ותוכנה).

השוואה לעומת החודש המקביל אשתקד מצביעה על עליה כוללת של כ־10%. ב־5 ענפים חלו עליות בביקוש לעובדים: בניה (עקב הסגר), מקצועות הנדסיים, אקדמאים וניהול, שרותי משרד ושיווק ומכירות. במסחר ושירותים נשמרה הציבות ובביקוש לייצור ותעשיה ומקצועות המתכת חלו ירידות.

טבלה השוואתית

חודש נובמבר 1994 לעומת חודש אוקטובר 1994

הענף	נובמבר 1994	אוקטובר 1994	השינוי המספרי	השינוי ב- %
שרותי משרד	2,715	2,873	-158	-5%
אקדמאים וניהול	5,554	5,424	+130	+2%
מקצועות הנדסיים	4,162	3,998	+164	+4%
ייצור ותעשיה	2,071	2,204	-133	-6%
שיווק ומכירות	3,268	3,434	-166	-5%
מקצועות הבניה	885	843	+42	+5%
מסחר ושירותים	5,656	5,915	-259	-4%
מקצועות המתכת	508	456	+52	+11%
סה"כ	24,819	25,147	-328	יציבות

"תפיסה מוטעית"

ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ידוע באמירות בוטות ובצורות לשון מתוספסות שהשמיע במהלך הקריירה הפוליטית שלו. אין הוא אוהב לעגל קצוות ולהשתעשע במליצות, אלא אומר דברים ב"דוגריות" צברית-פלמ"חית. היצירתיות שלו בהשמעת אמירות והגדרות בוטות גברה מאז נבחר מחדש כראש ממשלה לפני כשנתיים וחצי והיא מכוונת בעיקר כלפי חלקים בציבור שאינם שלמים עם מדיניותו.

אך יש שיצחק רבין חוזר מבחינה מסויימת לתקופה הדיפלומטית שלו, כשגריר ישראל בארה"ב, והוא מבקש לא להיתפס להגדרות קיצוניות ומצידו משמיע לעתים ניסוחים שהם היפך ממתוספסים.

כך היה בהופעתו שלשום בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בהקשר עם המו"מ עם אש"ף. באוזני חברי הוועדה, כמו גם באוזני הציבור כולו, הדהדו הדברים שהשמיעו ביום ראשון גורמי מודיעין בכירים בישיבת הממשלה, שעיקרם כי בתחומים שונים אין ראש אש"ף, יאסר ערפאת, מספק את ה"סחורה" עליה התחייב בהסכם אוסלו. השתלטותו על העניינים ברצועת עזה והתמודדותו עם החמאס והג'יהאד האיסלמי רחוקות מלהניח את הדעת. ראש אגף מודיעין, האלוף אורי שגיא, הזהיר בישיבה מפני "לבנוניזציה" של רצועת עזה, בעקבות הורפת היחסים בין הרשות הפלשתינית לבין החמאס והג'יהאד האיסלמי. וגורמים מוסמכים הציעו ללמוד מן הניסיון שהצטבר בעזה גם לגבי ההסדר ביהודה ושומרון.

הניסוח "לבנוניזציה" שהובא בשמו של האלוף שגיא עשה לו כנפיים. ובעצם, ראש אמ"ן אמר דבר ידוע: שהרשות הפלשתינית אינה שולטת בעניינים, וארגונים חמושים מסתובבים באופן חופשי וגלוי בלא שמנסים לפרוק את אנשיהם מנשקם. זה מזכיר את המצב שהיה בלבנון, שבה היה תוהו ובוהו של מיליציות חמושות. ברור כי יש שוני רב בין המצב ברצועת עזה לבין המצב שהיה בעת מלחמת האזרחים הממושכת בלבנון, אך יש דמיון בעיקרון, וייתכן כי בעתיד הלא-רחוק הוא יגבר עוד יותר.

בעיני יצחק רבין, הדיפלומט-לשעבר, לא מצא חן השימוש במונח "לבנוניזציה". בישיבת ועדת החוץ והביטחון שלשום אמר כי היתה הגזמה בשימוש במלה "לבנוניזציה" לגבי הנעשה בתחומי האוטונומיה. אך בעצם לא סתר את עצם העיקרון הגלום במונח זה. הוא עצמו אמר בישיבת הוועדה, כי יאסר ערפאת, בניגוד להסכמי אוסלו מחמש קבוצות אחרים מה"פתח" להרתעה ועימות. משמע, ערפאת נותן נשק באופן גלוי בידי אנשים נוספים מחוץ למשטרה הפלשתינית, ובכך הוא מזין את תהליך ה"לבנוניזציה". אך יצחק רבין אינו מוקיע את התופעה הזאת, אך אומר בלשון עדינה ודיפלומטית: "זו תפיסה מוטעית ואינה תואמת את ההסכם ועתה בודקים את הנושא הזה עם הפלשתינאים".

לגבי ערפאת יש "תפיסה מוטעית" גם לגבי תפקידו בהתמודדות עם הטרור החמאסי, לגבי יעדיה ומסגרתה של הרשות הפלשתינית ולגבי המטרה של מדינה פלשתינית שבירתה מזרח ירושלים ועוד כהנה וכהנה הפרות גסות של הסכמים וסיכומים עמו.

אך גם לממשלת ישראל יש "תפיסה מוטעית" – לגבי ההערכות והציפיות שתלו בהסכם אוסלו ובמה שנלווה אליו. עתה, כאשר מתקרבים לשלב הבחירות לרשות הפלשתינית ביהודה ושומרון, מבינים מה המשמעות הבטחונית של עזיבת כוחות צה"ל את מרכזי הערים, כפי שנקבע בהסכם אוסלו. עכשיו אומר ראש הממשלה על המשך המו"מ, כי "אנחנו צריכים להיכנס למשא ומתן, לא על מנת לסחוב את העניינים, אך גם לא על מנת לרוץ ריצת אמוק". שפיר ונאה, אך ההימנעות מריצת אמוק צריכה היתה לאפיין את מהלכי הממשלה כבר לפני למעלה משנה, ואת התהליך צריך היה לעשות בצורה מחושבת ומבוקרת הרבה יותר: שמאמצי ערפאת להילחם בטרור הקיצוני הם מצומצמים ביותר; כי יציאת צה"ל ממרכזי ערים ביהודה ושומרון עלולה להיות הרת אסון, ועוד עניינים שמי שעיניו בראשו יכול היה לחזותם מראש, ועל כל פנים צריך היה שלא להיתפס בהם.

רבין מבקש שלא להיתפס להגזמות בשימוש במונח "לבנוניזציה", אך בהתייחסו בוועדת החוץ והביטחון להתיישבות היהודית ביהודה ושומרון לא היה עדין בהגדרותיו. "מה לעשות שחלק מהיישובים נקבעו גם על-פי שיקולים פוליטיים, אבל מבחינה בטחונית הם קטסטרופה".

ההבחנה של רבין בין התיישבות בטחונית לבין התיישבות פוליטית ביש"ע – היא בעלת זקן. אך מכאן ועד הגדרת יישובים יהודיים בארץ ישראל כ"קטסטרופה" מבחינה בטחונית – רב המרחק. מה שבעיני ראש הממשלה הוא משיקולים פוליטיים נעשה מתוך תפיסה שונה משלו לגבי יישוב ארץ ישראל. אך גם יישוב קטן ומבודד אינו "קטסטרופה" מבחינה בטחונית, גם אם יש צורך בהקצאת אנשים וכספים רבים לשם אבטחתו. על פני מפת ארץ-ישראל שבתוך הקו הירוק ניתן למצוא יישובים רבים שלא זו בלבד שלא הוקמו כדי "להגן" על מדינת ישראל אלא יש צורך להשקיע הרבה כדי להגן עליהם ועל תושביהם. האם מישהו טען שהם "קטסטרופה" מבחינה בטחונית?! אך כשמדובר ביישובים ביהודה ושומרון – הכול מותר.

י ו " ש

תצפית

אנשי לצון...

ובכן, חברי הכנסת פתרו כבר את כל הבעיות. העם היושב בציון הגיע אל המנוחה והנחלה; יושבים איש תחת גפנו ותאנתו ועבנוניתו בצלחתו. כולם נהנים משלום שלמים.

חברי הכנסת מן השמאל ומן הימין, דתיים ופורקי עול, נאמני ארץ ישראל, ומייבשי ההתנחלויות עשו יד אחת. הם מצאו זמן לחוג מועד אשר בדו מלבם והוא "הדלקת נר תשיעי של חנוכה".

כבר מזמן לא ביזו עצמם חברי פרלמנט במדינה כל שהיא, כמו שעשו זאת חברי בית המחוקקים של מדינת היהודים. כל חילוקי הדעות הנוגעים לעצם קיום העם היהודי בארצו היהודה נשכחים מפני תאוות ההתהוללות של "המחוקקים", ולכך מתאימה בהחלט התופעה החדשה שקראנו עליה, והיא כי שר החוץ המעופף מר פרס, עוסק מלבד במגבית למען ערפאת, בציד פסיונים וצביים, ומבלה את זמנו במסיבות ציד!

אוי לעם שכך נראים "מחוקקיו" מכל גווני הקשת הפוליטית. "אנשי לצון משלי העם הזה אשר בירושלים" (ישעיהו כ"ח פסוק י"ד) ואכן נבואת ישעיהו יפה לשעתה ויפה לדור "ונתתי נערים שריהם ותעלולים ימשלו בם" (ישעיהו ג' פסוק ד').

עקיבא צימרמן

★

תרגיל יחצ"ני מפוקפק

בהיותו שר מרי התקבא יוסי שריד בראש הממשלה הנבנת מנחם בגין. כאשר מנחם בגין עלה לשלטון התחוללה הדראמה הגורלית בויטנאם. אלפי פליטים שטו על הים באין מדינה שמוכנה לקלוט אותם ולאפשר להם להגיע לחוף מבטחים.

בנאומו בעת הצגת ממשלתו הודיע בגין על המחווה של קליטת הפליטים ה[illegible] שהגיעו לארץ והסידורים שנעשו איפשרו את קליטתם. עד היום הם מכירים תודה למחווה ההומאני.

נוכח הטרגדיה בבוסניה הודיע יוסי שריד ליזום את המבצע לקליטת פליטים מבוסניה. למהלך גלוהה איתות: מחווה למוסלמים. כבר ברגע הראשון הוברר כי הם לא חשים שותפות חזות עם המוסלמים בארץ. עכשיו שנה לבואם של הפליטים מבוסניה הם אומרים כי הם מרגישים עצמם מוזנחים וסובלים ממצוקה כלכלית וחברתית. הם נמצאים בקיבוץ בית אורן אבל במעמד מקופח מאוד.

מסתבר כי מי שמוסיף לפרוש חסותו עליהם היא המשרד לאיכות הסביבה. לא ברור מה הקשר. בסופו של דבר הם אינם מרוצים ולא ברור מה זה תרם לנו.

פרט פיקנטי הפליטים מבוסניה למדו יפה עברית. ואנו למדנו כי היה זה תרגיל ביחצ"נות בלי תועלת רבה.

ק' ש'

★

סנגוריה לפושע

מאד מתמיה ומאכזב היה תוכן דבריו של ראש הממשלה יצחק רבין לאחר הרצח הנורא בעפולה של החיילת ליאת גבאי.

כאשר רבין רואיין לאחר הרצח במקום להגיב בזעם על הרצח המתועב הוא הקדיש עיקר דבריו כדי להסביר שהרוצח אינו שייך ל"פתח". הוא בא בשליחות החמאס. אולם מהווידוי של הרוצח משתמע שהוא מהפתח דווקא...

אבל, זה לא הפריע לראש הממשלה לסנגר על הארגון הטרוריסטי שערפאת ניצב בראשו.

ראש הממשלה בתגובתו על הרצח אכזב מאוד.

שולמית צינרמן

מן המעיין

העוד אבי חי (בראשית מ"ה ג') וזהו לא שאלה אלא קריאה כי פלא הוא אם לא מת מרוב יגון וצער. העוד אבי חי: תמימת דברי יהודה הורידה את דמיונו של יוסף ונדמה בעיניו כאלו אביו בסכנה. על כן צעק "העוד אבי חי"...

עפ"י דברי שד"ל

★

תגובה שלא במקומה

בימים האחרונים אנו עדים לוויכוח בין הורי החיילים המשרתים בצה"ל לבין הרמטכ"ל רב-אלוף אהוד ברק. ההורים חשים נפגעים מהערתו של הרמטכ"ל כי יש לצמצם את מעורבותם של ההורים בחיי היומיום של החיילים.

לדעת גורמים צבאיים, כפי שביטא זאת קצין חינוך ראשי בראיון בטלוויזיה, על ההורים לאפשר לבניהם החיילים לצאת לחיים עצמאיים ולא להיות מושפעים יתר על המידה מהאם הדואגת...

מעורבותם של ההורים בענייני הצבא נובעת בין היתר מדאגתם עקב ריבוי תאונות אימונים, טירטורי חיילים על-ידי מפקדים זוטרים ועוד. כתוצאה מכך גם פנו הורי החיילים שנהרגו בצאלים בעת תרגיל צבאי לבתי המשפט כדי להעניש את האחראים למחדל.

ניתן להבין את האגנתם של ההורים. מפליא איפוא מדוע החליט הרמטכ"ל לתקוף את ההורים דווקא בעת הקראת החלטת הבג"צ בעתירה שהגישו לערכאה השיפוטית העליונה אחרי שלא היו מרוצים מגזר הדין של בית הדין הצבאי.

היתה זאת תגובה שלא בעיתה ולא במקומה. אין פלא שהיא עוררה תגובות ביקורת כלפי ראשי הצבא.

מן הראוי שמפקדי צה"ל יקפידו קצת יותר בפרסום תגובותיהם וגם לא יתעלמו מהכלל המנחה אותנו והקובע כי דבר בעיתו מה טוב...

א ש " א

★

עיטור מוסיקאלי

אפילו "שיר שלמה" הכינו לקראת טקס הענקת פרס נובל לשלום באוסלו בשבת הקרובה. זה אמור להיות עיטור מוסיקאלי לאירוע.

מיטב השיר כוכב. בעת שנערכים לטקס ואורזים את המזוודות, כל גורמי המודיעין בארץ מצביעים על הכשלון הגדול, על הלבנוניזציה בעזה ורבין עצמו אומר כי נכזבו הציפיות מיאסר ערפאת. ובכל זאת הם נוסעים לאוסלו בקול רעש גדול ודואגים גם לשיר. איזה חוסר יחס בין התוכן לטקס.

ר' ס'

בחוג המשפחה

בעריכת נעמי גוטקינד

מחקר

בנות, לשתות חלב

עכשיו זה כבר בדוק ומוכח גם מדעית: בנות עד גיל 25 המרבות לשתות חלב, משפרות את סיכוייהן שלא לחלות במחלת בריחת העצם בגיל מבוגר.

ד"ר מרפי מאוניברסיטת קיימברידג' ערך מחקר בקרב 284 נשים בין הגיל 44 ו־74. הן נשאלו כמה חלב שתתה כל אחת מהן בנעוריה ולאחר מכן עברה כל אחת בדיקת צפיפות עצם בעמוד השדרה ובירך. נמצא שככל שכמות החלב שאותה נהגה אשה לצרוך עד גיל 25, ואפילו אחרי גיל 25 (עד גיל 44) השפיעה על צפיפות העצם בירך. מאחר שמוצרי החלב בכלכלת העולם המערבי הם מקור הסידן העיקרי, ספק ד"ר מרפי, הרי שיש להעלות את כמות שתיית החלב לילדים וגם למבוגרים.

וזו ההזדמנות שלי להכות על חטא בפומבי: כאשר התפרסם בעבר מחקר חלבי אחר, שהזהיר מפני הסכנה לחלות בסרטן לא עלינו, בשל שתיית חלב מרובה ואם לא בסרטן הרי במחלות רבות אחרות (בגלל שמאכילים כיום את הפרות בהורמונים ובמזונות תעשייתיים וממלאים אותן בתרופות) – שכנעתי את בנותי להימנע עד כמה שאפשר משתיית חלב. מלחמת חלב התנהלה בביתנו, משום שהבנות אהבו את הלבן הלבן הזה, ואילו אני – התייראתי מפניו. למזלי – הן עוד לא בנות 25, ומהיום – ישתנה משטר החלב אצלנו, וכל דיכפין יתי וישתה. אבל בקשה לי ותפילה להשגחה – שלא יתפרסם בעתיד מחקר חדש שיוכיח שדווקא החוקרים הראשונים צדקו – וד"ר מרפי וצוותו, טועים. הרי כבר היו דברים מעולם וידע מדעי כזה כבר "שיגע" אותנו ביחס למלח, לקפה לביצים ולכל מזון אחר הבא אל פינו. בינתיים – שתו חלב לבריאות ונקווה לטוב.

זהירות

סכנות האש

אחרי אסונות השריפה שידענו בחודשים הראשונים של החורף – מוכרחים לשנן מחדש את הוראות הבטיחות, של נציבות הכבאות וההצלה במשרד הפנים. אפילו אם כבר קראתם הוראות אלה – גזרו שננו ושמרו אותם מחדש. ולא יזיק להדפיס שוב.

מכשירי חימום:

★ עדיף להשתמש במכשירי חימום ללא אש גלויה.

★ מכשירי חימום ע"י נפט: יש למלא את המיכל במקום מאוורר – עדיף מחוץ לבית. מילוי המיכל ייעשה ע"י אדם בוגר כשהמכשיר כבוי. כמו כן המדליק לא יחזיק בידו מקור חום כגון סיגריה ולא חומר דליק.

★ מכשירי חימום ע"י גז: יש לנקות את המכשירים כדי שכל חלקי המכשירים יידלקו בהפעלה, על מנת למנוע פריצת גז לחלל הדירה, אשר עלול לגרום להתפוצצות. רצוי לבדוק את הצנרת ובעיקר את צינור הגומי אם אינו יבש או פגום – במקרה כזה יש להחליפו.

★ העברת תנורי גז או נפט ממקום למקום תעשה רק כשהמכשירים כבויים. יש להשאיר פתח אוורור ליציאת גזי הבעירה. אין להציב את המכשירים בקרבת חומרים דליקים כגון בגדים, וילונות ורהיטים. אין להניח בגדים לייבוש בקרבת מכשירים דליקים.

בכל מקרה אסור בתכלית האיסור להשאיר מכשיר חימום דולק ללא השגחה של מבוגר, גם לא לזמן קצר.

★ מיני חמום חשמליים: יש להשתמש בהם לפי הוראות היצרן. אין להדליק את הסדין כשהוא מקופל. יש לבדוק תקינות הסדין לפני הפעלה. יש לכבות את הסדין לפני השינה. אסור להשאיר סדין חשמלי פועל ללא השגחה.

★ מכשירי חמום ע"י חשמל: מכשירים אלה צורכים חשמל רב לכן יש להיזהר לא לחבר מספר מכשירים בשקע אחד על מנת למנוע עומס יתר על מערכת החשמל שיכול לגרום לשריפה, (בדירה או בארון החשמל החיצוני). אסור לנקות את התנור במים ואסור לטלטל אותו כשהוא דולק. צריך לבדוק אם הכבל החשמלי תקין. במקרה של תקלה או קילקול, צריך להביא את המכשיר לתיקון אצל חשמלאי מוסמך בלבד.

★ תנורי מקלחת: תנורי חמום למקלחת יש להתקין לפי הוראות היצרן בלבד. קיימים תנורים מיוחדים המיועדים למקלחת וצריך להשתמש רק בהם.

יש לוודא כיבוי כל המכשירים המפיקים חום לפני שעוזבים את הבית או כאשר אין אדם בוגר בדירה.

★ מפזרי חום: אין להניח בגד על מפזר חום. הדבר מונע שחרור החום מהמכשיר וגורם להתלקחותו.

★ חימום ע"י אח (קמין): יש לבדוק את מערכת שחרור הגזים דרך הארובה. כמו כן יש להציב רשת לפני הפתח של הקמין על מנת למנוע מעבר ניצוצות מהאח לחדר. אין לשים חומרים דליקים (שטיח, רהיט וכו') סמוך לקמין על מנת למנוע התלקחותם מניצוצות או מקרינת החום.

★ נרות שבת וחג: יש להדליק ולהניח במקום מוגן מרוחות, לא ליד חלון או מרפסת. כמו כן יש להרחיק את הנרות מילדים ומקרבת מוצרים דליקים כגון רהיטים, בגדים וילונות.

הוראות בטיחות אש בבית:

★ חומרים מסוכנים רבים נמצאים בבית כגון גפרורים, חומרי ניקוי, צבעים, מדללים וכו'. יש לדאוג לאחסנם במקום סגור ומאוורר והרחק מילדים.

★ חדרי המדרגות יהיו פנויים ממכשולים. בבניינים שיש בהם חדרי מדרגות מוגנים יש לשמור על דלתות סגורות. כמו כן יש לדאוג לפתחי שחרור עשן תקינים ופנויים.

★ כל הפעולות הקשורות לשימוש באש בדירה כגון: תנורי בישול, חימום וכו' יעשו ע"י אדם בוגר או בהשגחתו.

★ יש לדאוג לכיבוי מוחלט של סיגריות בגמר העישון ועדיף להימנע מעישון במיטה או כשאדם עייף.

★ יש להשגיח על סירים ומחבתות בזמן הבישול בעיקר בטיגון. אם אש נדלקת במחבת אין לשפוך עליה מים אלא להרחיק בזהירות את המחבת מהאש למקום פתוח, לכבות את הגז ולהניח מכסה על המחבת או מגבת רטובה.

חטיפים

השוש ה־7 מליון

רק לפני ארבעה חודשים הצליחה עלית לפרוץ לשוק הבמבות, אחרי שפיצחה את סודות הכנתו (שהיו עד כה הנכס הבלעדי של אוסם) – והנה השבוע, בגאווה מובנת, הכריז באוזני אילן ארמון, מנכ"ל עלית מזון, מפעל המלוחים הממוקם בשער הנגב, כי מכר את השקית הז־7 מליון של "השוש", הלא היא הבמבה של עלית.

בסיור במפעלו הממוחשב והסופר טכנולוגי (היום גם כדי לעבוד בתעשייה צריך השכלה אקדמאית) ראיתי משהו מסודות הכנתו של החטיף הנמס בפה, האהוב על תינוקות ישראל ועל אמהותיהם.

מדובר בתהליך שבו מפיקים עמילנים מתוך גרגירי תירס ומתוך עוד כמה צמחים (ההרכב המדוייק הוא סוד) ואת העמילנים הללו מנפחים באוויר, יוצרים להם את צורת הבוטן המוכרת, מטבילים בשמן רותח, מעבירים דרך נפת מלח, משקיעים שוב באמבטיה של חמאת בוטנים גולית ומניחים בצד לייבוש וספיגה. כל התהליך הזה נעשה בסרט נע בלי מגע יד אדם במכשור שהגיע לארץ או נוצר על פי הידע של פפסיקו, החברה הגדולה בעולם לייצור חטיפים.

תוך כדי מעקב אחרי גדודי השוש על הסרט הנע ממטבו ההולי ועד אריזתו, ראיתי גם איך מכינים חטיפי תפוחי אדמה (ראפלס) וחטיפי תירס בטעם גבינה (ציטוס) ועמדתי מהופנטת מול מכונת שקילת במבות, השוקלת בצורה מתוחכמת ומהירה במבה, במבה (שש, שש) כדי להבטיח שבכל שקית יהיו 20 גרם ולא יותר. כמה גאונות אנושית הושקעה כדי לייצר, בסך הכל, מכונה לשקילת החטיפים האוורירים הללו. והנה, בסוף המסע הממוחשב הזה, שעליו מפקחים מהנדסים בחלוקים לבנים, כששנעתי לאגף האריזות, מה ראיתי: נשים עומדות ומחברות שקית לשקית בעשר אצבעות של בשר ודם. האם לא ניתן להשלים את התהליך הממוכן גם ברובוט שיחבר את השקיות ויארוז אותן? ניתן, אבל רובוט כזה יקר מדי, ואפילו במפעלי ענק בעולם – שלב האריזה נשאר לבני אדם, איזה מזל. כך לפחות יכולות העולות החדשות מרוסיה ואתיופיה באזור קריית גת למצוא עבודה בשער הנגב.

אגב, בעניין התחרות שבין אוסם לעלית בשאלת החטיפים המלוחים אומרים בשער הנגב, שיש מקום לכולם, כי השוק הישראלי רחוק מלהגיע לשובע. באנגליה, למשל, אוכל כל אנגלי בממוצע 2.8 ק"ג חטיפי תפוחי אדמה בשנה. בארצות הברית – 2.4 ק"ג לנפש, ובישראל – רק 200 גר' לנפש. כך שיש מקום לכל התפוצ'יפסים, הבמבות, הבוטנים (חטיף חדש עם שם אלים) והשושים למיניהם.

בתצלום – מסע חטיפי השוש בתוך מבוכי הפס הנע הממוחשב...

ספר

בישול גמדי

לספר החדש הנקרא "ספר הבישול של הגמדים" יש גם מימדים גמדיים והוא מיועד לבשלנים קטנים להכנה בעזרת הגדולים. שלומית אולצ'יק יצרה גימיק חביב בעזרת "ספריית פועלים" שהנה כמה ממתכוניו: "ביצה" לטגן ביצת עין לבזוק מעליה פפריקה, כורכום, אורגנו, פלפל שחור ומעט מלח, לכסות את המחבת ולהקטין את האש. מקבלים ביצה עם נקודות" או: "סלק – לגרד על פומפיה דקה סלק חי, 3 גזרים, 3 צנוניות ושן שום, לערבב ולתבל בשמן זית, מלח ופלפל שחור, לאכול בתוספת קוטג' וביצה קשה, בלי לחם".

האם לשם מתכונים שכאלה יש הצדקה להדפיס ספר? מה שמציל את הספרון – הם איוריה של שלומית אולצ'יק, שהם מיניאטוריים וחביבים. על הכריכה, אגב, מככבת עגבניה חצויה. ירק די בעייתי כידוע...

מבט לתפוצות ישראל

המשבר הממשלתי באיטליה מדאיג את היהודים

מאת סופר "הצופה"

המשבר הממשלתי העמוק בימים אלה את איטליה מעורר דאגה עמוקה בקרב הקהילה היהודית. אחד מראשי הקהילה אמר בשיחה עם כתב הנראה ברדיקל שנפילתו האפשרית של ראש הממשלה סילביו ברלוסקוני עלולה להוביל לעליית הימין הקיצוני המייצג את הפאשיזם האיטלקי.

לדעתו, הימין הקיצוני ניצב מאחורי המסע המכוון נגד ראש הממשלה. מצד אחד מופיעים ראשי הימין כידידים של ברלוסקוני אך מצד אחר הם אורבים לו בפינה ומוכנים לתקוע סכין בגבו.

נשיאת הקהילה היהודית באיטליה הגב' טוליה זאבי אמרה כי היהודים עוקבים אחרי ההתפתחויות מתוך תשומת לב רבה לעתיד. אמנם זוהי בעייה של האיטלקים ואין לה קשר ישיר עם הקהילה היהודית, אולם נוכח העובדה שאם ראש הממשלה יפול יעלה לשלטון הימין הקיצוני זה מחייב את היהודים לא רק לדאוג אלא גם להיערך כראוי לקראת העתיד.

כידוע, ראש הממשלה סילביו ברלוסקוני לאחרונה נחקר על־ידי משטרת איטליה. הוא חשוד בביצוע "עיסקות לא כשרות" ערב כניסתו לתפקידו.

לפי סקר שנערך על־ידי אחד העתונים הגדולים באיטליה – הפופולריות של ברלוסקוני ירדה. שניים עשר אחוז בלבד רואים בו ראש ממשלה טוב, בעוד עשרים אחוז הביעו את תמיכתם במועמדותו של איש הימין הקיצוני ג'אנפרנקו פיני לכהונת ראש־ממשלה. פופולריות זו בהחלט מצביעה על התחזקותו של הימין באיטליה.

★

■ עלייה מבהילה בפיגועים אנטישמיים בגרמניה

המשטרה הגרמנית הודיעה עתה כי עומד מאחורי עקירת חמישים מצבות בבית הקברות היהודי העתיק, בן מאה שישים שנה, בעיירה באמנברג.

על המצבות שנעקרו הודבקו כרזות אנטישמיות וצלבי קרס.

מדוברי המשטרה נמסר כי במחצית הראשונה של שנת 1994 חוללו כשבע מאות מצבות בבתי קברות יהודיים ברחבי גרמניה. דבר זה מצביע על עלייה של מאה אחוז לעומת תקופה מקבילה לפני שנה.

החוקרים במשטרת גרמניה ציינו כי אנו עדים עתה לעלייה משמעותית בפעילות האנטישמית. בין היתר מגיע חומר הסתה מודפס מחוץ לגרמניה.

בעיירה באמנברג בה חוללו כחמישים מצבות חיים כיום בסה"כ שישים יהודים. הם מודאגים מאוד עקב התגברות של הגל האנטישמי בעיירה ובסביבה הקרובה.

★

■ ארגוני צדקה יהודיים בבריטניה נגד תשלום מע"מ

ראשי ארגוני הצדקה מקרב הקהילה היהודית בבריטניה פנו אל משרד האוצר וביקשו לשחרר את מוסדות הצדקה מתשלום מע"מ.

מס זה – נאמר בפנייתם לאוצר הבריטי – עלה למוסדות הצדקה מיליון לירות שטרלינג בשנה שעברה בלבד. בכסף זה – צויינו – ניתן היה להגיש סיוע רחב לנצרכים וכן לבנות מועדונים למעוטי הכנר.

מוסדות הצדקה חייבים לשלם מע"מ על בנייה, תיקונים במועדונים וכיוצ"ב. כך למשל הם הצביעו שעל תשלום של מאתיים אלף לירות שטרלינג על תיקון חמישה עשר חדרים באחד המוסדות הם נאלצו לשלם שלושים וחמישה אלף לירות שטרלינג כמס ערך מוסף.

ראשי מוסדות הצדקה מקווים שהאוצר הבריטי יענה לדרישתם וישחרר את המוסדות העוסקים בענייני צדקה וסעד מתשלום מע"מ.

★

■ לאן נעלמו כמחצית מיהודי ארגנטינה

כמחציתה של הקהילה היהודית בארגנטינה שמנתה לפני שלושים שנה למעלה משש מאות אלף נפש נעלמה מהשטח. רובם התבוללו בין הגויים, מיעוטם עלה לישראל.

ההתבוללות היהודית מכה קשה על הקהילה היהודית בארגנטינה. נרשמה עלייה מדאיגה במספר נישואי תערובת. למעלה מחמישים אחוז מהצעירים היהודיים בוחרים לעצמם בן־זוג, או בת־זוג לא יהודיים. תהליך זה יילך ויגבר, אם לא יינקטו צעדים מהירים כדי לעצור את גלי ההתבוללות.

בארגנטינה פועלות כיום שתי קהילות – אחת אשכנזית המונה למעלה ממאתיים אלף נפש והשנייה ספרדית עם כעשרים אלף נפש.

אולם בעוד שבקהילה האשכנזית ההתבוללות גדולה מאוד הרי שבקהילה הספרדית מצליחים עדיין לשמור על שלימותה ועל הזהות היהודית שלה.

בשנים האחרונות נעשו מאמצים כדי להגביר את רשת החינוך היהודי, אם כי לא תמיד יש בהקמת בית־ספר יהודי מחסום בפני התבוללות. רוב בתי הספר שהוקמו בארגנטינה על־ידי ארגונים יהודיים – הם חילוניים. בתי־ספר הדתיים בלבד ממלאים את השליחות החינוכית במלחמה נגד נשואי תערובת והתבוללות בקרב הנוער הלא יהודית.

הפעילות הטרוריסטית כפי שנרשמה בשנתיים האחרונות פגעה בהתפתחותו של החינוך היהודי בארגנטינה. חלק מההורים החליטו להוציא את ילדיהם מבתי־ספר יהודיים ולהעבירם לבתי־ספר כלליים. הם טענו כי בית־הספר היהודי נחשב כיום כאתר מסוכן המועד לפורענות...

הפעילות היהודית בארגנטינה מתמקדת מסביב לבתי־כנסת, בתי־ספר, מועדוני תרבות וחברה. אך כאמור, עקב הפיגועים במוסדות הקהילה על־ידי הטרוריסטים הערבים פוחתת הפעילות במוסדות היהודיים.

★

■ תעשיית המזון הכשר בארה"ב משגשגת

עלייה משמעותית נרשמה לאחרונה בצריכת מזון כשר בארה"ב, למרות שהקהילה היהודית לא גדלה, גם לא נרשמה עלייה גדולה בקרב הקהילה היהודית האורתודוקסית.

בכתבה שהתפרסמה לאחרונה בשבועון היהודי ג'ואיש כרוניקל מסופר כי בארה"ב מייצרים כיום בקירוב לעשרים וארבע אלף מוצרים הנושאים את ההכשר של ה־O.U. או ה־K.

ההכנסה ממכירות המוצרים הכשרים נאמדת בשלושים וחמישה מיליארד דולר לשנה. המוצרים הכשרים תופסים מקום מרכזי בתעשיית המזון האמריקאית.

מה גרם לעלייה בצריכת מוצרים כשרים? – שואלים רבים.

התשובה היא, מסבירים, כי המוצרים הכשרים הם נקיים יותר וגם בריאים יותר. כתוצאה מכך – מרגישים – ניתן לפגוש בין הצרכנים הבאים לקנות מוצרים כשרים הרבה לא יהודים.

בעלי החנויות הלא כשרות אחרי שהתחילו להרגיש כי חלק מלקוחותיהם פונים למוצרים כשרים ניסו לגייס מומחים רפואיים לענייני מזון כדי לבדוק: האמנם המזון הכשר הוא בריא יותר?

לא נתקבלו תשובות אחידות. וחלק טען שאם מקפידים על סידורי ההיגיינה בייצור מזון הרי שאין הבדל בין מוצרים כשרים ללא כשרים. אחרים טענו כי לא די בהיגיינה בלבד – ייתרום של המאכלים הכשרים בהרכב המזון שבהם וכיוצ"ב.

תעשיית המזון בארה"ב עוקבת בעניין אחרי העלייה שנרשמה בתעשיית המזון הכשרה. לפחות חלק מהתעשיינים החליט להזדקק להכשר כדי להתחרות בשוק עם התעשיינים היהודיים כגון מנשביץ, קרס וכד' השולטים בשוק.

★

■ המשבר המוסרי מדאיג יהודים ולא יהודים בארה"ב

כיצד מחזירים את הרמה המוסרית לארה"ב – שאלה זו נדונה במפגש משותף ליהודים ובני דתות אחרות. הם התכנסו בוואשינגטון כדי להחליף דיעות מה ניתן לעשות על־מנת לעצור את ההתדרדרות המוסרית שערים לה ברחבי אמריקה.

בפגישה הצביעו, בין היתר, על העלייה המבהילה במעשי הרצח, על מקרי אונס, שוד וכו'.

המשתתפים לא הגיעו למסקנה אחידה, אם כי כולם הודו שבהעדר יחס מיוחד לאמונה הדתית קשה להחדיר את הציבור כי ישמור על רמה מוסרית גבוהה בחיי היום־יום שלו.

סוכם לקיים פגישה רחבה יותר לקראת האביב בהשתתפות מומחים יהודיים ואחרים בתקווה שאז יעלה בידם להגיש תוכנית מפורטת שתיתן תשובה לשאלה, כיצד מתמודדים עם הירידה המוסרית והמסכנת את החברה האמריקאית?

אתמול בבורסה

עליות קלות בסיום המסחר לאחר ירידות בתחילת היום

מאת מוטי זמט

יום המסחר אתמול נפתח בקורטוב בירידות אך בהמשך השתפרה האווירה ובסיום נרשמו עליות קלות במשתנים ובמעוף.

לשוק המניות הגיעו אתמול עודפי היצע קטנים, אולם בהמשך היום התמתנו הירידות ואף התהפכה המגמה. השיפור נמשך עד תום המסחר ומניות לא מעטות נסחרו בעליית שערים.

בסיכומו של יום נסגר מדד מניות המשתנים בעלייה של 0.49% ועלה לרמה של 162.4 נקודות. במניות המעוף חל המסחר באווירה פסימית ובשעות הראשונות של המסחר אף ירד מדד המעוף ב־1.3%. אולם בשעות הצהריים חלה תפנית וזה במגמה ובסיום המסחר עלה המדד לרמה של 164.59 נקודות – עלייה של 0.7% לעומת יום קודם.

בין העליות הבולטות אתמול: פטרודן (+9.9%), ים המלח (+4.8%), ישראמקו (+4.5%), מכתשים (+3.7%), פטרוכימיים (+3%) ואלביט (+2.5%). בין הירידות הבולטות: אבבק יהש (-17.6%) וטיבון ויל (-10%).

בכר"מ לא הספיק להגיב על ההיפוך במגמה ובסקטור זה שלטו הירידות ובעשרות ני"ע נקבע שער מוכרים בלבד, תוך מחזור מכירות נמוך מאוד.

בשוק האג"ח שררה יציבות והתנודות היו מתונות ביותר.

תוכנית חיסכון חדשנית עם הלוואה זולה לרכישת רכב בבנק המזרחי

בנק המזרחי יוצא בתוכנית חיסכון חדשה שמטרתה תשורה לרכב, המיועדת לסייע ללקוח המבקש להחליף את רכבו אחת למספר שנים.

בעת הפירעון יוכל החוסך זכאי לקבל הלוואה לרכישת רכב, צמודה למדד בריבית הנמוכה ב־0.5% מהשיעור המקובל.

תוכנית חיסכון זו הינה צמודה למדד ומבטיחה תשואה ריאלית לתקופה של 5 שנים. החל מתום שנתיים ובתום כל 6 חודשים ניתן לפדות את התוכנית בתנאים מלאים.

הריבית לכל הפקדה תהיה צמודה לאג"ח גליל ושגיא ותהיה קבועה לכל אורך תקופת החיסכון.

שיעור הריבית לחודש נובמבר 1994 – 2.52% לשנה.

ההלוואה תהיה בסכום הכפול מסכום החסכון שנצבר בתוכנית והיא תהיה לתקופה מקבילה לתקופת החיסכון.

הטבות מפליגות למפקידים בקופות הגמל של בנק המזרחי

בנק המזרחי מציע למבקשים להפקיד כספים בקופות גמל הלוואה לשנה בריבית המבוססת ביותר של פריים פחות 1%.

כשי למפקידים בקופות גמל מעניק להם הבנק מגבת וזוג.

סכסוך עבודה בקאנטרי קלאב בתל־אביב

מאת מסרנו בתל־אביב

סכסוך עבודה הוכרז על ידי עובדי הקאנטרי קלאב בתל־אביב באישורה של מועצת פועלי תל־אביב, על רקע תביעתם להבטחת זכויותיהם לקראת מכירת הקאנטרי־קלאב והקמת מרכז מסחרי שיכלול גם יחידות דיור רבות על שטחו המנויים.

"העובדים חוששים לגורלם" – הבהיר חבר ועד העובדים ולדברי יו"ר האיגוד המקצועי במועצת פועלי תל־אביב, מרדכי ציוביץ, מדובר בהפרה יסודית של ההסכם החתום לפיו תובטח המשכיות ההסכם הקיבוצי של הרוכשים החדשים.

החברה המכסיקנית שהיא הבעלים של מרכז הנופש הספורט, לא דאגה, לדברי העובדים לכלול אותם במסגרת הסכם המכירה והיא כבר הודיעה על כוונתה לשלם להם פיצויי פיטורין בגובה של 100 אחוזים בלבד, הקבועים בחוק.

קצר במכשיר הטלוויזיה גרם לדליקה בבית ליגת נשים בת"א

קצר במכשיר הטלוויזיה, המוצב בחדר האורחים בבית ליגת הנשים בתל־אביב, הוא שגרם לדליקה שפרצה במקום אתמול לפנות בוקר – על כך מסר לכתב עתי"ם מנקי שירותי הכבאות וההצלה מוסמך אהרון אשל. בדליקה שפרצה, נפגעו 33 בחורות חיילות שלנו באכסניה.

מנהלת אכסניית ליגת נשים הגב' שמאלי אמרה לכתב עתי"ם, כי באכסניה 250 מיטות וכי בליל הדליקה לנו בה 220 חיילות וסטודנטיות מכל הארץ. היא העריכה, כי חוסר קור רוח של הבנות – הוא שגרם לפגיעות. "היתה היסטריה מיותרת. אם הן היו נוהגות ועם מעט קור רוח, הפגיעות היו מינימליות".

שערי המניות ביום 6.12.94

מניה	שער	מחזור בשקה	שינוי בנק'	שינוי ב%	היצע/ביקוש
בנקים למשכנתאות					
אדנים	294484	8	+2916	+1.0	+8
כרמל	604	22678			
פיתוח ומשכ	17083	1130	-172	-1.0	-1550
משכן	29167	1048	-595	-2.0	-165
עצמאות	59562	246			
בינ"ל למשכ	* 34731	108	-799	-2.2	-106
• ביצוע חלקי 88.5%					
טפחות כב ש	168788	4	-5220	-3.0	-44
מוסדות מימון ענפיים					
שלמן	7216	3087			
מגדל השק'	6235	1081	-193	-3.0	-2162
מרב קבלן 5	1387	3946			
ליסינג	51532		-129	-.2	-10
חברות וסוכנויות ביטוח					
איילון בטוח	* 682	1639	-8	-1.3	-4747
• ביצוע חלקי 81.2%					
הדר 1	1076	10845	-16	-1.5	-16145
הדר 5	* 1050	5845	-3	-.3	-6715
• ביצוע חלקי 98.1%					
הפניקס 01	2448	5199	-18	-.7	-7545
הפניקס 05	2185 תב	5025	+99	+4.7	+10383
המשמרהראל1	* 1300	1008	+3	+.2	+267
• ביצוע חלקי 80.2%					
המשמרהראל5	1138	14332			
מנורה 1	973	2000			
מנורה 5	903	945			
סהר ביטוח	427	9999			
סקוריטס	2170	610	-67	-3.0	-6024
צור שמיר	82	85121			
ציון 5	9241	1000	-46	-.5	-1397
מסחר ושרותים					
יער	566	12536	-12	-2.1	-12844
מאיר עזרא	2190	60864	+16	+.7	+65986
קריסטל	1793				
אסותא	1184	13000			
תל. מימון	2818	3286	-43	-1.5	-3749
ממן	769	47175	+4	+.5	+551
גני הדר	248	12587			
מלונות רין	1903	737			
חוף אלמוג	1235	1386	-32	-2.5	-2502
ים סוף	* 521	6740	-11	-2.1	-21912
• ביצוע חלקי 98.4%					
דיסקאל	* 470	14200	-27	-5.4	-16682
• ביצוע חלקי 99.9%					
מלל	418	8047			
תים	2348	4963	-48	-2.0	-7595
נדל"ן, בינוי, פיתוח וחקלאות					
אלרוב	1463	11000	-19	-1.3	-22840
אזורים	180	10440		-.3	-14902
אילנין	1104	501	-14	-1.3	-501
בית הזהב	* 964	*** הפסקת מסחר ***			
דרוקר 01	193	10973			
גב ים אגודה	159	18000	+1	+1.0	+119995
יעקוד 1	168	4126	-5	-3.2	-17230
ידין	* 317	4475	-11	-5.4	-5678
• ביצוע חלקי 72.1%					
ישפרו	* 2781	1620	-62	-2.2	-1628
• ביצוע חלקי 99.5%					
ישראלום	1800	491	+4	+.2	+674
ישרס 0.01	4677	32	-108	-2.3	-32
ישרס 0.05	4683				
כנך פיתוח	598	39754	-1	-.2	-5658
לומיר 1	3416	683	-142	-4.0	-3018
מהם	2185	2371	-115	-5.0	-1571
מאגרי בניה	3639	331	-192	-5.0	-1973
מישנאל	* 314	7751	+7	+2.3	+6146
• ביצוע חלקי 77.5%					
מנרב	8249	60	-255	-3.0	-360
ליפשיץ 5	153	18660	-10	-6.1	-61665
נאות אביב	1442	3536	-76	-5.0	-7022
נכסי אוהדים	523	6682	-5	-.9	-5222
אזים עופר	10608 מ		-1179	-10.8	-759
קרדן 1	* 355	2261	-6	-1.7	-11107
• ביצוע חלקי 81.7%					
קרדן 5	335	84455	-14	-4.0	-113010
קמור	* 322	5186	-2	-.6	-4242
• ביצוע חלקי 97.3%					
רובנשטין 1	* 1047	1180	-13	-1.2	-1650
• ביצוע חלקי 78.8%					
רובנשטין 5	928 מ		-102	-10.0	-2119
שיאוקסיס	2062	8052	-31	-1.5	-11097
חקלאות					
מטעי הדר 1	21001	60	-875	-4.0	-100
מטעי הדר 5	* 19841	21			
מהדרין	12524	428	-191	-1.5	-813
נכסי הדרים	7502	300	+19	+.3	+300
פרי אור	6246	850			
חברות תעשיה					
רובק ש	8839	95	-368	-4.0	-234
רובק מ	* 8837	145	-22	-.2	-60
• ביצוע חלקי 84.8%					
מלכל 1	290	15917			
סמפו	1308	19539	+13	+1.0	+1940
יצור 1 ש"ח	*** הפסקת מסחר ***				
• ביצוע חלקי 94.8%					
עלית 5	1493	116550	+22	+1.5	+11121
קיור ותם 1	* 1628	1752	-55	-3.3	-1118
• ביצוע חלקי 73.9%					
שלמה אנגל	11710	107			
ארגד	255	23045	-8	-3.0	-28149
אופים	770	7800			
ארגמן	466	3443	-1	-.2	-1443
דלתא גליל	1661				
ויסלנו 1	537 תב	2516			
ודיגן	18284	616	-614	-3.2	-799
זיקות 1	4017	150	-92	-2.2	-3152
זיקות 5	3664	2200	-65	-1.7	-3300
לודזיה 1	1138	9	+6	+.5	+93
לודזיה 4	1048	5269	-11	-1.0	-8556
ע"ס 1	*** הפסקת מסחר ***				
פולגת א	* 299	30558	-6	-2.0	-61169
• ביצוע חלקי 88.0%					
פרגוד	1429	46	-7	-.5	-62
סברגן גבור	396	10276	-2	-.5	-10276
הגזין	2230	17395	-248	-10.0	-21963
אורדן	349	45334	+1	+.3	+32329
אלומית	12419	63	-31	-.2	-121
כבלים	1499	22645	-8	-.5	-22793
התכוף 1	269	2130			
התכוף 5	* 121	16558		+.4	+10736
• ביצוע חלקי 95.0%					
ויקה 1	1411	352	-139	-9.0	-352
ויקה 5	1383	346	-43	-3.0	-1477
כבלי ציון	798	20401	-8	-1.0	-18516
גמושתן 1	766 תב	6418	-4	-.5	-6080

מניה	שער	מחזור בשקה	שינוי בנק'	שינוי ב%	היצע/ביקוש
נפשתן 5	-628	2380	+15	+2.4	+11540
פקר פלדה	8892	2657	+44	+.5	+397
קליל 1	1968	2000	-20	-1.0	-3859
קליל 5	1906	1108	-34	-1.8	-4432
רבנביה	1104	17079	-17	-1.5	-20956
ארגוקס	*** הפסקת מסחר ***				
אלק	8941	7067	+197	+2.3	+6157
אירית	429	12151	-20	-4.5	-16312
ולקן	220	6121			
מקסתון 1	332	24994			
פיטנסתג 1	6704	626	-137	-2.0	-2234
ציקלון 1	7383	147			
ציקלון 5	5942	69			
קנוסטיין	5037	1640	+13	+.3	+4290
תאת 1	365	5727	-11	-2.9	-5727
תאת 5	267	63436			
תראה	945	14129	+2	+.2	+23429
תדיראן	667	4175	-7	-1.0	-12826
אי פי	768	53625	-2	-.3	-22415
תעש.אקרשטן	300	27680			
אורים מלוס	183	109131	-2	-1.1	-49938
מודיקה 1	297	2162	-15	-4.8	-2162
מודיקה 5	275	4346	-3	-1.1	-4346
נגב קרמיקה	268 תב	1300			
דשנים 1	1797	163			
דשנים 5	1418	819	-4	-.3	-395
מטלול 1	805	1050	-4	-.5	-2530
ליטסקו ושו	2104	195			
מקסימה 1	1801	1195	+5	+.5	+1938
מקסימה 5	958	1503	+5	+.5	+3055
סנו 1	1075	914	-45	-4.0	-2706
סנו 5	1865	120	+5	+.5	+116
פריקלס	1865	17074	-5	-.3	-8504
קים	4699				
קליין	696 תב	2160	-29	-4.0	-7934
תיא	866	4516	-18	-2.0	-6195
מקסולכטר	449	27264			
דפתן	2774		-123	-4.2	-7663
מלט 05	511 תב	1044			
קרגל	1472	18061			
תעל	* 30484	55	-943	-3.0	-41
• ביצוע חלקי 80.9%					
אנדין 1	* 116	8000	-1	-.9	-8491
• ביצוע חלקי 94.2%					
גולן	798	1624	-4	-.5	-2240
המישה יד	298	5450	-30	-9.1	-8453
פו חן	411	22064			
חברות להשקעה ולאחזקות					
אגניקו	5769	25			
אלנר	8258	300	-66	-2.0	-380
אפריקה 0.1	328559	253	-4159	-1.3	-181
גאלת	4950	12266			
דנבאר 1	2177	177			
דנבאר 5	1805	6540	-14	-.8	-6346
הלפמן 01	70623	14	-177	-.3	-14
אגמא	105692	24	-1068	-1.0	-25
צבי אקרשטנ	681	6000	-21	-3.0	-16895
חירון 1	7865	315	-160	-2.0	-900
חירון 5	7601	480	-96	-1.2	-664
יצוא	1513	42940	+30	+2.0	+18826
כלל ישר 50	6766	500	+100	+1.5	+498
מגור 01	1820	3282	+36	+2.0	+2751
מגור 05	1650	2401	-17	-1.8	-2441
סהר השקעות	2395				
סטנוס.הסבו	-751	4912			
פו השקעות	7212	3613	-36	-.5	-2898
פמה 01	882	1804	-18	-2.0	-8315
כור 1.0	22063	18817	+433	+2.0	+3639
חברות חיפושי נפט וגז					
מגן 1	5612	565			
מגן 5	5174	2510	+64	+1.3	+688
מקבילה - חברות וסוכנויות ביטוח					
הסנה	*** הפסקת מסחר ***				
י.הכל	1077	950			
קופל	186	5224	-6	-3.1	-23975
כלל מחשבים	9521	500			
משגב	220	138962	-1	-.5	-47225
מקבילה — נדל"ן בינוי ופתוח					
בריקר בת	2072	831	+10	+.5	+453
רובנאר משא'	4191	4698			
מליבו 1	774	564	-77	-9.0	-3623
מליבו 5	729	14800	-59	-7.5	-28108
לרינשטין 1	* 731	3622	-15	-2.0	-12293
• ביצוע חלקי 87.9%					
עיד	4877	113	-100	-2.0	-888
[illegible]	1041	18701	-16	-1.5	-26786
שמן	7793	1506	+19	+.2	+2774
טמר	218	17942			
פליגון	530	2000			
מ.ל.ט	1210	6600	-25	-2.0	-6639
גל תעש' 1	155	118517	+1	+1.0	+177043

משתנים

מניה	שער	שינוי בנק'	שינוי ב%	מחזור בשקה
הבינלאומי	30540	+227	+.7	570600
פיבי	40975	-103	-.2	1228467
בזק	519	+4	+.7	3627150
כלל סחר	881	+31	+4.0	659835
שופרסל	4390	-56	-1.2	4276816
דלק	8174	+101	+1.2	4109520
אוזרים	3655			
נכסים בנין	18310	-279	-1.5	694806
הכשרת ישוב	873	+17	+2.0	590248
תכ' כלכלית	942	-7	-.7	744168
מבני תעשיה	359	-2	-.5	329240
קיור ותם 5	1662	-51	-3.8	266272
פולגת ב	337	+1	+.2	
אורדן	349	+1	+.2	15960
כלל אלקטרו	25240	+63	+.2	717556
אלביט	17658	+431	+2.5	1153236
אלרון	8432	+382	+4.7	1502162
אגן	3808			
כבע	72769	+362	+.5	3746376
ים המלח	765	+35	+4.7	1918180
פטרוכימים	1294	+38	+3.0	2051160
תא"ש 1	1017	-3	-.2	42770
מפעלי נייר	11854	-60	-.5	278352
כלל תעשיות	1711	+21	+1.2	2006448
אידיבי פת'	47029	-475	-1.0	2070962
אפריקה 1	303347	-6191	-2.0	1197833
תלישראל 1	19727	-49	-.2	616239
תלישראל 5	18907	-337	-1.7	49471
פועלים השק	6811	+17	+.2	90391
דיסק' השק'	18043	-45	-.2	2872546
כלל ישר'10	6932	+34	+.5	2015951
פריון	9611	-48	-.5	71862
פו נפט	101	-4	-4.0	36180
יואל	122		+.5	434228
נפטא	629	-3	-.5	134280

صكنا من الاجل

הצופה מוסף לענייני חינוך והוראה

טבת תשנ"ה
מס' 33

דבר העורך

[illegible] התנית בבלגיה [illegible] השונים העמידה את חינוך הבנים והבנות בראש דאגותיה. [illegible] החינוך של הציונות הדתית, [illegible] לשלושים שנה בשם "זרם המזרחי" [illegible] והמעבר לחינוך ממלכתי והחינוך הממלכתי דתי ראה המפד"ל בתפקידו הציבורי לדאוג לחינוך הממ"ד אם בימות סגריר ואם בימות שגרה. [illegible] הוא יכול לעשות במסגרת הקואליציות הממשלתיות או במסגרת הקואליציות העירוניות.

בתקופה א' של "מדבר האופוזיציה" [illegible] על תנועת הציונות הדתית [illegible] לא מפלגה) לגלות רגישות לעניינים מהותיים של החינוך. לעניין [illegible] הקיומיים [illegible] ותקציב [illegible] והמערכת [illegible] של משרד החינוך (האחראית על [illegible]) מטפלת כראוי באותם עניינים. מאידך יש צורך לציונות הדתית לעסוק [illegible] בעניינים אחרים של מהות – של פילוסופיה חינוכית, של מסורות וערכים, של טיפוח דרכי ההנהגה של [illegible]. העניין האחרון הוא מאוד [illegible] (לא אחת היה מקום לדאגה בנושא זה של הרמה החינוכית במספר [illegible] מרכזיים של הממ"ד [illegible] מנהיגים [illegible] מעשה [illegible], ועמוד לא פעם כמעט [illegible] של [illegible] תלמידים. יש לעשות כל מאמץ [illegible] מראש [illegible] של מועמדים מן השורה הראשונה, כדי לא לעמוד בעתיד בפני [illegible] מצד אחד וגמלאי [illegible] מצד שני.

בקרב המחנכים מן השורה יש לא מעט [illegible] ויש לעשות הכל [illegible] לעידוד [illegible] [illegible] בקרב המתכונת [illegible] אבל [illegible] מן [illegible] מי שמטבע [illegible] הדתי [illegible] ראוי ש[illegible] לבו אל סוגיה חשובה זו של [illegible] החינוכית לתמיד.

בברכת [illegible]

פרופ' מרדכי בר־לב

יותר ניגשים לבגרות, יותר מופנים לחינוך מיוחד

מאת דיצה גונן

בתחילת החודש הרביעי לפתיחת שנת הלימודים תשנ"ה מתבונן שר החינוך פרופ' אמנון רובינשטיין בסיפוק רב במספר התלמידים שניגשו לבחינות הבגרות בתשנ"ד, שעלה ב־14.5% בהשוואה לשנת תשנ"ג.

במהלך השנים האחרונות ישנה כל הזמן עליה במספר התלמידים הניגשים לבחינות הבגרות, אך הגידול של שנת תשנ"ד הוא קפיצה אמיתית ביחס למה שהיה בעבר ואפילו קפיצה גבוהה יותר מהתחזיות האופטימיות שהציב השר כיעד למשרדו. אם בתשנ"א ניגשו לבחינות למעלה מ־50% מבני השנתון, הרי בתשנ"ד הגיע אחוז הניגשים ל־62.6%.

גם בתוכניות לקידום תלמידים לבגרות חל גידול משמעותי.

מספר התלמידים שמשתתפים בכיתות מב"ר *(מעבר לבגרות) כמעט הכפיל את עצמו בתשנ"ה* לעומת תשנ"ד ועומד על כ־6,700 תלמידים.

בפרוייקט החדש של השלמת בגרות בחינם (תלמידים שסיימו לימודיהם בתשנ"א וחסרה להם בחינת בגרות אחת להשגת התעודה) משתתפים השנה *417 תלמידים* ומספרם יגיע בשנה הבאה לאלף תלמידים. למרות הגידול הניכר במספר הניגשים לא צופה השר עלייה דראסטית בשיעור הזכאים לתעודת הבגרות, כי התלמידים הניגשים מגיעים מאוכלוסיות חלשות. ובכל זאת, העובדה שניגשו לבחינות בגרות ולא לבחינות גמר נותנת לתלמידים אלה הזדמנות לפסוע פסיעה ראשונה בדרך להשגת תעודת הבגרות ואולי אף להמשיך בעתיד במסלול אקדמי במכללות.

"איננו מורידים את רמתן של בחינות הבגרות" מצהיר שר החינוך בתוקף ומנהל משרדו, ד"ר שמשון שושני מחזק אחריו.

אף על פי כן תנתנה הקלות מסוימות לתלמידי י"ב בתשנ"ה.

ההקלה הראשונה היא מקצועות לח"ב (ללא חובת בחינה). שלושה מקצועות מבין מקצועות החובה לבגרות שיבחרו ע"י ועדה ציבורית ויוודעו לציבור המורים והתלמידים בסביבות חג הפסח, לא תהיה בהם חובה להבחן בבחינות הבגרות. (הרחבנו על כך במוסף החינוך של חודש חשוון).

הקלה נוספת שפורסמה לאחרונה בחוזר מנכ"ל משרד החינוך מציינת שהשאלות במבחן הבגרות במתמטיקה ברמה של שלוש יחידות ילקחו מתוך מאגר פומבי של שאלות. מאגר השאלות למועד הקיץ יתפרסם בחודש ינואר 95, יופץ בבתי הספר ויהיה ניתן לרכישה ע"י התלמידים.

גם בחינת הבגרות באזרחות תזכה ל"הנחות". "מאחר", אומר דובר המשרד, "ובשנים האחרונות נשנתה הטענה שהזמן הניתן לכתיבת בחינת הבגרות מצומצם מדי הוחלט על מבנה חדש המצמצם את מספר השאלות הגדולות ומקטין את עומס הבחינה". השנה יהיו במבחן באזרחות רק שתי שאלות גדולות ו־4 שאלות קטנות.

גם נבחני משנה ונבחנים אקסטרנים בחורף תשנ"ה ידעו מראש במה מתמקדת בחינת הבגרות ויקבלו את רשימת הפרקים אשר עליהם תתקיים הבחינה.

□□□

פחות נחת רוח ואפילו אכזבה יש לשר החינוך מהעלייה הגדולה בהפניית תלמידים לחינוך המיוחד. מתוך הממצאים שהגיעו אליו מוסר השר שחלה עלייה של **12%** בהכוונה למסגרות החינוך המיוחד ואילו הפניית תלמידים למסגרות משלבות עלתה רק ב־4%.

ממה נובעת העליה הגדולה בהפנייה לחינוך המיוחד, בזמן שהגידול הטבעי של האוכלוסיה עלה רק ב־2%?

במשרד החינוך מביעים חשש שמדובר בסיבות כספיות וביורוקרטיות ולאו דווקא בסיבות מקצועיות.

עפ"י חוק החינוך המיוחד שנחקק לאחרונה מעריכים בתי הספר שיזכו לתוספת משאבים גדולה אם יפנו תלמידים רבים לחינוך המיוחד. גם ועדות ההשמה שהחלו לפעול ביתר אינטנסיביות וחריצות מפנות יותר ילדים למסגרות מיוחדות. על כך מתריע משרד החינוך: "מסגרות החינוך המיוחד נועדו מלכתחילה לקלוט תלמידים שאינם מסוגלים להשתלב בחינוך הרגיל – ילדים בעלי פיגור שכלי, הפרעות נפשיות, נכים ועוד. בפועל קולטות מסגרות אלה תלמידים רבים היכולים, עם התייחסות מיוחדת, להשתלב בחינוך הרגיל" (נדמה לי שהורים רבים יאשרו טענה זו.)

לפיכך מתכוון המשרד לחזק תוכנית של שילוב ילדים בעייתים במסגרת הכיתה הרגילה. התוכנית מופעלת השנה ב־180 בתי ספר אשר קיבלו לשם כך הקצאה של 3,000 שעות שבועיות. בתוכנית משתתפים 1,600 תלמידים, בממוצע של 8־9 ילדים בכל בית ספר.

הצלחת התוכנית תבחן בסיום שנת הלימודים, כאשר יתברר אם אכן פחתה באופן ניכר הפניית התלמידים לוועדות השמה בבתיה"ס המשתתפים בתוכנית.

פינת קשב בגן של הגננת מאשה דרסלר ברמת־גן.

גן הילדים הדתי

יותר מ־50 אלף ילדים וילדות בגילאי 6־3 לומדים בכ־1,800 גנים בחינוך הממלכתי־דתי. הם מהווים כשליש מכלל ילדי ישראל בחינוך הקדם־יסודי. ביקשנו, בעזרתה של המפקחת הארצית על החינוך הקדם־יסודי הממלכתי דתי, גב' רחל מורשת, להתבונן בגן הדתי ערב שנות האלפיים.

איזה גן מוצא הפעוט בן ה־4 בשנת 1994, בשונה מהגן שפגש פעוט בן גילו בשנת 1964?

הגן היום הוא רחב ידיים ומאוד מטופח. הריהוט והציוד הפדגוגי קל, נייד, נאה, משוכלל ועשיר יותר.

יש בו היום מרכזי פעילות, יצירה ומשחק עשירים יותר לעידוד התנסויות לימודיות, טיפוח יצירתי וקידום המשחק הסוציודרמטי. הגננות מכינות מכשירים דידקטים וחומרי למידה מגוונים למטרות לימודיות ולתחום הדתי.

פינות הקודש נקראות היום גם "מרכזים תורניים". אלה הם מרכזי פעילות דינמיים בהם עוסקים בפעילויות באביזרי קודש ובמשחקים דידקטים בתחום הלכות מצוות, סיפורי תורה ולימוד הלכה. המרכזים האלה מועשרים בספרי קודש, שולחן ערוך, סידורים ומחזורים מאויירים שמושכים את הילד להתעניין בהם.

בגן יש פינות משחק רבות שמיועדות לפעילות והפעלה. המגמה היא להמנע מפינות תצוגה שרק מסתכלים עליהם ללא אפשרות לגעת. בשנות ה־90 רואים את המשחק כבעל תפקיד התפתחותי, למודי חשוב לילד. הוא עלה בחשיבותו ביחס למה שהיה שלושים שנה קודם. חוקרים כמו פרופ' שרה סמילנסקי וד"ר רבקה גלוזמן מעידים על כך במחקריהם. הילד איננו משחק לבד בפינתו. הגננת מתייחסת אליו תוך כדי משחק, מעירה, מעודדת, משבחת, משתפת.

המשחק חשוב גם בגלל האיזון שהוא יוצר מול המגמות הלימודיות והקוגנטיביות הקיימות היום ובכך תורם להתפתחות כל־צדדית של הילד.

בגנים היום יש יותר פעילות בקבוצות קטנות עם התייחסות דיפרנציאלית לכל ילד. תוכניות הלימודים מכוונות היום פחות למתן אינפורמציה הרבה יותר לפיתוח כשרים לימודים, סקרנות, העלאת השערות, ביצוע ניסויים והסקת מסקנות עצמאיות.

חידושי הטכנולוגיה של שנות האלפיים חדרו לגן. בגנים רבים יש היום מחשבים, ודווקא באיזורי מצוקה הקדימו את הכנסת המחשבים. גם פינת הספריה מאובזרת באוזניות, רשמקול וקלטות.

בשנים האחרונות פיתח האגף לחינוך קדם־יסודי בראשות ד"ר רינה מיכאלוביץ תוכניות לימודים בנושאי מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה, לומדות לפיתוח למידה חזותית ומעבדי תמלילים לטיפוח אוריינות בגיל הרך. בשל ריבוי התוכניות הקיימות חייבת הגננת להפעיל שיקול דעת פדגוגי הדידקטי על־מנת לבחור את המתאים לילדי הגן שלה, וכן ליצור אינטגרציה בין התכנים והתוכניות השונות.

יש פעילות רבה בנושא פיתוח האוריינות ורכישת הקריאה כתהליך התפתחותי. האוריינות מוגדרת כ: "יכולת משולבת להבין, לקרוא להגיב ולכתוב" ע"י ד"ר צביה ולדן, פסיכולינגויסטית מבית־ברל שהציעה דרכי יישום והתערבות חינוכית שתעודד בילד רצון אמיתי ללמוד לקרוא. (זה עתה הופיע מאמרה של ד"ר ולדן שנקרא: "ציוני אוריינות" לשימושן של הגננות). הגברת גאולה לרר, לשעבר ראש היחידה לקריאה בחמ"ד כתבה גם היא ספר על מיזניות האוריינות בחמ"ד שהגננות שלנו מרבות להשתמש בו.

מהו ייחודו של הגן הממלכתי־דתי בהשוואה לגן הממלכתי?

חשוב לנו לתת לילד בגן הדתי חינוך של המשכיות, של ערכים יציבים המסייעים לבטחונו העצמי בעולם המשתנה במהירות. התפילות, הברכות והמצוות השזורות בסדר היום של הילד, ההכנות לקראת החגים והטקסים במהלך השנה משפיעות על התנהגותו הדתית והאוריינית האישית למעשיו בכלל.

מסורתנו כמחנכים דתיים היא לעצב את עולמו הרוחני והערכי של הילד כשם שאנו רוצים לפתח את דרכי החשיבה שלו והתנהגותו הטובה. יש היום מודעות אצל הגננת לצורך בתגבור התורני בגן. כל הלמידה בגן משולבת בערכים שבין האדם למקום, האדם וחברו, אהבת הארץ והקשר אליה.

בכל נושא הנלמד בגן יש התייחסות לפן הדתי ולמצוות הנגזרות ממנו. סיפורי התורה המסופרים אצלנו ברצף ובקביעות מהווים מקור לחינוך לאמונה, להזדהות עם מעשי האבות ולביסוס תחושת ההשתייכות לעם ולארץ.

החינוך הדתי מתחזק כאשר הוא משתלב באופן אינטגרלי באמצעות התנסויות לימודיות הקשורות במושגים ביהדות ובקיום מצוות בהתאם לתכנים הנלמדים. מתוך גישה זו גם פיתחתי תוכנית דיפרנציאלית לקראת למידה בביה"ס ע"י פיתוח כשרים ללמידה ומיומנויות לימוד עצמי ואוריינות בחמ"ד.

אנחנו בחמ"ד מרבים להשתמש בעקרונות תיווך הלמידה. זהו מושג שיצר פרופ' ראובן פוירשטיין ופיתחה פרופ' פנינה קליין. אחת הגננות, גב' שלומית אברמוביץ שלמדה אצל פרופ' קליין הציעה (בחוברת שתצא לאור בקרוב) דרכים לניצול פעילויות של הילדים בגן לתיווך ערכי יהדות. למשל: הגננת מראה לילדים תמונה של ילד שבוכה מפני שנהרס מגדל הקוביות שבנה. בשיחה המתפתחת בין הגננת לילדים מגיעים הילדים לפתרון של מתן עזרה לחבר לבנות את המגדל מחדש תוך אזכור שזוהי מצווה שבין אדם לחברו שנקראת: "ואהבת לרעך כמוך".

ייחודו של הגן הדתי הוא, לדעתי, באינטגרציה שהוא יוצר בין הכרת מושגי יסוד ביהדות ובין ידיעת הלשון, מתמטיקה, מדעי הטבע, פיתוח אוריינות ורגישות לספרות בבחינת "בכל דרכיך דעהו".

ההורים היום מעורבים יותר מאשר בעבר אפילו בצבא, על אחת כמה וכמה במערכות החינוך, בהן מעורבים ההורים באופן עמוק. איך מקבלת זאת הגננת?

הגננות וגם אנחנו בפיקוח מחייבות מאד מעורבות הורים. יש גם תוכניות רבות מטעם האגף לחינוך קדם־יסודי לעבודה עם הורים וקהילה. אכן נעשות פעולות רבות של הורים עם ילדים, סדנאות משותפות וסדנאות נפרדות להורים (במיוחד באיזורי מצוקה) כדי לתת להם כלים לעבודה עם הילדים בבית, לעודדם למשחק משותף ולקריאת סיפורים לילדים. הגננות שולחות להורים דפי קשר ומזמנות אותם לבוא לגן לספר על עבודתם. הציבור הדתי שומר על קשר טוב במיוחד עם הגננת ומוכן לשתף פעולה.

יש הורים שמבקשים שהגננת תלמד פרשת שבוע בגן. בגיל הרך חשוב הרצף הסיפורי שבסיפורי התורה והעמקה בדמויות. אך בגנים רבים מזכירים ביום ששי רעיון מפרשת השבוע לפי בקשת ההורים ויוזמת הגננת.

אחת הטענות של הורים היא על שעת הריכוז המשותפת לילדים בגילאי 4־3 בגן טרום חובה. ההורים אומרים שאין טעם להושיב את הילד בן ה־3 בריכוז בו איננו מבין ומתקשה להתרכז ועדיף שני ריכוזים נפרדים.

נכון הוא שהריכוז המשותף לגילאי 5־4 מוצלח יותר כי ההבדל בין שנתונים אלה קטן יותר באופן התפתחותי מההבדל בין גילאי 3 ו־4. אנו ממליצים לקצר את הריכוזים בגיל זה ואפילו לקצרם בגן חובה. יש ילדים בני 3 שמסוגלים להתרכז ולהבין. אך אם הגננת חשה שרוב הקטנים מתקשים לשבת, הייתי שולחת אותם לפעילות אחרת כמובן בלי להגדירם כקטנים. זה נתון לשיקול דעתה של הגננת.

סיפורים מן החיים: אשה צעירה שאיננה נוהגת ישבה במכונית המשפחה עם בנה בן ה־3½ והחישה את הכפתור להדלקת החימום. בעודה מתלבטת ניגש הפעוט וללא היסוס לחץ על הכפתור המתאים. בגן ילדים התקשתה הגננת להעלות תוכנית מסויימת במחשב החדש שהגיע לגן. ילד בן 5 סייע לה לעשות זאת.

איך מתמודדת הגננת במציאות העכשווית, כאשר הילד הקטן יודע לפעמים יותר מהמבוגר?

אנחנו, אנשי הפיקוח, משתדלים להכין את הגננת למציאות החדשה. ובמאמר מוסגר אספר לך שציבור הגננות הוא הציבור המשתלם ביותר מכלל עובדי החינוך וההוראה. לדעתי, נובע הדבר גם מצורך פסיכולוגי של הגננת שעובדת לבד במשך כל ימות השנה לחלק חוויות עם אחיותיה למקצוע. אך התוצאה היא התקדמות מקצועית של הגננת. היום יודעת הגננת, כשם שיודעת זאת המורה, שהיא איננה אמורה להיות מקור ידע בלתי מוגבל. מותר לה להגיד: "אינני יודעת", "אני צריכה לבדוק את זה", "בוא תבדוק ביחד במילון, *באנציקלופדיה, בתנ"ך*". היא יכולה לנצל את הסיטואציה וההזדמנות שנקרתה לה להראות לילד דרכי חיפוש ובדיקת מקורות ידע תוך לגיטימציה לעשות זאת בלי להתבייש בחוסר הידע.

לאחרונה נפתח גן תורני ברמת גן. קודם לכן נפתחו גנים כאלה גם בירושלים ובנתיבות. מה דעת החמ"ד על כך?

בחמ"ד יש אוכלוסיות מסוגים שונים וגוונים שונים שכולן מכונסות תחת כנפי החמ"ד. אנחנו מרגישים שיש רצון להתעצמות דתית ואיננו פוסלים זאת. אוכלוסיה שרוצה בגן תורני פונה לגננת ומבקשת לפעול בכיוון. לעתים יש פנייה לרב שמלמד את הילדים הלכות ומשוחח איתם על רעיונות מפרשת השבוע. זה מקובל עלינו והגן ממשיך להיות בפיקוח החמ"ד מכל הבחינות.

חזרת לארץ לפני זמן קצר אחרי שהייה של שנה בארה"ב בשנת שבתון. היתה לך הזדמנות להתרשם ממערכת הגנים שם ולהשוות אותה לזו שלנו?

בארה"ב מערכת החינוך היא ביזורית. כל גן או מספר גנים פועלים במסגרת בי"ס, כשמנהל ביה"ס הוא האחראי עליהם ומפעיל אותם, כחלק מבית הספר. בגן מסויים הבחנתי שהגישה הישגית מאד. השפעת בית הספר מחלחלת לגן וכופה על הגן "השתעבדות" מסויימת לדרישות ביה"ס. מצאתי שם ילדים שעוסקים הרבה בכתיבה אך המטודיקה שלהם לא מפתחת ואין עבודה מספקת לפיתוחה.

לעומת זאת בגן אחר, מצאתי דברים יפים מאד ויצירתיים: המנהל החינוכי של הגן יצר בגן מיני־מציאות כאשר הגן כולל שוק שבו הילדים קונים ומוכרים, יש בו בנק להפקדת כסף ומשיכת כסף, יש בו גינה שבה הילדים מגדלים ירקות לצורכי הגן ועוד.

האם בישראל הגננת היא די אוטונומית על מנת ליצור דבר כזה, כמו בארצות הברית?

המערכת שלנו היא הרבה יותר מרכזית מאשר בארה"ב. אף על פי כן יש גם למפקחות המחוזיות וגם לגננות אוטונומיה רבה. המפקחות מציעות לגננות תוכניות לימוד מגוונות והן עוברות יחד על פיתוח חומרי למידה.

הגננת בשיתוף עם המפקחת או ביוזמתה האישית בוחרת את התוכניות המדברות אליה והמתאימות במיוחד לקבוצת הילדים שבגן שלה.

הדודה בוקן

מערכת החינוך לקראת המאה ה־21

האלף השני לפי ספירת הנוצרים שמתקרב לסיומו מעורר במגזרים שונים רצון לערוך סיכומים וחשבון נפש ולהעלות הרהורים עתידנים על מה שצפוי בשנים הראשונות של האלף השלישי.

איסס, מכון למחקר מערכות חינוך, הציג ביום עיון סיכומי מחקרים שנערכו במסגרתו וזימן אנשי אקדמיה ואנשי מינהל החינוך להציג את המגמות החינוכיות שמתחילות להסתמן לקראת השנים הבאות, כפי שהן נראות בעיניהם.

אין חולק על־כך שמערכת החינוך שהתחילה את פעילותה בשנות ה־*50* כמערכת מאוד מרכזית שעל פיה ישק כל דבר, הולכת לקראת ביזור יותר ויותר נרחב. יש רצון להאציל סמכויות וגם משאבים לרשויות מקומיות, ולבתיה"ס עצמם. המושג "אוטונומיה בית ספרית" נישא יותר ויותר בימה ומידת הפלורליזם בתוכניות הלימוד היא כל־כך גדולה שנשאלת אפילו השאלה האם נשאר גם משהו משותף לכלל תלמידי ישראל.

מרוב פלורליזם לא רואים את המשותף

ד"ר ג'ואן הייסון מביה"ס לחינוך באוניברסיטת בר־אילן חקרה בדיוק שאלה זו. במחקר מקיף שכלל 107 בתי ספר יסודיים, חטיבות ביניים, חטיבה עליונה, בתי"ס ממלכתיים, דתיים, דרוזים וערביים (החינוך העצמאי לא הסכים לשתף פעולה), מצאה שנשארו מעט מאוד פרמטרים משותפים לכלל בתי הספר. מה שמאחד את בתי הספר בישראל הוא סולם העדיפויות הברור שמעמיד במקום הראשון בחשיבות, רכישת ידע ומיומנות במתמטיקה, אנגלית ועברית. מירב המשקל ניתן לשני המקצועות הראשונים, העברית מקבלת הדגשה משנית. תחומי ידע אחרים נדחקים הצידה ולא מתייחסים אליהם ברצינות רבה, במיוחד נושא החינוך הגופני, אמנות, מוסיקה, שנמצאים בתחתית סולם העדיפויות הבית־ספרי.

שיטות ההוראה הן עדיין מסורתיות ברוב המערכת. המשמעת נכפית על התלמידים מבחוץ ואחת הדרכים לכפות אותה היא באמצעות איום על ההישגים. מערכת החינוך לא הצליחה ליצור משמעת פנימית אצל התלמידים.

במערכת "מתרוצצות" תוכניות לימודים רבות. תוכנית הלימודים משתנה לפי סוג היישוב בו נמצא ביה"ס. לפי סוג היישוב – עירוני, חקלאי, שיתופי, קיבוצי; לפי הרמה – ברוב בתיה"ס יש חלוקה ומיון לפי שלוש רמות, ושונה עפ"י הנושא הדתי. ביה"ס העירוני הממלכתי שונה מהעירוני בביה"ס ממלכתי־דתי. כן ישנם גם שוני אתני: ישראלי, דרוזי או ערבי.

■■■

ד"ר האריסון מצאה שבחינוך היסודי יש הרבה מאוד תוכניות אלטרנטיביות. בתיכון המצב שונה – בחינות הבגרות הדרישות אוניברסיטאיות מכתיבות את תוכניות הלימודים במידה רבה, והחופש לקבל החלטות ייחודיות הולך ומצטמצם.

כששואלים את ההורים מה רצוי להם בביה"ס הם מבקשים שינוי בסדר העדיפויות של מסורת העל. לצד רכישת ידע שמוצב בדרגה העליונה, במיוחד, בביה"ס התיכון, מבקשים ההורים שביה"ס ידאג להנחיל לבניהם ערכים תרבותיים שמשותפים לכלל האוכלוסיה, פיתוח של אזרחות טובה, דגש על פיתוח הפוטנציאל האישי של הלומד והביטחון העצמי שלו. ביה"ס הרצוי הוא בעיניהם סוכן חברות, מפתח סוציאליזציה ויכולת הסתגלות ולא רק סוכן של מידע.

ביה"ס נאבק על הרלוונטיות של קיומו

העשור הקרוב במערכת החינוך יתאפיין בקיטוב בין מגמות ולאו דווקא במגמה חד כיוונית, חושב מנהל מנח"י ירושלים, נסים סלומון. מדברים על ביזור וגם עושים. מצד שני, נושא החינוך הוא עדיין וגם ימשיך להיות גבוה מאוד בסדר העדיפויות הלאומי וזה משמעו מרכוז. ייחודיות דורשת משאבים גדולים, ולא תמיד הם ניתנים למנהל בכמות מספקת.

בצד מגמות להגברת המודרנה והפתיחות בבתיה"ס מתפתחות גם מגמות פונדמנטליסטיות. עולה כוחם של הקהילה ושל הרחוב וזה יוצר אצל "הלקוחות" ארוגנטיות ותוקפנות.

גם ביה"ס משתנה והוא צריך להיאבק על הרלוונטיות של קיומו בעידן של התפוצצות המידע. למשל: באיטליה מאז שנת 1945 התחלפו 54 ראשי ממשלה. האם ילד או אפילו מורה יכול ומסוגל לזכור את זה? מתפתחת אוריינות חדשה שדורשת דליית נתונים ממחסני מידע קיימים. עולם המושגים מתחיל להיות "קליפי" – חילוף ערוצים מתמיד, פנורמה, לכאורה, מאוד שטחית של העולם.

מתחילה התרופפות של חישוקי הגיל. בסיור שערכתי בגני ילדים בירושלים ראיתי ילד בן 5 בגן חובה מדריך את הגננת בתפעול המחשב. יכול להיות שצריך יהיה ללמוד או לשבת יחד בקבוצות רב־גילאיות בביה"ס.

■■■

מתי דגן, לשעבר ראש מנהל החינוך הדתי, מדבר על כיווני ההתפתחות בתוך החינוך הממלכתי־דתי: חינוך זה האשם לא אחת באליטיזם. יש אליטיזם תוכני, אומר מתי דגן, אך לא אליטיזם חברתי, למרות שבחינוך הדתי אחוז טעוני הטיפוח הוא פי שניים וחצי מאשר בחינוך הכללי. בשנים האחרונות הולכת ההומוגניות וגדלה בכל המוסדות. מוסדות מעטים הם עדיין סלקטיבים אך גם הם הולכים לקראת שינוי.

החינוך הדתי מתמודד עם בעיה גדולה של התרחבות הפערים הערכיים בינו ובין החינוך הכללי והוא חייב לתת תשובות מעשיות למציאות המשתנה וזוהי משימה קשה.

גם בחינוך הדתי מתחזקת השפעת ההורים והם דורשים הגברת החינוך התורני, הפרדת בנים ובנות ויחד עם זאת עמידה בהישגים לימודיים שיאפשרו המשך הלימודים של הנוער באוניברסיטה.

ד"ר שושני: אי אפשר להתנבא

ד"ר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, מסרב להתנבא מה יקרה בשנים הבאות. "ההתפתחויות הטכנולוגיות רצות קדימה ומשנות סדרי עולם בעוד שמערכת החינוך היא מערכת ביורוקרטית שזזה לאט וקשה לה להשיג את המציאות המשתנה" לכן משרד החינוך יצא בתוכנית לשלוש השנים הבאות ולא מעבר לכך. במערכת החינוך מקבלים משוב של אי נחת מהורים ותלמידים, ולא חשוב אם אי הנחת נובעת מסיבות אובייקטיביות או סובייקטיביות. התשובה לכך היא שיתופם של ההורים במערכת החינוך אם מגמותיהם אינן סותרות מגמות אחרות של המערכת. "אנחנו מעוניינים לתת חופש בחירה לתלמידים מתוך אמונה שזה יגביר מוטיבציה לימודית ויביא להישגים".

בעולם הגדול יש מגמות סותרות של מרכוז וביזור. במקומות שהיה מרכוז – רוצים ביזור, כשיש ביזור רוצים לשוב למרכוז. בשוודיה הפכו עובדי ההוראה להיות עובדי הרשות המקומית, סמכויות הביצוע הועברו לרשות המקומית ומשרד החינוך התפרק. באנגליה דילגו על הרשויות המקומיות. הסמכויות הועברו ישירות לוועד מנהל של ביה"ס שכלל את מנהל ביה"ס וועד הורים.

■■■

העתיד איננו חד משמעי, קובע פרופ' דן ענבר מביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית. ישנה מגמה ברורה של החלשת המרכז והשאלה היא איזה מרכז חדש יקום? האם תהיה התלכדות סביב מרכז פוליטי, מרכז חברתי, מרכז דתי?

התוכנית הטכנולוגית מצויינת, אך מה יהיה על השפה האסתטית, תרבות, מוזיקה, ספרות. אם לא נדאג גם לערכים אלה נוכל להיות חברה מייצרת אך לא חברה יוצרת.

מתוך קהל השומעים נזרקה לכיוונו של ד"ר שושני שאלה מאוד משמעותית שקיבלה חיזוק גם בדבריו של פרופ' דניאל אלעזר מנהל איסס: והערכים היהודיים, המסורתיים, השורשיים – מה יהיה עליהם?

תשובתו של ד"ר שושני היתה שהעניין מורכב. אבל, הוקמה ועדה, ועדת שנהר, והיא הגישה המלצותיה.

נותר לנו לבדוק האם אכן המלצות אלו יהוו התשובה הנכונה לשאלה שנשאלה.

דיצה גונן

הצופה — מוסף לענייני חינוך והוראה — טבת תשנ"ה מס' 33

לימוד גמרא לבנות בקיבוץ הדתי

ביה"ס הקיבוצי הדתי הוא כמעט ביה"ס היחיד בארץ שבו בנות לומדות גמרא ובוודאי הוא אחד ממוסדות החינוך הדתיים הראשונים שאפשרו לבנות לעשות זאת.

בעבודת המחקר לתואר שני שנעשתה בביה"ס לחינוך באוניברסיטת בר-אילן בודקת הרבנית טובה קלא, אשתו של הרב עמית קלא, ראש ישיבת הקיבוץ הדתי, אספקטים חינוכיים-תרבותיים של חינוך הנערה בקיבוץ הדתי. אחד האספקטים שבעבודתה, עליו נרחיב ברשימה זו, הוא לימוד הגמרא לבנות.

צילום: אילוסטרציה

הקיבוץ כפי שהוא קיים במדינת ישראל הוא תופעה חברתית שאין לה אח ורע בארצות אחרות בעולם והוא מעורר סקרנות והשתאות מאז הקמתם של ראשוני הקיבוצים והקבוצות בארץ. הרעיונות המרכזיים שעומדים בבסיס האידאולוגיה הקיבוצית מתייחסים לשיתוף ולשוויון בין חבריו.

הקיבוץ הדתי כתת-מסגרת בתוך הקיבוץ הישראלי יש בו מורכבות וייחודיות גדולה יותר שכן הוא מרגיש מחוייב להשקפת עולם בת שלוש צלעות: לאומית-חלוצית, סוציאליסטית והלכתית. בראש ההירארכיה, כותב צוריאל אדמנית בתשל"ז בספר "הקבוצה הדתית", עומדת הצלע ההלכתית כשהקולקטיב הלאומי-חלוצי והקולקטיב הסוציאליסטי משמשים את המסד ההלכתי של קהילה דתית מודרנית.

בקיבוץ הדתי לומדים בביה"ס במעורב בנים ובנות ותוכנית הלימודים שלהם זהה. מצב זה הוא פונקציה של רעיונות השיתוף והשיוויון בין שני המינים – שהם יסוד החיים החברתיים בחברה קיבוצית. ביהדות קיים שיוויון עקרוני בין האיש והאשה אך קיים גם חוסר שיוויון פונקציונלי על רקע הבדלים פיזיולוגים, רגשיים ומנטליים שקיימים ביניהם.

הדת-מלאת עוצמה ושמרנות – הקיבוץ נושא דגל השיוויון וההמהפכה – מה קורה בהתמזגותם לתרבות וצורת חיים אחת שלמה?

בעבודת המחקר נעשה נסיון להבין את השינויים והתמורות שחלו במסגרת המסורתית, את התהליכים המנוגדים של מסורת ושינוי דרך הנורמות, המנהגים וההזדהות של בנות הקיבוץ הדתי.

במחקר השתתפו 19 נערות משלושה קיבוצים בדרום הארץ: יבנה, סעד ועלומים. הבנות התחלקו ל-2 קבוצות גיל: קבוצה אחת של בנות 16-17 (כתה י"א) השוהות עדיין בחינוך המשותף בקיבוץ, וקבוצה שניה – בנות 19-20 (שנה שניה בשרות צבאי) בוגרות ביה"ס הקיבוצי.

השוואת שתי קבוצות הגיל בדקה את השפעת מרחק הזמן על כל קבוצה ביחס לנושאים שנבדקו.

השאלה שעניינה את החוקרת היתה האם לימוד הגמרא העמיק את הזיקה הדתית של הבנות? האם הלימוד נתפס אצלן כבעל משמעות מרכזית בחייהן הדתיים?

שאלה זו נבחנה לפי יחסן הישיר של הבנות ללימוד הגמרא ומחשבותיהן לגבי לימוד גמרא כמקצוע אקדמי כהכנה להוראה וכלימוד לשמו.

הבנות נשאלו האם יש, לדעתן, לחייב כל בת ללמוד גמרא.

תשובותיהן נחלקו ל-3 קבוצות:

יש השוללות חיוב כל בת ללמוד גמרא "כי לא כל אדם מסוגל ללמוד גמרא. זה קשה". מעטות נוטות לחייב כל בת ללמוד גמרא "כי לימודה הוא חלק מלימוד תורני בסיסי ורצוי שיהיה לכל אחד". כמחצית מהבנות הביעו דעה חיובית אך מותנית ביחס לחיוב בנות ללמוד גמרא "אם מאפשרים אי-למידה צריך לאפשר זאת לבנים ולבנות באופן שווה". אחת הבנות המשיכה קו זה: "מה רע שבנים ילמדו משנה לשמה?"

בין הבנות שסבורות שאין לחייב לימוד גמרא גבוה מספרן של בנות התיכון על-פני החיילות. גם בהתייחסות לרעיון שבנות תלמדנה משנה במקום גמרא גבוה מספר בנות התיכון המצדדות ברעיון זה.

אף אחת מן הבנות אינה מסכימה לדעה שגמרא היא מקצוע קשה לבנות "שאין כל הבדל ברמת החשיבה בין המינים". המרואיינות טענו שההצלחה בלימוד המקצוע שווה לשני המינים ותלויה בהשקעה בלימוד. לדבריהן יש לבנות עדיפות בהצלחה בלימוד המקצוע, טענה שהתבררה יותר מאוחר כנכונה, במיוחד בהשוואת הציונים במבחן בע"פ.

צוריאל אדמנית ז"ל, מהוגי הדעות של הקיבוץ הדתי טען שבמיוחד בחברה הקיבוצית אין שום סיבה שהאשה לא תעסוק בלימוד תורה וקבל על כך שרבנים ששמו לב לשינויים במעמדה של האשה לא הסיקו מכך מסקנות מפורשות.

מספר ניכר של בנות היו שותפות לדעתו של צוריאל אדמנית. הן אומרות: "האיסור הזה אולי על תקופה שונה מהיום, וכמו שיש איסורים שבוטלו או שמקלים בהם היום אולי זה סוג פתרון לבעיה בנושא זה".

האם קיים הבדל בין המינים בהנאה מלימוד גמרא?

ההנאה היא פונקציה של מספר גורמים, סבורות הבנות. פונקציה של השקעה "בנים ובנות נהנים אם הם משקיעים באותה מידה", פונקציה של תפיסה חברתית "כן, בנות יכולות להנות כמו בנים... ההבדל הוא בסטיגמות ובסטריאוטיפים של הציבור בכלל והתלמידים בפרט", פונקציה של יכולת לימודית, "לדעתי, אין הבדל בין בנים ובנות. מי שמסוגל להבין נהנה, בין אם הוא בן ובין אם זו בת". ההנאה היא גם פונקציה של דרך הלימוד "כמו בכל מקצוע לא חשוב אם זה בן או בת. הכל תלוי במורה".

האם לימוד הגמרא לבנות בקיבוץ הדתי מעמיק את התודעה והחוסן הרוחני-דתי?

בכנס על חינוך הבת בקבה"ד שנערך בשנת תשל"ט ציינו הבנות שלימוד הגמרא לא הוסיף להן בצורה משמעותית בבניית השקפת עולמן הדתי.

בראיונות שנערכו לצורך עבודה זו היו דעות רבות של בנות שציינו שלימוד הגמרא תרם לתודעתן האישית "לימוד הגמרא הוסיף לי בראיה הרחבה שלי את העולם הלימודי של היהדות. זה האיר לי את התקופה הגדולה של התלמוד... חידד לי מודעות של אנשים גדולים ולימד אותי עד כמה חשוב לדקדק בקלה כבחמורה".

בחינה מדוקדקת של התשובות הראתה שהתוספת היא בתחום הידע וכישורי הלמידה ולא בתחום התודעה הדתית ובבניין האישיות.

שליש מהנשאלות ציינו שלא חשו כל שינוי שחל בעקבות עצם לימוד הגמרא. בסקירת תת-קבוצה זו נמצא שמשתייכות אליה בנות הקיבוץ הוותיק בין הקיבוצים שמהן הגיעו המרואיינות. ממצא זה תואם תפיסות נוספות של בנות קבוצה זו שמבקשות להבליט את הצד השיוויוני בחיי הקיבוץ ובתחומי הלימוד בין בנים ובנות ונכונות סרבנות לראות את הגמרא כמקצוע יהודי.

(במאמר מוסגר מציינת החוקרת שבנות הקיבוץ הוותיק נושמות "אווירת מלחמה" לשיוויון שבה היו מיליטנטיות קיבוצן יותר מאשר בקיבוצים הצעירים).

האם הבנות תמשכנה בלימוד תלמוד בלימודיהן הגבוהים?

לא נמצאה אף מרואיינת שדיווחה על כוונה כזו. מנימוקיהם של הבנות לחוסר נכונות להמשיך בתחום הנ"ל ניתן להרמז שאין עדיפות ערכית למקצוע הגמרא אצל הבנות ומשתדרות ביחס אליו תחושות עייפות ושובע (במיוחד ע"י בנות התיכון שלומדות את המקצוע במשך 10 שעות שבועיות כמו הבנים).

החיילות תלו את הוצאת לימוד הגמרא מחוץ לתחום תוכניותיהן בעתיד בחשש כלכלי, כי סביר לדעתן שהמורה שילמד גמרא בביה"ס התיכון יהיה גבר ולבנות לא יהיה מה לעשות עם המקצוע.

מתוך סיכום הראיונות עולה המסקנה שללימוד הגמרא אין משקל משמעותי בעיצוב דמותן הדתית של הבנות ושאינו נכלל בתוכניות המשך שלהן.

האם להפריד בין בנים ובנות בלימוד הגמרא?

בקיבוץ הדתי הועלתה מספר פעמים האפשרות שלימודי הקודש הגבוהים (גמרא) ילמדו בהפרדה בין בנים ובנות, על-מנת למצות את ההתאמה הנפשית והאינטלקטואלית של הלומדים ולהפך את הלימוד לחווית יסוד בחייהם הדתיים.

במחקר לא הסכימה אף מרואיינת להודות שהיו סוגיות שעניינו יותר את הבנים ופחות את הבנות ולהיפך. רק לאחר התעקשות של החוקרת על נקודה זו הודו מספר בנות שסוגיות שעסקו בנישואין וגירושין עניינו יותר את הבנות.

הבנות נחלקו ל-2 קבוצות ביחסן לשאלת ההפרדה בין המינים. מעטות ראו בהפרדה דבר מועיל "לדעתי, כמו בתפילה, בנפרד יש ניצול מקסימלי יותר מביחד... יש הבדל בין בנים ובנות שגורם למתח ביניהם... לכן עדיף להפריד כדי שכל צד לא יפריע מהמתח..."

יש שראו בהפרדה דבר מועיל מבחינת דרך החשיבה השונה "...מועיל להפריד כי לכל אחד צורת חשיבה שונה והפירוד מאפשר להוביל כל קבוצה בדרך החשיבה שלה".

אחרות הסכימו להפרדה בגמרא רק אם יופרדו כל שאר המקצועות. המתנגדות ראו בהפרדה דבר חסר הגיון וערך "ללימוד בנפרד לא יועיל כי בסיה תרמה בין המינים שווה". "לא, זה לא יועיל, רק יזיק, כי פגישות ונקודות מבט שונות מפרות ועורות להעמקה".

רוב הבנות התנגדו בתוקף להפרדה. המתנגדות הנחרצות ביותר היו בנות הקיבוץ הוותיק בין הקיבוצים.

היחס לסמכות חכמים והשפעתו על החינוך הדתי

כשהיא מסכמת את הנושאים העולים מתוך עבודת המחקר מתייחסת טובה קלא לסוגיה המורכבת של סמכות החכמים וסמכות ההלכה כפי שבאה לביטוי בקיבוץ הדתי וההתמודדות החינוכית איתו.

קלא מציינת את בעיית העזיבה של חלק מבני ומבוגרי הקיבוץ הדתי את דרך שמירת המצוות ומסורת בית אבא שמטרידה מאוד את אנשי החינוך בקבה"ד בשנים האחרונות.

אמנון שפירא, שהיה מזכ"ל בני-עקיבא, מתייחס לביטויים ודפוסים סגנוניים שיצאו מפי ראשי הקבה"ד, למשל בסוגית גיוס בנות לצבא. הוא טוען שביטויים של דהלגיטימציה של תפיסות דתיות אחרות (שהתנגדו לגיוס בנות או תמכו בשחרור בני ישיבות), יצרו משקע של ריחוק וניכור אצל בני הקבה"ד – הן ריחוק מגורמים דתיים אחרים והן ריחוק מהתורה וההלכה. אחיטוב (תשמ"א) מורה שבחינוך הנוער בקבה"ד היתה נטיה הומניסטית, בלי דגש מספק על ערכי הדת ותביעותיה היהודיות. הוא אינו רוצה לקבל את הגישה המקבלת ללא סייג את סמכות חכמי ישראל, אך יחד עם זאת הוא מרגיש "אין לנו עניין לערער את סמכותם של חז"ל בעיני תלמידינו".

בדברי הבנות לא נשמעה אף דעה המקבלת את סמכות ההלכה ומרותה באופן שלם. בהתייחסות לחכמי ההלכה היתה יותר מנימה של ביקורת. ההסתייגויות נשמעו באופנים שונים: "...אני חולקת על דעתם ולא מבינה את התכוון שבפסיקה זו". "גישת חז"ל לאסור על בנות לימוד גמרא היא לא במקומה".

עמדות הבנות מציגות ריחוק מן הסמכות ההלכתית. גישתן כלפי ההלכה איננה נאמנות בלתי תלויה. הן נוטות לקבל אותה כאשר היא מתאימה לדרך חייהן, אופן חשיבתן והנורמות החברתיות הקיימות בסביבתן. ראיית הגמרא, תבניה וגישותיה כשייכת לזמן אחר מאפיינת ניכור מסויים כלפי מסורת ההורות ומתוך תחושה זו יש לכאורה בדברי הבנות נימה מסויימת של ערעור על סמכות רבנים וההלכה בחייהן.

■■■

לצורך עבודתה ניהלה החוקרת שיחות חופשיות עם חברי הקבה"ד בהן שאלה אותם לגבי שביעות רצונם מתמונת הבת בקבה"ד. גישת רוב המרואיינים הביעה שביעות רצון ללא צורך בשינויים מהותיים.

"מהי המטרה אותם מבקשים להשיג בחינוך הבנות?" שואלת טובה קלא שמתגוררת בקיבוץ עלומים כשכירה ולא כחברה וכך יכולה להסתכל על הדברים גם מהצד. אם המטרה שהתוצר החינוכי יהיה "בחורה טובה, בעלת רגישות חברתית מסויימת, בעלת ידע דתי בינוני שתוכל לעבור "בשלום" את הצבא – הרי ששביעות הרצון מוצדקת. אך אם השאיפה היא שבת הקיבוץ הדתי תהיה בעלת עומק רוחני שידריך אותה בחייה הפרטיים כאדם, כאשה וכאם ותוכל לעמוד מול העולם המודרני בשלום תוך שימור מסורת ההורות מתוך הזדהות פנימית – הרי שעדיין ארוכה הדרך להמשיך ולשקוד על פיתוח הדרכים להשגת מטרה זו.

■■■

לזכותו של הקיבוץ הדתי יש לציין שהפתיחות שלו כלפי העולם מקפלת בתוכה גם פתיחות כלפי ביקורת ונכונות לשמוע דעות אחרות. בעקבות מחקרה של טובה קלא המסקנות שנבעו ממנו הולידו דיונים ומחשבות שניות על נושאים ולחצים בחינוכה של הבת בקיבוץ הדתי.

הגרפולוג

אחד הקשיים המלווים את גיל ההתבגרות היא תחושת ההתלבטות, חיפוש דרך בתחום האישי, החברתי והמקצועי. לא כולם, אבל הרבה בני נוער שואלים את עצמם האם יש לי כישורים ההולמים את העיסוק המושך את ליבי. אחרים נמצאים בשלב מוקדם יותר ומתקשים להחליט מהו אותו עיסוק שיהווה את עתידם המקצועי.

ביקשנו מהגרפולוג אייל בק לבוא לעזרת אותם צעירים וצעירות ולסייע להם בהכוונה ע"י ניתוח כתב ידם.

★

א. הוא בן 22, תלמיד ישיבה גבוהה בדרום הארץ, לאחר סיום שרותו הצבאי. שאיפת חייו היא להיות רופא.

א. כתב לנו:

[illegible]

מכתב ידך עולה שאתה ניחן בסקרנות אינטלקטואלית ומחשבה מקורית. יש לך יכולת לרתום את כישוריך המחשבתיים לחיי היום יום, ולפעול היטב בתנאים של אי-ודאות או מחסור באמצעים. יכולות אילו יוכלו לשרת אותך היטב בחייך המקצועיים בעתיד.

אתה עסוק בשלב זה של חייך בשאלות קיומיות ואוניברסליות. יחד עם זאת, כמקובל בקרב בני גילך אתה מתלבט לגבי עתידך האישי והמקצועי.

לגבי התחום המקצועי, אתה נוטה לסמן לך מטרה ארוכת טווח. קביעת המטרה המקצועית מתוחית משלוב של רצונותיך עם ראייה סובייקטיבית של רצונות הקרובים והחשובים לך, לשון אחר, מה שנראה לך שמצפים ממך ולא תמיד בהתאם למציאות. אני ממליץ כי תקבע לעצמך מטרות לטווח בינוני וקצר ולא לטווח ארוך. אחת הסיבות המרכזיות להמלצה זו היא הקושי שלך להתמודד עם אי הצלחות. למרות יכולתך החשיבתית והישומית הגבוהה, קשה לך לקבל כשלונות ולהתגמש כלפי המטרה שבחרת.

בתחום המקצועי אציין שלושה כיוונים ההולמים את רצונותיך וכשרונותיך.

הכיוון העסקי תואם מאוד את כישוריך ויכולתך. בשלוב לימודי כלכלה ו/או מנהל עסקים תוכל להצליח מאוד בתחום העסקי, בו יבואו לידי ביטוי הקפדנות וההחלטיות שלך מחד גיסא, ויכולת המחשבה הלא שגרתית, יכולת האילתור המשולבת ביכולתך לתרגם את הכישורים האינטלקטואלים והחשיבה המעשית לחיי היום יום והמעשה, מאידך גיסא.

תחום הרפואה יכול להתאים לך אך, עליך לזכור כי הדרך לקבלה קשה ורצופת מכשולים כמו גם הלימודים עצמם. למרות שאתה יכול להצליח בתחום זה, עליך לזכור את ההמלצה בנוגע לבחירת מטרות ארוכות טווח, כלומר לקחת בחשבון שכשלון אפשרי בתחום זה.

תחום נוסף הוא הוראה, תיכונית ומעלה, בתחומים הקרובים ללבך כגון ביולוגיה.

לבסוף, מכתב ידך עולה כי יש לך כישורים אמנותיים מוזיקליים ואחרים, ואף ציינת כי יש לך קול יפה. יתכן כי לאחר שתממש את שאיפותיך המקצועיות והאישיות-משפחתיות תוכל להתפנות ולממש את "נפש האומן" שבך".

★

בני נוער וצעירים המעוניינים בייעוץ גרפולוגי ישלחו קורות חיים בשפה שבה למדו את מרבית שנות הלימוד, רצוי בעט בצבע שחור. עליהם לציין: מין, גיל, יד כותבת (ימין, שמאל) והאם הם מרכיבים משקפיים.

בכל מוסף חינוך ינותח אחד מהמכתבים שיגיעו אלינו. כתבי יד שלא ינותחו, לא יוחזרו לקוראים.

(לא נוכל להענות לבקשתם של הקוראים שביקשו שתוצאות הניתוח הגרפולוגי ישלחו לביתם).

את המכתבים יש להפנות ל: דיצה גונן, מוסף חינוך עתון הצופה רח' המסגר 66 ת"א.

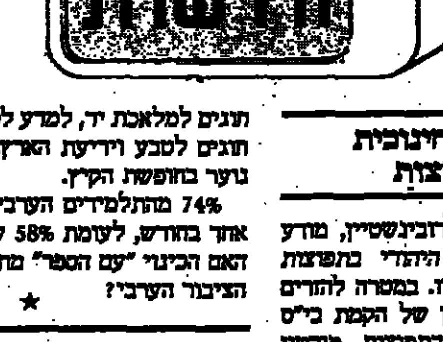

ביה"ס למנהיגות חינוכית ליהדות התפוצות

שר החינוך, פרופ' אמנון רובינשטיין, מודע למצבו הקשה של החינוך היהודי בתפוצות ומרגיש אחריות גם ביחס אליו. במטרה להזרים דם חינוכי חדש העלה רעיון של הקמת ביה"ס למנהיגות חינוכית ליהדות התפוצות. מודסון מגדל שהיה בין מקימי ביה"ס למנהיגות חינוכית שפועל בירושלים כבר מספר שנים ומכשיר אנשי חינוך לתפקידים בכירים במערכת החינוך סבר שביה"ס מסוג זה יכול להועיל גם בתפוצה. המגמה היא שביה"ס יהיה בירושלים לצידו של ביה"ס למנהיגות בישראל. כדי לקדם את הרעיון יצא שר החינוך לארה"ב לפגישות עם ראשי היהדות שם.

★

17 אחוז מבני הנוער המועמדים לגיוס קיבלו פטור ב-1994

בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת מסר ראש אכ"א שבין 17 אחוז המועמדים שקיבלו פטור נמצאים: 4.8 אחוז תלמידי ישיבות, 5.2 אחוז בני נוער ששוהים בחו"ל, 4.2 אחוז קיבלו פטור בגלל סיבות רפואיות ו-2.8% מסיבות אחרות.

בעקבות מדיניות הגיוס החדשה החושפת את החייל להיכרות מוקדמת עם החיילות השונים עוד טרם גיוסו – שובצו 85 אחוז מהחיילים במחזור הגיוס האחרון ביחידות אותן ביקשו.

★

יבוטלו בחינות הגמר

בשנתיים הקרובות יבוטלו בחינות גמר ותעודות גמר לתלמידי י"ב שלא עמדו בבחינות הבגרות, הודיע ד"ר שלמה בן אליהו מרכז ועדת בן פרץ שהגישה המלצותיה בנושא מתכונת בחינות הבגרות.

בחינות הגמר נועדו לתלמידים שאינם לומדים במסלול לבגרות. בפועל תעודות הגמר שניתנו לתלמידים אלה ובעיקר התעודות של מסמ"מ (מסלול מקצועי-מעשי) הכוון לא היו שוות הרבה בשוק העבודה. כדי להיטיב עם התלמידים החלשים ינתנו להם במקום תעודות גמר תעודות בגרות חלקיות. תעודות אלה יוכלו התלמידים להשלים לאחר סיום הלימודים עד שיהיו זכאים לתעודת בגרות מלאה.

★

במה עוסקים תלמידים יהודים וערבים בשעות הפנאי?

מתוך נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בתשנ"ד עולה שהפעילויות המועדפות על תלמידים יהודים בשעות הפנאי הן: צפייה בסרטי וידיאו, ביקור בקולנוע, ביקור במסעדה ובית קפה, ביקור בפאבים, בדיסקוטק, חוגים לדרמה (מחול או מוסיקה).

התלמידים הערבים מעדיפים: ביקור בתחרויות ספורט, חוגים לציור (פיסול או צילום) חוגים למלאכת יד, למדע לטכנולוגיה ומחשבים, חוגים לטבע וידיעת הארץ, השתתפות במחנות נוער בחופשת הקיץ.

74% מהתלמידים הערבים קראו לפחות ספר אחד בחודש, לעומת 58% של תלמידים יהודים. האם הכינוי "עם הספר" מתחיל להלום יותר את הציבור הערבי?

★

מחוז חיפה בודק את סוגית המורות הטיפוליות

ילד לא יופנה לחינוך מיוחד אם לא עבר אבחון פסיכולוגי, אולם המפקחים במחוז חיפה גילו שכ-10 אחוז מתלמידי הכיתות הטיפוליות במחוז לא עברו אבחון.

בסקר שערכו המפקחים נשאלה השאלה האם הכיתה הטיפולית אכן מקדמת את הילד שהגיע אליה. התשובה היתה שכחמישית מילדי הכיתות הטיפוליות סובלים מפער לימודי של שנתיים ויותר. לכן סבורים המפקחים שיש מקום לשקול אם הימצאות הילדים בכיתות טיפוליות אכן עונה לצרכיהם.

★

מאין מגיע הכסף לדמי השכפול בבתיה"ס?

כפי שאנו זוכרים הודיעה הממשלה על שינוי סדרי עדיפויות שבמסגרתם יוקל נטל התשלומים שההורים נדרשו לשלם בגין לימודי ילדיהם והתקציב יגיע ממשרד החינוך. להפתעת ציבור ההורים התברר לאחרונה שהכסף לדמי השכפול הועבר מתוך התקציב של שעות הוראה. כלומר: שוב מתחיל להיווצר סחף בסדרי העדיפויות ומתחילים לקצץ שעות לימוד.

להערכת הבטאון "הד ההורים" של ארגון ההורים הארצי מימן ציבור ההורים 2 מיליארד שקל מהוצאות מערכת החינוך בתשנ"ד. ההוצאה המשפחתית לילד בביה"ס היסודי עמדה על 1,300 ש"ח ובעל-יסודי – 2,300 ש"ח. עבור תלמיד בכיתה י"ב שילמה משפחתו סך של – 3,000 ש"ח.

★

האם יחול הסדר לח"ב (לימודים ללא חובת בחינה) גם על מקצוע המתמטיקה ברמת 5 יחידות?

שר החינוך פרופ' רובינשטיין נפגש עם ראשי האוניברסיטאות כדי לקבל את הסכמתם העקרונית להסדר לח"ב שפירושו פטור מחובת בחינת בגרות חיצונית על 3 מתוך 7 מקצועות החובה.

נציגי האוניברסיטאות הביעו את הסכמתם העקרונית בכפוף להסדרי בקרה אמינים שיבטיחו את אמינות הציונים השנתיים בביה"ס.

יוצאת מכלל זה בחינת הבגרות במתמטיקה 5 יחידות שחוגים מסויימים במספר אוניברסיטאות תובעים שתערך בה בחינת בגרות חיצונית מחייבת בכל השנים. שר החינוך ביקש לבדוק תביעה זו מבחינה מקצועית.

נגד לגליזציה לסמים "הקלים"

בזמן שלרובו של הציבור בארץ ברור לחלוטין שאין להתיר שימוש כלשהו בסמים, אפילו אם הם מכונים "קלים", מסתבר שמיעוט לא גדול אבל קולני עושה הכל כדי להביא ללגליזציה של סמים אלו.

אגודת "אל-סם" שבימים אלה סיים בה את הקדנציה שלו כיו"ר, מר זאב בילסקי ראש עיריית רעננה ובמקומו נבחרה לתפקיד ח"כ נעמי בלומנטל, מתגייסת להלחם במגמה מסוכנת זו.

נתונים מסקר מקיף שנערך בשנת 1993 מראים ש-4.9% מתלמידי התיכון (כ-27,000 תלמידים) משתמשים בסמים כלשהם, וכן 20%-18 מבני נוער שאינם לומדים, ו-25%-22 מבני נוער שאינם לומדים ואינם עובדים.

אחת התופעות המדאיגות היא ריבויים של בני הנוער המשתתפים לאחרונה במסיבות המניות שבהם משתמשים בסמים הלוצינוגנים שנותנים תחושת כוח ומרץ לא אמיתיים. לא פעם קרה שבני נוער שחזרו ממסיבות אלו היו מעורבים בתאונות דרכים קשות.

"לקיחת הסמים אינה מוגבלת לאזורים מסויימים בארץ", אומר שמואל צבע, סגן יו"ר אל-סם. "הפיזור הוא נרחב ביותר ואיננו מתרכז דווקא בשכונות מצוקה. אני מכיר רחוב אחד באזור יוקרה בת"א שיש בו ריכוז משתמשים גבוה במיוחד".

פגיעתו של החשיש שנחשב לסם "קל" קשה בכל אברי הגוף, הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך.

לטובתם של הורים מדאגים המתקשים להחליט אם בנם או בתם משתמשים בסמים או לאו נותן בהם שמואל צבע מספר סימנים שיכולים לתת להורים אינדיקציה:

1. ירידה דראסטית ברמת הלימודים.
2. הסתגרות והתנתקות מקשר עם הורים.
3. חוסר רצון שההורים ישמעו שיחות טלפון, או שיחות טלפון שמנותקת עם הישמע קולו של ההורה.
4. לבוש חריג.
5. עצבנות וחוסר שקט.
6. התחברות עם בני גיל מבוגר יותר.
7. דיבור איטי ותנועות איטיות שנובעות מירידה ברמת הטונוס הטבעי של הגוף.

לאגודת "אל סם" יש 10 תחנות בכל הארץ. בני נוער, בעיקר בנות, מגיעים לתחנות ומבקשים ייעוץ ועזרה בגמילה – הנוער מעדיף לפנות לאגודה חיצונית ולא לעזרה בביה"ס כדי שלא יזהו אותו בחברה (למרות שהטאבו החברתי סביב צריכת הסם נופץ במידה רבה), אומר ניצב משה טימקין יו"ר סניף ת"א של האגודה ולשעבר מפקד משטרת ת"א.

הורים רבים פונים לאגודה בבקשת עזרה והדרכה. חשוב לדעת שהנער איננו מתמכר בגלל הפתולוגיה האישית שלו אלא יותר בגלל דפוסי תקשורת בעייתיים במשפחה. פסיכולוגים שניתחו את אישיותם של המשתמשים בסמים אומרים שאנשים אלה היו זקוקים לרמת ריגושים גבוהה, סבלו מרמת חרדה גבוהה וממצבי רוח דיכאוניים.

לבטל את טקסי ההשבעה וההתעללויות

(מתוך חוזר מנהל החינוך הדתי מס' 2)

בעת האחרונה התעורר שוב פולמוס נרחב על ההתרחשויות בזמן טקסי "השבעה" שעורכים תלמידים מבוגרים לתלמידים חדשים.

"מצוות עשה לאהוב כל אחד ואחד מישראל כגופו, שנאמר "ואהבת לרעך כמוך", לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו... ותהיה אהבתו וחמלתו לאחיו, כאהבתו וחמלתו לעצמו בממונו ובגופו" (ספר המצוות לרמב"ם מ"ע ר"ו).

מדין תורה ומידת החסד למדנו לקבל כל תלמיד חדש ברוח טובה בנפש חפצה וביד אוהבת. מעבר של תלמידות ותלמידים צעירים מן החיק החם של בית ההורים אל עולם חדש של פנימיה או בית-ספר חדש מעורר חרדות וחששות אצל כל תלמיד. רק עין טובה וקירבת נפש גם מצד תלמידים בוגרים, מרככים את החרדות ומאפשרים קליטה נכונה.

כך נהגנו במשך שנים בחינוך הדתי. הנגע של טקסי השבעה המלווים לפעמים בהשפלה נפשית וגופנית של תלמידים צעירים לא יכירנו מקומו במערכת החינוך שלנו.

בחוסר השליטה על התנהגות חריגה ותמורה, מסתכנים ראשי המוסדות גם בתביעות פליליות של הורים שילדיהם עשויים, חס ושלום, להיפגע ולסבול ואמנם מגיעות אלינו תלונות ותביעות להעמיד את האחראים למשפט.

במקום להיגרר אחרי מסורות לא הגדירות של טקסי השפלה והשבעה, עלינו ללכת במסורת החסד של אבותינו ולקבל כל תלמיד חדש בסבר פנים יפות. "ואהבת לרעך כמוך", ר' עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה (תורת כהנים קדושים) מכאן אומר הלל "דעלך סני לחברך לא תעביד" (פסיקתא קדושים).

אנו פונים, מבקשים ודורשים איפוא במפגיע מראשי הישיבות, האולפנות, מנהלי הפנימיות ובתי-הספר העל-יסודיים, לערוך דיונים ופעולות הסברה חינוכיות כדי לבטל לגמרי את טקסי ההשבעה וההשפלה הזרים לרוח היהדות. אין להיגרר אחרי סממנים חיצוניים של "חברמניות" ולא אחר יצרים בלתי מרוסנים של צעירים. ייחודנו הדתי מחייב אותנו להתנהגות מוסרית ולאחריות. נחזק זאת השנה, בעיסוקנו בנושא המרכזי "כבוד התלמיד".

אות ועד

מאת אסתר וסרלאוף

בשבוע הבא, בעשרה בטבת, יהיה יום הקדיש הכללי. בהזדמנות זו מן הראוי להזכיר מפעל חינוכי דתי המוקדש כולו למשמעות השואה ובחינתה בחיים היהודיים והדתיים הנקרא: "אות ועד". אות ועד הוקם ב-1980 ופעולותיו נעשות תוך שיתוף פעולה עם כלל מפעלי ההנצחה ובעיקר עם "יד-ושם" והוא מורכב ממועצה של אישי תורה ומדע, תרבות ואמנות. המפעל מיועד בעיקר לתלמידי בתיה"ס התיכוניים לכיתות הגבוהות שבו. מפעל "אות-ועד" שם לו למטרה פעולות של חינוך והסברה, יזומה וארגון של פעילות חינוכית, תרבותית ולאומית בנושא השואה. קיום ימי לימוד ועיון, תערוכות וכנסים. כינוס, תיעוד וקטלוג כל חומר וכן עדויות חיות הקשורות לשואה.

"ימי העיון של "אות ועד" עוסקים בנושאים כמו מקומה של השואה בתולדות ישראל ובהיסטוריה של האנושות, העולם היהודי שחרב, יהדות צפון אפריקה בתקופת השואה, גילויים של מסירות נפש וקידוש ה', קדושת החיים בגטאות, ההנהגה היהודית בגטאות ולבטיה, בעיות של מאבק והתנגדות מול הצורר הנאצי, האמונה בזמן השואה ועולמם של מאמינים לאחר השואה ולקחים בעקבות השואה.

בראש המפעל עומד חיים לוינוביץ – יליד כפר עציון המתגורר כיום במרכז שפירא – שאביו נפל במלחמת השחרור בכפר-עציון. לוינוביץ עומד מזה שנים בראש משלחות היוצאות לפולין מטעם משרד החינוך והתרבות.

אברהם בדיחי נבחר לראש המועה"ד בקריית אונו

בישיבה ראשונה של המועצה הדתית בקריית אונו, נבחר אברהם בדיחי פה אחד ליו"ר המועה"ד, זו הקדנציה השנייה.

בדיחי זכה לאמונם המלא של כלל חברי המועה"ד ולגיבויים המלא של ראש העיר, מר דרור בירנבאום ורב העיר, הרב רצון ערוסי.

ראש העיר אשר פתח את הישיבה, הדגיש בדבריו, כי מעבר לתחומי אחריותה הרבים של המועה"ד, יש לה למועה"ד תפקיד חשוב של גורם מאחד ומלכד בין מגזרי האוכלוסיה, הדתית והחילונית.

ראש העיר הביע הערכה רבה לראש המועצה הנבחר העמל ללא לאות בשליחותו הציבורית למען הכלל וברך על שיתוף הפעולה הפורה הקיים בין המועה"ד לרשות המקומית.

כמו כן, הביע ראש העיר את הערכתו האישית לרב העיר, הרב רצון ערוסי, על פעילותו הברוכה והעשייה מתוך נועם הליכות ובמיוחד בקרב הציבור החילוני.

הרב ערוסי פתח בברכת "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", וציין בדבריו כי חברי המועה"ד ראויים להקרא נשיאי הקהילה. הרב נשא תפילה לבורא עולם שיתקנה בעצה טובה את המועצה החדשה ויצליח דרכה.

לאחר שראש המועצה, אברהם בדיחי תפס את מקומו, הודה בהתרגשות רבה לראש העיר ולרב העיר על תמיכתם המלאה בו ולחברי המועצה החדשה ששבו ונתנו בו את אמונם. כן הודה בדיחי מקרב לב לעו"ד אברהם לנרשטיין ולעו"ד יאיר זהבי, חברי מועצת העיר אשר עמלו רבות למען הדבר לזה. מר בדיחי שיבח בדבריו את שיתוף הפעולה הפורה הקיים עם הרשות המקומית ואת פתיחותו והבנתו של ראש העיר לכל מה שקשור לשירותי הדת בקריה.

בתמונה: המועצה הדתית החדשה שנבחרה במעמד ראש העיר ורב העיר.

מזרק־אקדח אוטומטי להחדרת אינפוזיה לעצם פותח בישראל

מזרק־אקדח להחדרת אינפוזיה לתוך העצם, ראשון מסוגו בעולם, שפותח בחממה ליוזמות עולים במכביה, בשיתוף המחלקה האורטופדית של המרכז הרפואי "כרמל" בחיפה, הוצג בכינוס האורטופדי בירושלים.

המזרק האוטומטי, המאפשר החדרת נוזלים בעירוי דרך העצם, אושר ע"י משרד הבריאות לשימוש ונוסה בהצלחה במקרים דחופים בבית החולים "כרמל".

מזרק האקדח האוטומטי מאפשר החדרת מחט במהירות גבוהה לתוך העצם, המשמשת לעירוי נוזלים היישר לעצם והדרכה דרך כלי דם קטנים עושים הנוזלים דרכם למחזור הדם הכללי.

פיתוח המזרק החדש מהווה פריצת דרך בתחום האינפוזיות הדחופות ומיועד לטיפול בנפגעים במצב חירום, נפגעי תאונות דרכים קשות, פצועי קרב, פיגוע המוני לפצועים הסובלים מכוויות קשות וטיפול בהתקפי לב, נפגעים הנתונים בהלם שהוורידים נתונים במצב התמוטטות וקשה להחדיר לכלי הדם שבגופם עירוי.

השימוש במזרק־האקדח האוטומטי, שפותח בחממה ליוזמות עולים במכביה, בשיתוף הד"ר מרק ויסמן מהמחלקה האורטופדית בבית החולים "כרמל" המאפשר "ירית" מחט העירוי הישר לעצם, חוסכת בזמן יקר במיוחד אצל פצועים או חולים שכל דקה בהגשת טיפול רפואי עשויה להיות קריטית להצלת חייהם.

חוגים רפואיים ציינו, שלמזרק החדש יתרונות רבים, שלאחר הדרכה קצרה יכולים להפעילו לא רק רופאים אלא אחיות וחובשים במצב חרום ופיגוע המוני מבלי שאלה נמצאים במגע עם דמו של הנפגע. צופים שבעתיד יוכנס המזרק לשימוש בכל חדרי המיון של בתי החולים, באמבולנסים, במטוסים, כלי שייט ועוד.

מהמרכז הרפואי "כרמל" נמסר לכתב עתי"ם מאיר שושני, כי השימוש באקדח־המזרק בוצע לראשונה אצל חולים דחופים ואלקטיביים בהצלחה רבה.

פרס הרב קניאל זצ"ל הוענק בחיפה

במעמד רב רושם התקיים בהיכל עיריית חיפה טקס הענקת פרס הרב קניאל לשנת התשנ"ג לרב נחום אליעזר רבינוביץ' על ספריו "יד פשוטה" על הרמב"ם מדע ואהבה, ולשנת התשנ"ד להרב משה ויסבלום על ספרו המקיף על "כלכלה" בעיקרו רש"י לתלמוד כרך ראשון על מסכתות הזעיקים־יומא ולסופר והוגה הדעות שמואל רז על ספרו "מלאכים כבני אדם" – על מרן הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל.

הטקס נפתח בדבריו של ראש העיר עמרם מצנע שעמד על חשיבות הצלחת מפעלו של יו"ר חבר השופטים הרב הראשי ואב"ד חיפה הרב שאר־ישוב כהן לאחד את כל חלקי הציבור הדתי והדתי הלאומי מסביב למורשת ישראל. בכך הוא ממשיך דרכו של קודמו הרב קניאל זצ"ל, תלמידו של הרב קוק שהיה אהוב ונערץ על ידי כל חלקי הציבור, אף על פי שעמד בתוקף על עקרונות אמונתו.

הגרש"י כהן קרא את נימוקי השופטים לפרס שניתן להרב נחום רבינוביץ ראש ישיבת ההסדר ברכת משה שבמעלה אדומים. חבר השופטים ויו"ד המועצה הדתית בחיפה ישראל לבנון הקריא את נימוקי חבר השופטים לפרס לכבוד הרב משה ויסבלום ולמר שמחה רז. כחבר השופטים נמנו גם המחנך והסופר הרב שרגא וייס וה"ר מרדכי פרידמן – מנהל האגף לתרבות תורנית של משרד החינוך במחוז הצפון.

בשם זוכי הפרס השיב הגרנ"א רבינוביץ' במילים נרגשות שכללו ניתוח מעמיק של הצורך להעמיק את תחושת ומחוייבות הזהות היהודית ולהאיר גם את הפינות האפלות. אחריו הרצה רבו של הישוב ניר־עציון שגם נכדו של הגר"י קניאל זצ"ל – הרב רונן לוביץ' – על "הגבורה במשנתם של הרמב"ם והרב קוק".

הרב מיכאל שטרן – רבו של כפר פינס

מאת א. צבי גבמן

נציגי המועצה הדתית כפר פינס ונציגי הכפר בהשתתפותו של שמעון אורבך, הממונה על המחוז חיפה והצפון במשרד לענייני הדת בחרו ברב מיכאל שטרן לרבו של כפר פינס וישובי האיזור.

ברכות למעמד השמיעו צבי כהן, יו"ר המועה"ד, יצחק בריזמאי, ראש הוועד המקומי, יששכר אופנהיימר, נציג הכפר במועצה האזורית מנשה, נתן קוסמן, מזכיר המועצה הדתית ויהושע־טלר, יו"ר המועה"ד־במבשר הרא"ה־עמק חפר.

שמעון אורבך דיבר בברכתו על תפקידו של הרב בהדגישו, שעליו להתמקד בהחדרת ערכי היהדות בפרט ישובים הלא דתיים.

הרב שטרן, בן 45, נשוי ואב ל־6 הוא בוגר ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה, שירת כקצין ביחידה קרבית, למד בישיבת מרכז הרב ובוגר מכון הרי פישל בירושלים.

הוא עסק שנים רבות בחינוך, שימש כסגן מנהל אולפנה לבנות ירושלים ובאחרונה ניהל את האולפנה הרצליה.

דוד ידעי – יו"ר מועצת סניף גדרה

מועצת סניף המפד"ל בגדרה בחרה את מוסדות התנועה במקום. במהלך נערך טכס מיוחד לידידנו משמשרותי בין בעלי התפקיד השונים.

הישיבה נפתחה בדברי תורה בעניני דיומא ע"י חבר מועצת הסניף ר' אליהו ברגם.

נציג התנועה הר"ר דוד בוהניק שילב בדברי ברכתו אקטואליה בימים ההם בזמן הזה.

יו"ר מועצת הסניף היוצא שלום כהן מסר את שרביט ניהול הישיבה הזמנית לידי ד. בוהניק.

ליו"ר מועצת הסניף נבחר פה אחד הר' דוד ידעי (בהיבצעות חבר אמת). נבחרה מזכירות בת חמשה חברים שבראשה נבחר צעיר יקותיאל תנעמי שקיבל 9 קולות. מול משה נהסי 6 קולות. יתר חברי המזכירות: שמואל כהן, זכריה שאלתיאל, שלמה גמליאל, וגבריאל שמעון נבחרו פה אחד.

בתום בחירת המוסדות נערך טכס הגיגי קצר בו נאמרו דברי ברכה ושבח ליו"ר מועצת הסניף היוצא שלום כהן שהנהיג את התנועה והישוב כולו כשכיהן כראש המועצה המקומית גדרה מטעם המפד"ל ב־3 הקדנציות האחרונות.

כמו"כ לדברי ברכה מיוחדים זכה זקן חברי מועצת הסניף ר' יחיא גמליאל (אביו של ח"כ אריה גמליאל מש"ס) ששימש כמזכיר הסניף במשך כ־20 שנים.

דברי הברכה נאמרו ע"י מזכיר הסניף והרוח החיה של התנועה בגדרה ר' שלמה תנעמי, דוד ידעי יו"ר מועצת הסניף, יו"ר המחלקה המוניציפלית הרב בוהניק וחברים אחרים.

עובדי המדינה: לעצור הסחף בהעסקת עובדים בחוזים אישיים

מזכירות הסתדרות עובדי המדינה שהתכנסה אתמול בירושלים, בראשות המזכ"ל מנחם לוין, החליטה לתבוע מנציב שירות המדינה להפסיק את הסחף בהעסקת עובדים בחוזים אישיים.

כן תובעת הסתדרות עובדי המדינה לקבוע קריטריונים ברורים לגבי העסקת עובדים זמניים ומשך העסקתם.

הוחלט, כי בשלב ראשון יזום מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, מנחם לוין, פגישה עם נציב שירות המדינה, פרופ' יצחק גלנור, לבירור והסדר בעניין הנושאים הנזכרים.

42 חודשי מאסר לשודד בת 83

חודש מאסר לכל 10 ש"ח השודד: בבית המשפט המחוזי בתל אביב על רומן מטסוב (27), מבאר שבע שהורשע בשוד 420 ש"ח מעדה רביטוב (83) תושבת תל אביב.

התביעה טענה כי בליל ה־4 באוגוסט 94, בכניסת לביתה, שדד מטסוב מעדה רביטוב את תיקה שהכיל 420 ש"ח. בהמלך נסיונו, למשוך את תיקה שהיה תלוי על כתפה, ולנוכח התנגדותה, נקרעה רצועת התיק והרביטוב נהדפה לעבר מדרגות הכניסה לבית, נפלה על המדרגות ונחבלה בידיה, ברגלה ובכתפה.

השופט חיים אדיר גזר על מטסוב 42 חודשי מאסר בפועל.

שערי הדולר בעולם

שערי מכירה לאינטבל, שעה 20.00, שעון ישראל

	נמוך	גבוה	אחרון	שינוי יומי באחוזים
לי"ש*	1.5540	1.5654	1.5607	-0.0010
מרק	1.5675	1.5805	1.5735	-0.0047
פר"ש	1.3205	1.3340	1.3283	-0.0038
פר"צ	5.3825	5.4240	5.4028	-0.0126
ין	99.90	100.83	100.33	-0.0900
זהב**	374.90	377.70	376.05	-0.9500
כסף**	4.5200	4.7600	4.6500	-0.0500
מדד הדאו ג'ונס	3,742.98	3,742.98	3,722.40	+7.06
מדד המניות הישראליות בניו יורק	101.49	103.83	102.66	-1.17

* השער בדולרים
** אונקיה בזהב

הנתונים נמסרו באדיבות חברת קומסטוק טריידינג בע"מ
פקס 02-244876, סניף תל אביב 03-5768828, פקס 03-5758800

פורט הצפה

כדורסל: מכבי ת"א שוב בראש

מכבי תל־אביב העפילה לראש הליגה הלאומית בכדורסל לאחר שהביסה במשחק חוץ את מכבי ראשל"צ 62:81. ראשל"צ נחלה איפוא הפסד שני ברציפות, ונראה, כי חל אצלה משבר מסויים.

גיבור המשחק היה נדיר קולמן, שקלע 23 נקודות לזכות ת"א. בשורות ראשל"צ הצטיין מארייר עם 19 נקודות.

הפועל ירושלים הביסה את בית"ר ר"ג 54:114 יצחק קלע 28 נקודות.

אליצור בר־אילן: מנחה לפני משחק

קבוצת אליצור בר־אילן מנהיגה תופעה חדשה. זו קבוצת הכדורגל הדתית של מרכז אליצור בליגת המדינה והיא מקיימת את כל משחקיה בבית הבוקר, ביום שישי.

הכדורגלנים, המופיעים בליגה ג' מחוז ת"א, קיימו לפני משחקם האחרון בכינים תפילת מנחה, בה נטלו חלק גם שני שחקנים מהקבוצה היריבה.

עבר לפני התיבה הכדורגלן הלאומי לשעבר, יגאל מנחם, שחזר בתשובה ומצא לעצמו כר פעילות חדש בקבוצת אליצור.

כדורעף: הפסדים לנציגות הישראליות

אלופת הכדורעף, הפועל מטה־אשר, נוצחה במוסקבה ע"י צמקיא 3:0 בשמינית־גמר גביע אירופה לאלופות.

בגביע למחזיקות גביע לנשים נוצחה הפועל עמק־חפר ע"י קבוצת רייקה מקרואטיה 3:1.

סיכויי שתי הקבוצות להעפיל לשלב הבא קטנים מאוד.

היאבקות: מדליות בתחרות בפינלנד

שני מתאבקים ישראלים זכו בהישגים נאים בתחרות הבינלאומית בפינלנד במבנון יהודיודי.

נוק זורביצקי ונוצה צ'ירואשוילי נטלו בתחרות זו מדליות. אך הוכיחו כי שבו לכושרם הטוב.

המתאבקים הישראלים מקווים להשיג קריטריון אולימפי ראשון בתחרויות הקרובות.

טניס: היום – גביע האומות

נבחרת הטניס הישראלית, ללא עמוס מנסדורף הפצוע, נפתחת היום עירן תורש במשחקי גביע האומות.

8 נבחרות ישתתפו בת"א ואחת מהן תעפיל לשחק הגמר בגביע האומות משתתפים שחקני המשנה של המדינות.

המדינות המשתתפות הן אוסטריה, בולגריה, יוון, הולנד, בלגיה, קפריסין ושוויץ. ישראל תיוצג בבודדים ע"י גלעד בלום ואייל רן ובזוגות ע"י בלום ואייל ארליך.

לוח הצפה

התקשרות בחברות ואמונות

דירות למכירה ולהשכרה כללי

● להשכרה דירה 4 חדרים מרוהטת בשכונה משה כטלפון: 03-7511894.
● למכירה דירה 5 חדרים מרוהטת בשכונה משה טלפון: 03-7511894.

שידוכים

● מעל 70 דתי מחפש אשה באותו גיל לחיים משותפים 03-6187766.
● אלמן 73/178 דתי אידיאלי מסודר מעוניין בדתית ת.ד. 56173 תל אביב.

דרושים

● למשגב לקשישים דרושים אחות ועובדת סוציאלית למשרה מעבינית מטפלים/ות וטיפול בקשישים 02-518842.
● לחברת מתנות דרוש סוכן בכל חלקי הארץ, רכב חובה 03-5790952 03-5782178.

מדינת ישראל
בית הדין הרבני האזורי טבריה

תיק מס: 232/טבריה

הוגשה בפני בית הדין בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוחה ליאנטובר שרה ז"ל שנפטרה בתאריך כ' תשרי תשנ"ה 7.9.94. המבקשים: בתו יהודית מילכר איננו.

הזמנה

כל הנוגע בדבר טובת הנאה וכל מבקש שיש לו טיבה להתנגד לבקשה הנ"ל יבוא לבית הדין ויגיש התנגדותו תוך 15 יום מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כמבוקש בבקשה.

בכבוד רב,
הרב שלמה דידי, המזכיר הראשי

קופת אשראי וחסכון

אגודה הדדית בע"מ, פתח־תקוה

"הודעה ללקוחות"

ביום 1.11.94 הועברו הנכסים וההתחייבויות, של קופת אשראי וחסכון בע"מ פתח־תקוה, פרט להון המניות, בניינים וציוד, לבנק עולמי להשקעות (ב.ה.) בע"מ תמורת 1,511,000 ש"ח במזומן. ששולמו ע"י בנין חברה להשקעות בע"מ ר־4,200,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כ"א המהווה 14% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק החדש.

ההנהלה

ארזים

עמותת עובדי הסתדרות בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית

[illegible]

פרוט שערים לקרנות – בנק המזרחי

שם קרן	מספר קרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	אחוז שינוי
המרה	5120274	828.92	819.73	-0.31
תלמיש	5120050	239.37	236.66	–
לשם	5120076	1,063.88	1,051.90	–
מזרחי אייל אג"ח	5120654	76.10	75.63	-0.22
מזרחי אייל מניות	5120555	69.96	69.52	-0.27
סלע	5120134	984.19	975.51	–
עידית	5120175	2,897.95	2,864.33	-0.11
עמדה משולבת	5120159	160.55	159.36	-1.04
עמדה משתנים	5120118	1,279.30	1,264.65	0.24
עמדה אג"ח מדינה	5120092	872.90	865.26	–
עמדה כ"ס	5120035	1,488.25	1,471.85	-0.50
עמדה 10	5120431	115.53	114.21	-0.19
עמדה מעוף	5120498	125.26	124.16	0.67
עמדה יצוא	5120597	58.43	57.73	0.05
עמדה כוללת	5120019	157.87	156.07	-0.03
צוק	5120373	260.01	258.72	-0.17

שערי חליפין במט"ח – בנק המזרחי

שערי קניה מכירה של בנקנוטים, העברות במטבע חוץ ליום 6.12.94, עד למחרת בשעה 12.30. לעסקות בדולרים עד לסך 1.000 דולר וביתר המטבעות עד שווי 500 דולר יהיו במפורש להלן:

בנוסף לשערים דלהלן יש לגבות עמלה בשיעור של 0.75%

המדינה	המטבע	יח'	שער קניה (צקים והעברות)	שער מכירה (צקים והעברות)	שער קניה (בנקנוטים)	שער מכירה (בנקנוטים)
ארה"ב	דולר	1	2.9929	2.0350	2.9500	3.0700
בריטניה	ל'	1	4.6659	4.7316	4.5900	4.7900
שוודיה	כתר	1	0.3987	0.4043	0.3900	0.4100
שוויץ	פרנק	1	2.2587	2.2906	2.2200	2.3200
קנדה	דולר	1	2.1798	2.2105	2.1400	2.2400
פינלנד	מארק	1	0.6151	0.6258	0.6000	0.6300
גרמניה	מארק	1	1.9032	1.9300	1.8700	1.9500
דנמרק	כתר	1	0.4868	0.4937	0.4700	0.5000
הולנד	גולדן	1	1.7043	1.7284	1.6700	1.7500
איטליה	לירה	1000	1.8480	1.8740	1.8200	1.9000
אוסטרליה	דולר	1	2.3045	2.3370	2.2700	2.3600
אוסטריה	שילינג	10	2.7061	2.7442	2.6600	2.7800
צרפת	פרנק	1	0.5548	0.5627	0.5400	0.5700
נורווגיה	כתר	1	0.4371	0.4433	0.4300	0.4500
יפאן	ין	100	2.9809	3.0229	2.9300	3.0600

נרשמו לנישואין

לשכת הרבנות נתניה

יבדאייב ארואד בן סבי רווק בי"הם נתניה; פרנחו בתיה בת משה רווקה ישראל ראשון לציון.
גוחנסקי אלכסנדר בן אנטוני גרוש בי"הם נתניה; בן עטר מיכל בת מרדכי גרושה ישראל תל אביב.
בנג'ין רפאל בן סימון רווק ישראל נתניה; בדש ורד בת דוד רווקה ישראל נתניה.
סימני ישראל בן שלמה רווק ישראל הרצליה; שרוני רוית בת חיים רווקה ישראל נתניה.
דהן אליהו בן סולומון גרוש ישראל נתניה; הקון אורלי בת יעקב רווקה ישראל נתניה.
ריאחי אלי בן פרנסואה גרוש טוניס נתניה; אחיון רינה בת שמעון גרושה מרוקו נתניה.
בוגלו דן בן מסעוד רווק מרוקו נתניה; הולצמן זהבית בת חיים רווקה ישראל נתניה.
להב אברהם בן שלום רווק ישראל נתניה; ברדה רחל בת מאסי רווקה ישראל נתניה.
סילבהר יוסי בן שלום רווק ישראל נתניה; ג'יאן רוחה בת יצחק רווקה ישראל יהוד.
אליהו אילן בן יעקב רווק ישראל כנרת; מרדוי אידים בת רפאל רווקה ישראל פתח תקוה.

לשכת הרבנות האזורית שומרון

ארנון לוי בן איתן רווק קרני שומרון; רונית דינור בת זאב רווקה קרני־שומרון.

לשכת הרבנות המועצה הדתית ראשון־לציון

אדוני אלון דוד בן דוממים רווק ישראל בת ים; סעדון לימור בת דוד רווקה ישראל ראשל"צ.
אלבז יעקב בן דוד רווק ישראל ראשל"צ; כרמלי נאוה בת עזרא רווקה ישראל ראשל"צ.
אלבוה יונתן בן יעקב רווק ישראל פ"ת; גרבי מגלית בת פנחס רווקה ישראל ראשל"צ.
אלעשרי שמואל בן עמרם רווק ישראל ראשל"צ; עותמי לימור בת איתמר רווקה ישראל ראשל"צ.
גרינברג יעקב בן עמנואל גרוש ישראל אנגליה; ספר עדיית בת שלמה רווקה ישראל ראשל"צ.
דינר יאיר בן משה רווק מקסיקו ראשל"צ; תומר מלי בת הרצל רווקה ישראל קרית ים.
חג'בי שלום בן יחיא רווק ישראל ראשל"צ; דהין אירינה בת יצחק גרושה רוסיה קרית אונו.
סודאי יוסף בן חיים רווק ישראל ראשל"צ; נורי סימה בת יוסף רווקה ישראל יבנה.
מזרחי מאיר בן מיכאל רווק ישראל פ"ת; שלום פנינה בת אליהו גרושה עירק ראשל"צ.
שמש אייל בן עובדיה רווק ישראל ראשל"צ; טל חנה בת לוי רווקה ישראל ראשל"צ.

לשכת הרבנות הראשית – חברון

המועצה הדתית – חברון קרית ארבע

אלפסי יהודה שלמה בן יוסף גרוש קרית ארבע; אלפסי תגית בת מתתיהו גרושה מבשרת ציון.

לשכת הרבנות הראשית והמועצה הדתית ירושלים

כהן נתנאל נתן בן יצחק רווק ישראל ירושלים; סלטיקוב סופיה בת אלכסנדר רווקה מוסקבה ירושלים.
בן קלבן יעקב בן יצחק דוד אלמן ישראל ירושלים; היימן (שוחטוביץ') בלומה בת דב צבי גרושה ארה"ב ירושלים.
בולר גבור בן פסר רווק הונגריה ירושלים; שקאלים רבקה בת עמנואל רווקה ישראל ירושלים.
קינן שלמה בן דוד גרוש ישראל ירושלים; בנבוקה הגית בת אלפרד רווקה ישראל בית שמש.
ליבוב אלכסנדר בן ליב־יעקב רווק בי"הם בית שמש; גולדין אינה בת ולדימיר רווקה בי"הם ירושלים.
רכס שלמה בן ישראל בנימין רווק ישראל ירושלים; לרר אוסנת בת שלמה רווקה בלגיה פתח תקוה.
רבין פאול אדגר בן יוסף אלמן ארה"ב ירושלים; בלמר קבלי ביאטריס־נעמי גרושה צרפת ירושלים.
דיינו אלי בן שמעון רווק ישראל ירושלים; בצצו סיגלית בת ליאון רווקה ישראל ירושלים.
אפלאלו סמי־שלמה בן אברהם רווק ישראל מבשרת ציון; דדוי רונית בת אהרן רווקה ישראל ירושלים.
קשוכסקי יהודה־לייב בן זלמן רווק ארה"ב ירושלים; ברנשטיין יעל שירה בת יצחק רווקה בריטניה ירושלים.
שורקי ג'ן פאול יוסף אדריאל בן מרדכי אלמן מרוקו ירושלים; עבו שרה סנדרין בת גרדר רווקה צרפת ירושלים.
דרעי דוד רוזה בן מורים רווק ישראל ירושלים; אלבליה רנה בת דוד רווקה ישראל תל אביב.
מאיר בנימין יעקב בן אלחנן רווק ישראל ירושלים; רוזנצוויג יעל בת אריה רווקה ישראל בני ברק.
מרדך (מרדכי) יפת בן נחום רווק ישראל ירושלים; וקנר גל בן נחשון רווקה ישראל יבנה.
ברושי (בראשי) משה בן אריה רווק ישראל ירושלים; הרביש אילנית־הדסה בת יצחק רווקה ישראל מבשרת ציון.
גיליבץ מיכאל בן אברהם רווק ברה"ם ירושלים; מן הגית שרית בת יהושע רווקה ישראל ירושלים.
ברודקין יעקב בן מרק מאיר רווק ברה"ם ירושלים; שמיס גלינה בת מיכאל רווקה ברה"ם ירושלים.
אלפרס משה בן יהושפט רווק ישראל ירושלים; גולדברגר לאה בת יוסף רווקה ישראל בני ברק.
כהן דוד בן אליהו רווק ישראל ירושלים; כהן ניזה בת מרדכי רווקה ישראל מבשרת ציון.
רבינוביץ דוד בן פרוספר רווק צרפת ירושלים; וזנוביץ' אנה בת מירון גרושה ברה"ם ירושלים.
אזולאי אברהם אלברט בן יצחק רווק מרוקו צרפת; בן שושן עמנואל בת דוד רווקה מרוקו צרפת.
מזרחי יצחק בן גרשון רווק ישראל ירושלים; אוחנונה תמי בת מסעוד אשר רווקה ישראל ירושלים.
מרדר איב אברהם ברק בן פיליפ גרוש קנדה ירושלים; חגבי (אבוטבול) היטל בת אהרון גרושה ישראל ירושלים.
רובינשטיין אבישי אבא בן יעקב רווק ישראל ירושלים; אוליכסון בת אריקה (בתיה) בת בנימין רווקה ארה"ב ירושלים.
כהן שמואל בן ציון רווק ישראל ירושלים; פלוטניצקי רונית בת אפרים רווקה ישראל ישוב גמזו.
סין שלויים דוד יצחק בן ידידיה רווק צרפת ירושלים; אקנין לאה אלה בת יוסף רווקה ישראל ירושלים.
מינצברג מרדכי בן מאיר רווק ישראל ירושלים; הרגיל אורית בת אריה רווקה ישראל ירושלים.
הי יהיאל בן סבי רווק ישראל ירושלים; רהן אורנה בת אמנון רווקה ישראל ירושלים.
מולא מרדכי בן צבי רווק ישראל מעלה אדומים; כהן אורלי בת ירמיהו רווקה ישראל ירושלים.
אליאס הביב בן משה רווק ישראל ירושלים; לוי שרה בת אליהו רווקה ישראל ירושלים.

לשכת הרבנות אבן יהודה

בלוס שמואל בן הרמן אליהו גרוש כפר סבא אבן יהודה; אביב (בריעזן) עליזה בת משה גרושה תל אביב.

שערים יציגים ל־6.12.94

סל	3.3494
דולר ארה"ב	3.0180
מארק גרמני	1.9204
לירה שטרלינג	4.7040
פרנק צרפתי	0.5592
יין יפני (100)	3.0058
גילדן הולנדי	1.7148
פרנק שוויצרי	2.2769
כתר שבדי	0.4018
כתר נורבגי	0.4405
כתר דני	0.4906
מארק פיני	0.6178
דולר קנדי	2.1974
דולר אוסטרלי	2.3231
רנד דר' אפריקני	0.8466
פרנק בלגי (10)	0.9336
שילינג אוסטרי (10)	2.7281
לירה איטלקית (1000)	1.8610
לירה אירית	4.6177
פזטה ספרדית (100)	2.2885
יחידת מטבע אירופית	3.6622
דינר ירדני	4.3007
לירה לבנונית (10)	0.0180
לירה מצרית	0.9658

מגן דוד

אופקים 07-274767, אור־יהודה 03-9311111, אזור 03-9642333, אילת 07-372333, אריאל 03-9366111, אשדוד 08-551333, אשכול/צוחר 07-274767, אשקלון 08-551333, באר־שבע 07-274767, בית־שאן 06-553333, בית־שמש 02-523133, בני־ברק 03-5793333, בת־ים 03-9642333, גבעתיים 03-5793333, גבעת־שמואל 03-9311111, דימונה 07-559333, הרצליה 03-9311111, זכרון־יעקב 09-623333, חדרה 09-623333, חולון 03-9642333, חיפה 04-512233, חצור־הגלילית 06-790111, טבריה 06-790111, יבנה 08-451333, יפו 03-5460111, יקנעם 04-512233, ירוחם 07-559333, ירושלים 02-523133, כפר־סבא 03-9311111, כרמיאל 04-912333, לוד 03-9642333, מגדל־העמק 06-553333, מעלות 04-912333, מצפה־רמון 07-586058, נהריה 04-912333, נוה זהר 07-957222, נצרת־עילית 06-553333, נתיבות 07-274767, נתניה 09-623333, עכו 04-912333, עפולה 06-553333, ערד 07-559333, פתח־תקוה 03-9311111, צפת 06-790111, קצרין 06-790111, קרית־אונו 03-9311111, קרית־גת 08-551333, קרית־טבעון 04-512233, קרית־מוצקין 04-512233, קרית־מלאכי 08-551333, קרני־שומרון 09-929222, קרית־שמונה 06-944334, ראשון־לציון 03-9642333, ראש־פינה 06-790111, רחובות 08-9642333, רמלה 08-9642333, רמת־גן 03-5793333, רמת־השרון 03-9311111, רעננה 03-9311111, שדרות 08-551333, תל־אביב 03-5460111.

בתי חולים

ירושלים

הדסה עין כרם (פנימית, נשים, א.א.ג.) הדסה הר הצופים (כירורגית, אורטופדית), ביקור חולים (ילדים), שערי צדק (עיניים).

תל־אביב והמרכז

שיבא (כל המחלקות), בילינסון (כל המחלקות), איכילוב (כירורגית, פנימית, ילדים), וולפסון (כל המחלקות), אסף הרופא (כל המחלקות).

עזרה ראשונה רפואית

ראשון־לציון, חולון ובת־ים – אמבולטוריום "מיקל מנסר" – עזרה ראשונה רפואית לילדים ולמבוגרים כל יום מ־17.00 עד 23.00. לפרטים נוספים בטל' 03-9631631.

בתי מרקחת

ירושלים: רינה פארם, רח' דוד ילין 31, טל' 383788.
תל־אביב: ברודיה, רח' בן יהודה 142, טל' 5223535, אפרסמון, רח' יהודה הלוי 110, טל' 5613010.
פתח תקוה: פינסקר, רח' פינסקר 2, טל' 9310505.
נתניה: כלל פארם, שד' בנימין 60, טל' 338091.
חולון: אהרון, רח' הופיין 52, טל' 889153; קופ"ח מכבי, רח' שנקר 35, טל' 5035107.
בני ברק: שפירא, רח' ר' עקיבא 80, טל' 6181854.

רדיו

ערוץ 7

06.30 עולת הבוקר – הרב דב ביגון, 07.00 משנה יומית – הרב עוד שריצה, 08.00 פנת הלכה, 09.00 יש שואלים, 09.30 מבעד למסך – מאיר גרוס, 10.00 חדשות ערוץ 7, 10.05 הרב שמחה הכהן קוק, 11.00 הסופר משה שמיר, 12.00 בערוץ 7 אורי אליצור, 13.00 חדשות ערוץ 7 ויומן הצהריים לפי שעה, 14.00 עורך הדין בעזו קראוס, 15.00 סקירת ספרים, 16.00 יש שואלים, 17.00 רב שיר עם משוררים, 18.00 הרב אורי שרקי, 19.00 פינות מהיומן לפי שעה, 20.00 פנת הלכה, 23.00 מתוך הדף היומי – הרב אשר פרנקל.

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה, 13.57 בימת שיר, 14.05 שבוע בתזמורת, 14.06 מוסיקה לשעת צהריים, 16.00 הקול פתוח, 18.00 רסיטל קולי, 19.05 צלילי עמים, 20.00 בימת שיר, 20.03 התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, 23.00 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'

06.06 שירים עבריים, 08.05 חוגה, 08.55 קראתי ספר, 09.05 תמר עמית – פתוח, 10.05 סלודרים, 11.05 שירים עבריים, 12.05 תעשיה, 14.05 צמוקים ושקדים, 15.05 בראש צעיר, 16.05 מוסיקה קלאסית קלה, 17.05 קול האמוניות, 18.05 הכל מודשת, 19.05 יומן מודשת, 0020 מבט לחדשות, 20.30 שיעור בפרשת השבוע, 21.35 שירים חסידיים, 22.05 מגזין ירושלים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה, 08.05 עניין אחר, 09.05 מה היה לנו שם, 10.05 הכל דיבורים, 12.05 בחצי היום, 14.05 רגעי קסם, 15.05 יומן חוץ, 15.45 עיתונות חוץ, 16.05 צבע הכסף, 16.57 רגע של עברית, 17.05 חמש אחרי החדשות, 18.05 היום הזה, 19.05 שעת עברית, 19.55 רופאי רוחשים, 20.00 פיצול חדשות, מבט לחדשות, 20.30 שירים עבריים, 20.57 רגע של עברית, 21.05 כותרות מבט היום הזה, 1521 הערכת מצב, 23.05 משדר חדשות, 00.05 יומן חצות, 00.15 משדר חדשות, 0501 לתוך הלילה, 05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 כל פתוח, 07.05 אוקסן גימל, 09.05 בוקר בוקר, 10.05 תכנית עשר, 11.05 סאוס ווהה, 12.05 אהבה עצמית, 13.05 להוט, 14.00 עגולה, 14.05 חדש חדיש ומחודש, 15.00 חולה ודיו, 16.00 קפסת הלהיטים, 17.05 רוק בישראל, 18.05 קו ההתחלה, 19.05 שעה אישית, M.T.V 20.05 גימל, 21.05 כותל המזרח, 22.05 שיר לאמתי, 23.05 לילות משי לבן.

טלויזיה

החינוכית

08.00 בקצב הלב, 08.30 לראות חשבון, 08.50 תולדות הישוב, 09.10 אנגלית, 09.25 הגיל הרך, 09.55 טוב לדעת, 10.00 שיחות בוקר, 10.30 אקטואליה, 11.00 יהדות, 11.25 ספרות, 11.55 טוב לדעת, 12.00 מדעי החיים, 12.15 טבע המדע, 12.35 אנגלית, 13.00 מדע וטכנולוגיה, 13.20 מחולות דוסים, 13.30 שעת כושר, 13.55 טוב לדעת, 14.00 העצמות המבוזיקות, 14.05 משלים בצורות, 14.15 מעשיות דודו, 14.30 המומינים, 15.00 זומבים, 17.00 ערב חדש.

הערוץ הראשון

06.30 חדשות בעברית – מבזק, 6.31 כותרות חדשות בערבית, 06.45 האופטמים מהמאסים, 07.00 בוקר טוב ישראל, 15.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי, 16.00 זאפ לראשון – להיות בעניינים, 16.55 אגדה של מקום, 17.0 ערב חדש, 17.35 מה תאמר, 18.00 ילדודס, 18.15 החדשות באנגלית, 18.30 צעירים באדיר (ע), 19.00 חדשות (ע), 3019 משפחת סימפסון, 19.50 הגיע זמן לשון, 20.00 מבט, שבשבת, 21.00 שיחת ועידה, 21.40 כזה אנים ירושלים לא מוכנה, 22.35 עכבר בפינה, 23.30 מהום למחר, 24.00 אהבה ממבט ראשון, 00.25 פסוק של יום.

ערוץ 2

14.00 פרטים ישודרו בנפרד, 15.00 מיפי, 15.05 הרוח בעיבי הגזול, 15.30 דאגן, 16.00 הימים האמיצים, 17.00 5 עם רפי רשף, 17.30 אקשן, 18.00 התמיה ממול, 18.30 חוף מריים, 19.00 סבייל, 3019 מי הבוס, 20.00 החדשות, 20.30 פרטים ישודרו בנפרד, 21.00 פרטים ישודרו בנפרד, 21.30 בשידור חי – דן שילון מארח, 23.00 גביע אירופה לאלופות – גטבורג נגד ברצלונה או סן גלנון נגד באיירן מינכן, 00.00 החדשות, 00.05 המשך המשחק, 00.50 שיר בלילה.

הצפה
עיתון יומי
HATZOFE DAILY

המו"ל הצפה בע"מ
עורך: משה אישון; מנכ"ל: מנן אשלי; מערכת ומנהלה: תל־אביב, הסוסו 66, טל' 5622951, ת"ד 2045, חשבון בנק הדואר: 4411449, פקסימיליה: טל' 5621502; סניף ירושלים: רח' בן יהודה 3, ת"ד 1148, טל' 02-234910, טל' 02-639524; סניף חיפה: רח' אילנות 1, טל' 04-663628, פקס 04-717145
פקס משעה 2.00 בבוקר 04-717145
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולסגנון

הצפה

עתירה לבג"ץ: להגדיל התקציב של בני עקיבא ממשרד החינוך

בעתירה נאמר, שהתנועה מקבלת תמיכה קטנה בהרבה מהמגיע לה על פי גודלה היחסי בקרב תנועות הנוער

ארגון בני עקיבא בישראל עתר אתמול לבג"ץ, נגד שר החינוך אמנון רובינשטיין והמועצת תנועות הנוער בישראל. ארגון בני עקיבא מבקש מבג"ץ, להורות לשר החינוך להגדיל את התמיכה שמקבלת תנועת הנוער בני עקיבא ממשרד החינוך, בשיעור ההולם את גודלה היחסי בקרב תנועות הנוער.

ארגון בני עקיבא טוען, כי משרד החינוך מבסס את שיעורי התמיכה שמקבלות תנועות הנוער, על נתונים מלפני דור "שאבד עליהם הכלח", המפלים את תנועת בני עקיבא לרעה.

עוד מבקשים העותרים מבג"ץ, להורות לשר החינוך לערוך מיפקד או סקר, הנחוץ כדי לקבוע נתונים מהימנים לעניין מספר החניכים של תנועות הנוער בישראל. עד לעריכת המיפקד, מבקש ארגון בני עקיבא, כי ההקצבה לתנועת בני עקיבא תקבל מיקומה, בשיעור 25-30 אחוזים מהתקציב, על בסיס הערכה מציאותית והוגנת של גודל תנועת הנוער.

ארגון בני עקיבא טוען בעתירתו, כי התמיכה שמעביר משרד החינוך לתנועות הנוער, מבוססת על נתונים מיושנים משנות ה-60, אשר אינם משקפים את גודלן היחסי של תנועות הנוער כיום.

לטענת הארגון, משרד החינוך מודע לשינוי בגודלן היחסי של תנועות הנוער, אך נמנע מלערוך מיפקד שיקבע את גודלן כיום: "מיפקד זה נדחה מדי שנה בשנה וגם בעת כשלו כל נסיונותיה של העותרת, לקבל ממשרד החינוך לכל הפחות, לוח זמנים מחייב לעריכתו, סיומו ויישומו של מיפקד זה".

תנועות הנוער מקבלות כיום 50 אחוז מתקציבן, על פי מספר החברים הרשומים בהן. 50 האחוז הנותרים מחולקים בהתאם לפעילות שנות שמקיימות תנועות הנוער – מחנות נוער, מרכזי הדרכה וכדומה. גודלן היחסי של תנועות הנוער נקבע על פי מיפקד שנערך בשנת 1963, ועודכן על פי החלטת מועצת תנועות הנוער בשנת 1984. לטענת ארגון בני עקיבא, נערך העדכון בשנת 1984, "מתוך הנחה כי העדכון נושא אופי זמני, עד שהעניין יבורר באורח יסודי, לקראת עריכת מיפקד".

בשנת 1963 נקבע חלקה של תנועת בני עקיבא בתקציב תנועות הנוער, על 6.8 אחוז מהתקציב הכולל של תנועות הנוער, ולאחר העדכון, בשנת 1984, הועמד תקציבה של תנועת בני עקיבא על 7.04 אחוז.

לטענת ארגון בני עקיבא, אם היה נערך כיום מיפקד, היה גדל תקציבה פי 6 מתקציבה הנוכחי.

רבה הראשי של חיפה הרצה בבר אילן

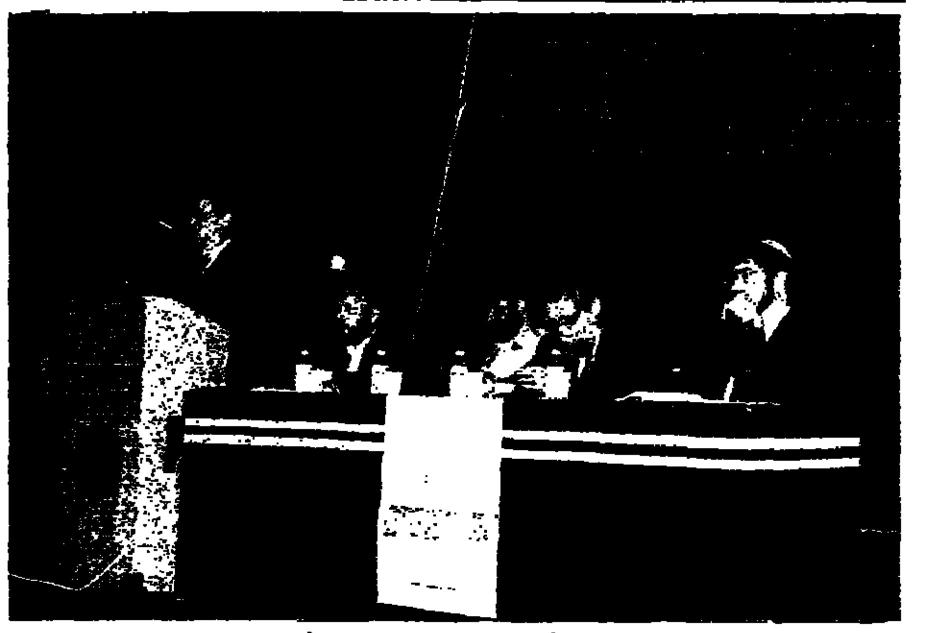

במסגרת הפעילות של היחידה ללימודי יסוד ביהדות של אוניברסיטת בר אילן מוזמנים אישים מחוץ לאוניברסיטה למפגש עם סטודנטים להרצאות על נושאים מגוונים.

לאחרונה התארח הרב הראשי של חיפה הרב שאר ישוב הכהן להרצאה על הנושא "בימים ההם בזמן הזה". ההרצאה נסבה על הנושא של משמעות הנס וגודלו וההשלכה שלו על ימינו אלה.

בסדרת ההרצאות יופיעו עוד רבני ערים שונים בפני הסטודנטים.

בתצלום: הרקטור פרופ' משה קוה נושא דברים, ד"ר אימיאל קוטמן – סגן ראש היחידה ללימודי יסוד, ד"ר יוסף רילק, הרב שאר ישוב, והרב הקמפוס שלמה שפר.

פרופ' יעקב זיו מהטכניון – חתן "פרס מרקוני" 95

חתן פרס ישראל הטרי לבטחון ישראל פרופ' יעקב זיו מהטכניון הוכתר לחתן פרס מרקוני לשנת 1995 על תרומתו בתחום תורת התקשורת והדחיסת אינפורמציה בתקשורת בין מחשבים.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול, מסר נשיא הטכניון פרופ' זאב תדמור על זכייתו של פרופ' יעקב זיו, מבכירי המדענים בעולם בתחום תורת האינפורמציה והתקשורת הסטטיסטית. הפרס היוקרתי מוענק ע"י המועצה הבינלאומית לפרס ע"ש גוליאלמו מרקוני לציון 100 שנים לפיתוח שיטת השידור באמצעות גלי רדיו.

הפרס, בסכום של 100 אלף דולר, יוענק לזוכה ע"י נשיא איטליה בחודש יוני 1995, במהלך חגיגות לציון 100 שנה להמצאת הרדיו. הטקס ייערך ברומא, בחסות האפיפיור.

פרופ' זיו הוכתר בעבר לחתן פרס ישראל תשנ"ג וכן הוכתר פעמיים חתן הפרס לבטחון ישראל.

פרופ' זיו, בוגר הטכניון, בעל תואר בוגר למדעים, מהנדס מדופלם ומגיסטר למדעים של הטכניון וד"ר למדעים של אם.איי.טי. הוא הצטרף לסגל הטכניון בשנת 1970, לאחר תקופת עבודה ברפא"ל. הוא משמש היום פרופסור מחקר בפקולטה להנדסת חשמל.

כנס של "ארץ מורשת" נערך השבוע בבר אילן

הכנס של "ארץ מורשת" לידידי אוניברסיטת בר אילן נערך בערב הנר האחרון של חנוכה תחת הכותרת "החנוכה באנציקלופדיה הלכתית וההיסטורית", בחסותו של נשיא האוניברסיטה פרופ' שלמה אקשטיין.

בדברי ברכתו אמר אקשטיין, כי אין תאריך מתאים לכינוס זה מאשר נר האורות עקב המשמעות של מורשתו המיוחדת שמקורה בארץ עצמה, שלא אלי כדוגמת אירועים היסטוריים אחרים שמקורם במרחב. רב הקמפוס ציין גם את משמעותו האקטואלית של החנוכה בדומה לאוניברסיטה עצמה, שאיפיה נטועים ומעוגנים בתורת ישראל אך פתיחותה קיימת גם לתחומי מדע שונים.

את ההרצאה המרכזית נשא פרופ' זאב ספראי ראש המחלקה ללימודי א"י על הנושא של משמעות נצחון החשמונאים בתחום הגיבוש התרבותי ויצירת הנהגה לאומית, בהקניית ערכים של הזהות, עצמאות רוחנית ומדינית שהשפיעו התחום לדורות לעתיד יותר מאשר הנצחון הצבאי עצמו.

"ארץ מורשת" מאגד מאות משפחות פעילות בלימודים, סיורים, כנסים ומגוון פעילויות בארץ ובחו"ל, בנתיבי מורשת העם היהודי.

אריה ארזי מרכז ארץ מורשת שהינחה את הערב ציין, שההצטרפות פתוחה בפני כל המעוניינים ופרטים ניתן לקבל בטלפון 5318182 אצל גב' אביבה בלוש מזכירת המועדון.

"הנסיך הקטן" נבחר לבול היפה ביותר בישראל ב-94

הבול הישראלי שהונפק לכבוד של הסופר והטייס אנטואן דה סנט אכזופרי, מחבר "הנסיך הקטן", זכה בתואר "הבול היפה ביותר בישראל לשנת 1994", בכנס ה-8 של בולאי ישראל, שהתקיים במוזיאון לתולדות הדואר והבולאות בתל אביב. מעצב הבול הוא יצחק גרנות, מנהל מחלקת תכנון ויצור בולים בשירות הבולאי של רשות הדואר.

הבול שהונפק ביומי השנה בערך של 5 ש"ח, זכה כבר עם הנפקתו להצלחה מעניינת דווקא ב...יפן. התברר, כי בנות העשרה ביפן אוהבות מאד את היצירה ואת הבול הישראלי המוקדש לסופר.

בבול מופיעה תמונה של סנט אכזופרי בתוך הטייס וכן ציורים של הנסיך הקטן, הכבשה, השושנה והכוכבים, כפי שצוירו ע"י הסופר. בשובל הבול מופיע קטע המתאר את המפגש בין הסופר לנסיך הקטן, וכן דגם המטוס שבו נהרג סנט אכזופרי במשימת סיור בבוקר ה-31 ביולי 1944.

"רשימת שינדלר" יוקרן מחר בבר אילן

הסרט "רשימת שינדלר" בבימוי סטיבן שפילברג יוקרן מחר באוניברסיטת בר אילן במסגרת יום עיון למורים לקראת יום הקדיש הכללי על הנושא: בעיות בהצלת יהודים בשואה.

בין המרצים ביום העיון יהיה מנהל המכון הבינלאומי לחקר השואה ומבקר הקולנוע נחמן אינגבר.

הארגון יערך מטעם בית הספר לחינוך, היחידה להשתלמות והדרכה, בשיתוף פעולה עם פרופ' דן מכמן, ראש המחלקה לתולדות עם ישראל, פרופ' חנה יעוז ראש המרכז ע"ש סאל האן גלדר להוראת השואה, המחלקה להיסטוריה כללית והמכון לחקר השואה ע"ש פינקלר.

יום העיון נערך עם משרד החינוך והתרבות גף השתלמות עובדי הוראה.

6000 דונם בנגב לפיתוח שטחי מרעה לבדואים

משרד החקלאות יידשן במהלך החורף 6000 דונם מרעה טבעי לבדואים באיזור הנגב. הדישון ייעשה באמצעות טרקטורים, בשטח נרחב, הסמוך לקיבוץ צאלים.

עוזר שר החקלאות במגזר הערבי, שכי אביב, מסר אתמול לכתב עתי"ם, שהדישון ייעשה מייד לאחר הגשם הבא, כאשר האדמה תהיה רטובה. פעולות הדישון יגדילו את היקף המרעה פי ארבעה.

כתבי אישום נגד הורים על התעללות אכזרית בילדיהם

סידרת מעשי התעללות אכזריים ביותר בשני ילדים מצד הורים נגולה בבית המשפט בתל אביב.

בני זוג מבת ים מואשמים בכך שבאמצע מימי חודש פברואר 94, משנודע להם כי בתם בת ה-9 נהגה לגנוב, היכתו שיפוד מתכת, האם הוציאה את הילדה בכוח כדי למנוע התנגדות והבעל צרב באמצעות השיפוד את גב ידיה של הילדה, פעמים מספר בכל צד.

לילדה נגרמו כוויות בדרגה 2 ו-3 על גב ידיה ולאחר שנרפאו הכוויות, נותרו במקום צלקות לצמיתות, נטען.

לבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגש עוד כתב אישום גם נגד תושבת רמת גן המואשמת בכך שהיכתה את בנה בן ה-10 באמצעות מקל חגורה בחלקי גופו השונים וגרמה לו לחבלות, ושטפי דם חיצוניים בגבו וברגלו.

עוד נטען בכתב האישום, כי במהלך השנים האחרונות מתעללת הנאשמת בבנה בן ה-10 ובתה בת ה-8 ומכה אותם תדיר באמצעות חגורה בחלקי גופם השונים וכן נהגה להכותם ולסטור להם.

לבית משפט השלום בתל אביב הוגש כתב אישום נגד תושבת חולון המואשמת בכך שתקפה את בתה בת התשע והיכתה בידה במזלג עד המשמש לקישוט וגרמה לה לחבלה ולסימן כחול על ידה.

במועד אחר נשכה האם את בתה בכתפה וגרמה לה חבלה ולסימנים כחולים בכתפה.

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן:

המשק בסכנת סטגפלציה; יש לכונן אמנה כלכלית לאלתר

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, קרא אתמול לחתום על אמנה כלכלית לאומית, שתכלול הקפאת מחירים, הדרגת עליות עבודה הרחב תהליכי ההפרטה במשק, השבה ייקחו חלק הממשלה, המעסיקים וההסתדרות.

גילרמן, שכינס מסיבת עיתונאים בתל אביב, מסר כי בפגישה שקיים ביום שני עם ראש הממשלה יצחק רבין, הוא הציג בפניו מסמך, שמפרט את עקרונות האמנה המוצעת על ידו.

הוא אמר, כי אמנה כזו תוכל לשדר מסר ברור של ודאות ויציבות, שלום בזוק המשק, וקרא לממשלה למכור את כל החברות הממשלתיות עד סוף 1995.

גילרמן התריע מסכנת סטגפלציה במשק, שבה ישרדו עליות מחירים, יחד עם מיתון, והגדיר מגמה זו כהרסנית ביותר.

נשיא איגוד לשכות המסחר תקף את המדיניות המוניטרית, שנוקט בנק ישראל, והצטרף לרשימה ארוכה של בעלי תפקידים בכירים במשק, המבקרים את העלאת הריבית.

גילרמן אמר: "בנק ישראל אחראי בצורה בולטת להתפרצות האינפלציה כתוצאה מהתרחבה המוניטרית האשראי בסוף 93, שגרם למשבר בשוק ההון. הוא מנסה היום לתקן את המצב, אך הוא עושה את בצורה דראסטית ובמינון גבוה".

הוא דרש להפחית מיידית את הריבית בשיעור של 2-3 אחוזים ואמר: "אם לא כן, עלולה הריבית לגרום להאטה בפעילות הכלכלית או לחילופין, להעלאת מחירים נוספת, תוך פגיעה בפעילות העיסקית".

לדבריו, ניתוח מרכיבי עליית המדד בעשרת החודשים הראשונים של שנת 1994 מצביע על כך, שמרכיבי הפעילות העיסקית התחרותית, אינם משפיעים על האינפלציה. גילרמן ציין, כי עליות המחירים במיגזר העסקי התחרותי הסתכמו בתקופה זו ב-6.4 אחוז בלבד, בעוד שמחירי הדיור עלו ב-21.8 אחוז ומחירי הירקות והפירות עלו ב-38.2 אחוז.

הוא ציין, כי גם מחירי השירותים, שבשליטת הממשלה, בעיקר בתחבורה, בתקשורת, בחינוך ובבריאות, עלו בתקופה זו יותר מאשר העליות שחלו במיגזר העסקי התחרותי.

"אילו כל המרכיבים הללו", אמר, "היו מתנהגים כמו במיגזר העיסקי, היה שיעור עליית המחירים מגיע בחישוב שנתי ל-7.8 אחוז בלבד ולא לקצב של כ-15 אחוז".

נשיא איגוד לשכות המסחר הביע התנגדות לביצוע פיחות כעת, משום שדבר זה עלול, להערכתו, להיות צעד אינפלציוני מסוכן.

הוא אמר, כי ניתן להביא את מדינת ישראל למרכז עסקים בינלאומי בתחומים רבים, דוגמת רוטרדם וסינגפור.

תחרות הנבל הבינ"ל תיפתח במוצאי שבת בתיאטרון ירושלים

נגני נבל מ-19 מדינות – 38 נשים ו-4 גברים – ישתתפו בתחרות הנבל הבינלאומית ה-12, שתיפתח במוצאי שבת בתיאטרון ירושלים בבירה.

תחרות הנבל הבינלאומית מתקיימת בישראל אחת לשלוש שנים, ונחשבת לתחרות החשובה בעולם בתחום נגינת הנבל.

אסתר הרלין, נשיאת התחרות, אמרה אתמול בירושלים, כי לתחרות השנה נרשם מספר שיא של 70 מועמדים, מהם התקבלו לתחרות 40 בלבד. לדבריה, רוב המתחרים מגיעים מרוסיה – 9 מתחרים, ומצרפת – 8 מתחרים. בתחרות תשתתף ישראלית אחת בלבד, עולה חדשה ממדינות חבר העמים.

בפתיחה החגיגית במוצאי שבת, ישתתף נשיא המדינה, עזר ויצמן, ותנוגן בכורה עולמית ליצירתו של סרג'ו נטרא – סונטה לארבעה נבלים.

התחרות תערך בארבעה שלבים: לשלב השני יעלו 16 מתחרים ולשלב השלישי יעלו שישה מתחרים. סיבוב הגמר בתחרות יערך בהיכל התרבות בת"א ב-19 בדצמבר, בקונצרט חגיגי, בו תשתתף התזמורת הפילהרמונית. הפרס הראשון בתחרות יהיה נבל שיעניק אחד מיצרני הנבלים הבודדים בעולם. מארגני התחרות ציינו, כי למרות הפרסים הקטנים יחסית, לא הצליחו תחרויות בינ"ל גדולות, לערער מעמדה החשוב של תחרות הנבל הנערכת בארץ.

עובדי ענף המלונאות יזכו לתוספת שכר של עשרה אחוז

26,000 העובדים בענף המלונאות והאירוח יזכו בתוספת שכר כוללת בשיעור 10 אחוזים לשנתיים מכוח הסכם עבודה קיבוצי חדש, שנחתם בין הסתדרות עובדי האירוח וההסתדרות הכללית לבין התאחדות המלונות בישראל.

הסתדרות עובדי האירוח רשמה לזכותה הישג, כאשר שכר המינימום שנקבע בהסכם כשכר התחלתי בטבלת השכר החדשה לעובדים בלתי מקצועיים בכניסה לעבודה עבור 40 שעות עבודה שבועיות, הוכר כשכר לכל דבר ועניין.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ, מייחס לעבודה זו חשיבות בהקשר למו"מ המתנהל עתה עם נציגי האוצר והמעסיקים על תיקונים בחוק שכר המינימום.

המזכיר הארצי של הסתדרות עובדי האירוח, ששון אפרתי, מסר, כי ההסכם מבוסס על טבלת שכר חדשה בת 7 דרגות, כאשר הפרש הממוצע בין דרגה לדרגה הוא 5 אחוזים.

תוספת השכר תשולם כשני שיעורים – 5 אחוזים מיולי 1994 ו-5 אחוזים נוספים החל ממרס 1995.

במשכורת דצמבר 1994 ישולמו לכל העובדים מעל לדרגה התחילית בטבלה הפרשי שכר בשיעור 25 אחוזים.

בהסכם נקבע, כי התשלום עבור ארוחות ליום, יועלה מ-48 אגורות לשקל אחד ליום.

כמו כן נקבע בהסכם, כי עובדים חדשים שישובצו בשלוש הדרגות המקצועיות הנמוכות בטבלה יעבדו בתקופת הנסיון בת ששת החודשים 8 שעות במשמרת ערב במקום 7.20 שעות עד כה, ו-7 שעות במשמרת לילה במקום 6.20 עד כה.

תוקף ההסכם מ-1.4.94 עד 31.3.96.

המזכיר הארצי של הסתדרות עובדי האירוח, ששון אפרתי מסר, כי המו"מ בין הצדדים נמשך לסירוגין מאפריל 94 והיה רצוף משברים. הוא ציין, כי שני הצדדים עשו מאמצים למנוע את השבתת הענף גם כאשר נקלעו לקשיים במו"מ, וזאת מתוך רצון להימנע מפגיעה בתיירות המתאוששת.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי עמיר פרץ בירך את הסתדרות עובדי האירוח על ההסכם החדש בציינו כי הוא רואה בהסכם זה דגם ראוי במו"מ עם איגודי המעסיקים במיגזר העסקי הפרטי לקראת ההסכמים שעליהם מתנהלים דיונים עם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים.

בראש נציגות התאחדות המלונות למו"מ עמד יו"ר ועדת העבודה של ההתאחדות, אהרון שחם.

נערים מקיבוצים בגליל חשודים בגניבות שיטתיות

עשרה בני נוער מבטנה קיבוצים, נעצרו בחשדים בגניבות מתוך מוסדות ציבור בקיבוצים.

הפרשה מסעירה את קיבוצי הגליל העליון. מדובר בתלמידי ביה"ס, שבמשך תקופה ארוכה נהגו לפרוץ למיבני ציבור בקיבוצים ולגנוב.

החקירה החלה בעקבות מידע מודיעיני שנמסר למשטרת קריית שמונה.

המשטרה קיימה חקירה מסועפת ועצרה לחקירה 25 בני נוער מתוכם 10 הושארו במעצר.

ברשות חלק מהנערים נמצא ציוד גנוב שכלל וידאו, טייפים, טלוויזיות וציוד אחר.

מפקד משטרת קריית שמונה סנ"צ מיק מנחם אמר, כי לאחר שהחלה החקירה, זכתה המשטרה לשיתוף פעולה מצד הקיבוצים. "מדובר בתופעה מדאיגה", אמרו בקיבוצים.

החקירה בעניין נמשכת וצפויים מעצרים נוספים. את החקירה מנהלים חוקרי הנוער של משטרת קרית שמונה רס"ר אורן כהן ורס"ר יהב.

הפרשה נחשפה בעבודת בילוש ממושכת של בלשי קריית שמונה יעקב מלכה וסיוון צח.

בצל, גזר ועגבניות הגיעו מחו"ל; אין שינוי במחירים

משלוחי הבצל והגזר שייבאה חברת אגרקסקו הגיעו לישראל. כך הגיעו 500 טון גזר מגרמניה, 500 טון בצל מגרמניה ו-200 טון עגבניות מספרד, מוסר כתב עתי"ם.

הירקות המיובאים נמכרו במחירים הגבוהים מהתוצרת המקומית, זאת בשל פערי התיווך בשוק הסיטונאי. פער התיווך הגיע ל-50 אחוז.

עגבניות נמכרו למחירים ב-5 שקלים לקילו ומחירן בשוק הסיטונאי עלה ל-6 עד 7 שקל לקילו.

שר החקלאות יעקב צור קיים התייעצויות עם ראשי המשרד על מנת לבדוק דרכים להוזיל את מחירי הירקות. השר נועד עם סמנכ"ל משרד החקלאות, צבי אלון, מנכ"ל מועצת הירקות אפרים שלום ומנהל המחלקה לשיווק נוריאל שרים. בעקבות הפגישה, החליט צור להגדיל את אספקת הירקות על-ידי הגדלת היבוא, צימצום הייצוא והעברת ירקות המיועדים לתעשייה לשוק המקומי.

השר צור התיר לאגרקסקו לייבא 500 טון גזר נוספים ולהמשיך בייבוא עגבניות עד לירידת המחירים.

אפרים שלום מסר, כי המועצה החליטה להגדיל את אספקת הירקות בשוק על-ידי הפניית פלפלים שהיו מיועדים לייצוא לשוק המקומי והעברת 500 טון תפוחי אדמה מהתעשייה לצריכה הביתית. המשך יבוא הבצל ייקבע על פי הכמויות המשווקות והמחירים.

שלום הדגיש, שלמשרד החקלאות ומועצת הירקות אין שליטה על פערי התיווך בשוק הסיטונאי והמחיר יוכתב על פי הכללים של השוק החופשי.

סמנכ"ל משרד החקלאות צבי אלון, נועד לפגישה עם מזכיר משווקי הפירות והירקות יעקב פיינר וקבוצה של סיטונאים מהשוק בתל-אביב. הסיטונאים מחו על כך שיבוא הבצל והגזר שבוצע השבוע נעשה על-ידי אגרקסקו ולא בהנהלה של רשיונות, כפי שהיה בייבוא התפוחים והעגבניות. אלון הבהיר שמשרד החקלאות בחר בדרך זו בשל הדחיפות הגדולה בביצוע היבוא.

בפגישה סוכם שמשרד החקלאות והסיטונאים יגבשו במשותף נוהל לייבוא מוזרז של פירות וירקות במקרה הצורך, אשר יעמוד במבחן משפטי וציבורי.

אות הסובלנות לראש העיר חיפה עמרם מצנע ולעיתונאי זוהר בהלול

את הסובלנות של תנועת סובלנות יוענק השנה לראש העיר חיפה עמרם מצנע ולעיתונאי זוהר בהלול בטכס חגיגי שיתקיים ביום חמישי, בכנסת ון ליר בירושלים – על כך מסר מזכיר זלבה יזיב תנועת סובלנות.

האות יוענק למר מצנע על שידע להנהיג את תושבי עירו חיפה ברוח האחוה ולפעול גם בשעות משבר כדי לשמור כבוד הדדי בינהם. למר בהלול מוענק האות על הנחייה עיתונאית תרבותית והוגנת, ועל השרייה נדירה של רוח סובלנות וסובלנות בקרב המתדיינים בתכניותיו.

באות הסובלנות זכו בעבר: דן מרידור, שלמה הלל, בלה פרוינד, מקסים לוי ושריף עבר אל קאדר דעסאן ז"ל.

לפני הטכס יתקיים דיון בנושא "סובלנות כעירך החינוך" בהשתתפות ד"ר עמיה ליבליך וד"ר דני רבינוביץ.

תנועת סובלנות תקיים באותו מעמד את האסיפה השנתית שלה בה יימסר דיווח על פעולות התנועה.

ועד העובדים בבתי החולים הממשלתיים יקיים "אסיפות מחאה והסברה"

מאת מופרנו בתל-אביב

שביתות צפויים בימים הקרובים בבתי החולים הממשלתיים בעקבות החלטת ועד העובדים לקיים "אסיפות הסברה ומחאה" במהלך שעות העבודה, לטובת כוונת משרד הבריאות לבצע שינויים בתיפקוד בתי החולים מבלי להוועץ עימם ועם נציגיהם.

בתיה לוי, יו"ר הוועד הארצי של עובדי בתי החולים הממשלתיים מסרה אתמול, כי למרות פנייתו של מ"מ ראש האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות, אפרים זילוני, לקבל פרטים על תכנית משרד הבריאות, הוא לא נענה.

לדבריה משרד הבריאות מנטרל את העובדים מכל מעורבות בצעדים המתוכננים לשינויים בבתי החולים הממשלתיים למרות שהדבר נוגע לפרנסתם ולעתידם.

צו אישי נגד זיהום אוויר יימסר בקרוב לקריית הפלדה בעכו

צו אישי למנוע זיהום אוויר, יימסר בקרוב להנהלת מפעל קריית הפלדה שליד עכו כדי להכריח למפעל שאינו מזהם את סביבתו – כך מסר אתמול השר לאיכות הסביבה יוסי שריד במהלך ביקורו במפעל.

כתב עתי"ם מציין, כי המפעל שימש באחרונה יעד להפגנות מחאה מצד אירגוני איכות סביבה שונים בגליל המערבי, על שהוא מהווה מפגע סביבתי.

השר שריד העריך שבתוך כשנה, יסלק מפעל קריית הפלדה את רוב מטרדיו "ויחיה בשלום עם שכניו".

השר שריד גילה, כי המפעל רכש באחרונה מיתקן לגריסה וכי בישראל ישנן גרוטאות רבות ביותר. לפיכך "יחסל" המיתקן החדש את רוב המפגעים הנופיים הקיימים בארץ וכי משרדו מתכוון לסייע לקריית הפלדה בפעולתו זו, מסר.

השר שריד ציין, כי למפעל הוכן צו אישי שכעת ממתין לחתימה, בשל ויכוח בנושא מסויים. "לפי נסיוננו, כל המפעלים שקיבלו צווים אישיים, עובדים על פי הצווים האלה, לפי כל הכללים והדקדוקים. כשיקבל מפעל זה גם הוא את הצו – הוא יהפך למפעל שניתן לגור בסביבתו".

פלאטו שרון כפר באשמת גניבה של 5.5 מיליון דולר

איש העסקים שמואל פלאטו שרון מסביון כפר אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב באשמת גניבת כ-5.5 מיליוני דולרים מחברות התכשיטים הצרפתיות "פלמורי".

פלאטו-שרון ואחרים מואשמים בכך שהוציאו במרמה כ-5.5 מיליוני דולרים מהחברה הצרפתית, דבר שהביא לחיסולה ולפיטורי כ-400 עובדיה, וזאת במהלך התקופה שבין 15.11.92 ועד 25.1.93, נטען.

השופטת ד"ר עדנה קפלן-הגלר דחתה את טענת הנאשמים, לפיה העבירות המיוחסות להם התבצעו בצרפת ולכן, אין לבית משפט בישראל הסמכות לשפוט אותם.

המשפט נקבע להוכחות ליוני 95.

מת דן צמחי מנכ"ל מקורות

מנכ"ל מקורות דן צמחי (61) מת אתמול לאחר שורה של חודשים בשל מחלה ממארת.

הניח אשה, בת ושני בנים נשואים. דן צמחי חבר קיבוץ חמדיה ניהל את המפעלים האזוריים של עמק בית שאן והיה מנכ"ל אגרקסקו בשנים 89-94.

נכנס לתפקיד כמנכ"ל מקורות ב-1 במאי 1994, לאחר שהיה מנכ"ל אגרקסקו 5 שנים.

המנוח היה בוגר בכלכלה ובכלכלה חקלאית.

מנוי מביא מנוי

לרגל חידוש מבצע המנויים יינתן מנוי שנתי חינם לכל מנוי שיביא 5 מנויים יומיים חדשים.

בדבר פרטים נא לפנות למחלקת המנויים באחד הסניפים:

סניף תל-אביב רח' המסגר 66 טל' 03-5622951.
סניף ירושלים רח' בן יהודה 3 טל' 02-234910.
סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1 טל' 04-663628.

כואבים ומשתתפים בצער המשפחה על פטירתו של
יעקב מכלוף ז"ל
חבר מועצת המנהלים של חברתנו
בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
משהב
חברה לשכון בנין ופיתוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

הננו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
מר אשכולי אברהם נ"י
על פטירת אמו
עליזה אשכולי ז"ל
המשפחה תמצא ניחומים בנחמת ציון וירושלים
הנהלת המכללה הממ"ד למורים "מורשת יעקב" – רחובות

בית הספר עממית וגרש דן
אוניברסיטת בר אילן רמת גן
המומים וכואבים
על מותו הטרגי של
המורה האהוב
אורי לוי הי"ד
תנחומינו להורים ולמשפחה
שלא יוסיפו לדאבה עוד
המורים, התלמידים והעובדים

הסתדרות הפועל המזרחי
בבני-ברק
בצער ובכאב אנו משתתפים בצער המשפחה
על פטירתו של
ר' שלמה זמרוני ז"ל
לשעבר ראש המועצה הדתית במשך 18 שנים
איש רב פעלים ישר דרך
נשא בעול הצבור והתנועה שנים רבות
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
יעקב סולר – סגן ראש העיר
אהרון קופלוביץ – חבר הנהלת העיר וגזבר התנועה
דוד קויפמן – חבר מועצת העיר

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירת
אלה וויליאמס ע"ה
הלוויה התקיימה אור ליום ד'
המתאבלים:
בניה: מאיר ויוסף דרייש
אחותה: לאה מנדלוביץ'
נכדיה ונינית
יושבים שבעה ברח' בלפור 18, ירושלים

הסתדרות הפועל המזרחי בישראל
בתי אבות תפארת בנים
לר' יצחק בריק מנכ"ל אש"ל
השתתפותינו בצערך
על פטירת אביך
אברהם ז"ל
בנחמת ציון וירושלים תנוחם ולא תוסיף לדאבה עוד
הנהלת תפארת בנים
היו"ר – רפאל בן נתן